

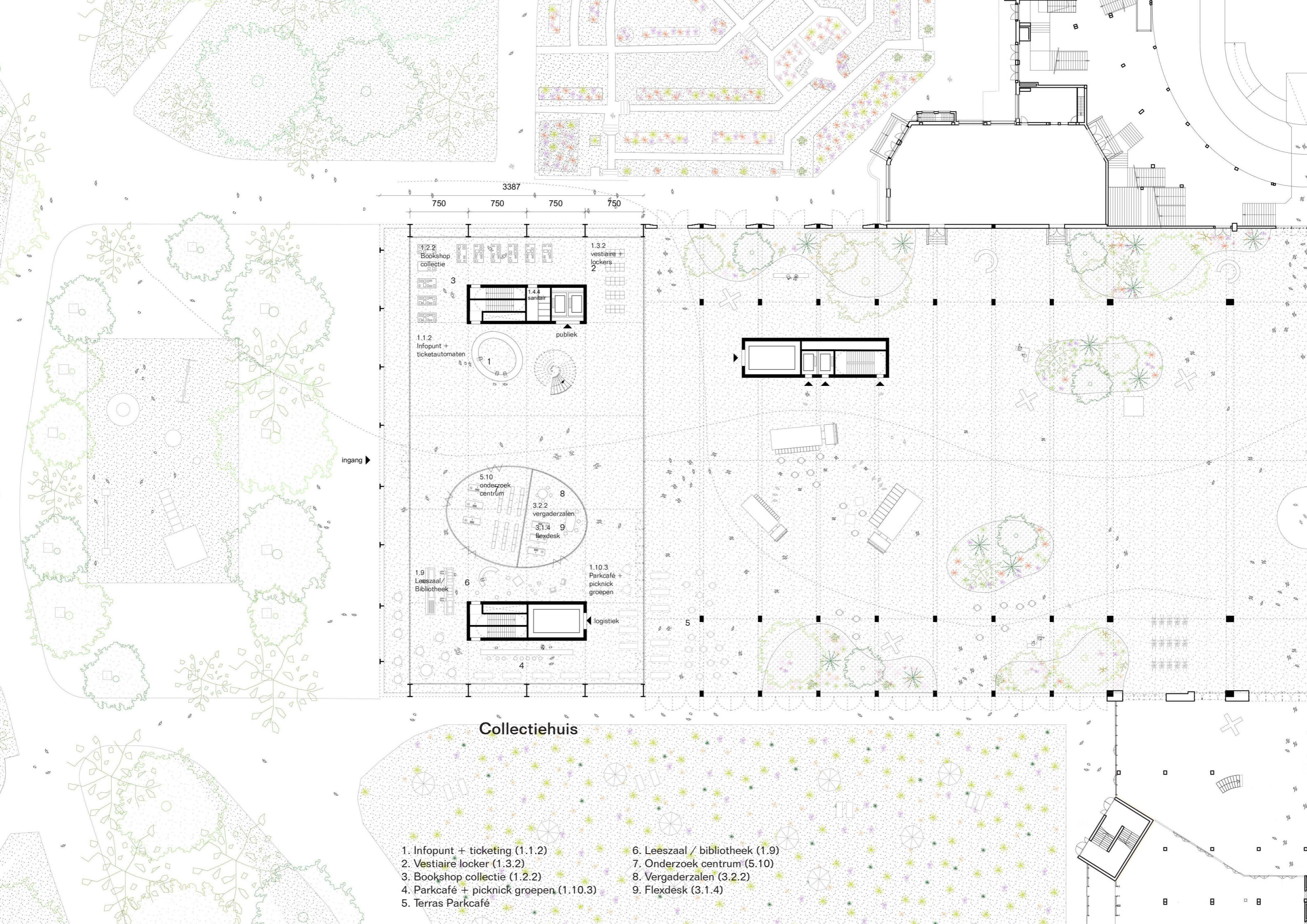

S.M.A.K.

NOW NOW NOW ana Eule

S.M.A.K.

004601

3387
750 750 750 750

1.2.2 Bookshop collectie
1.3.2 vestiaire + lockers 2

3
1.4.4 sanitair
publiek

1.1.2 Infopunt + ticketautomaten
1

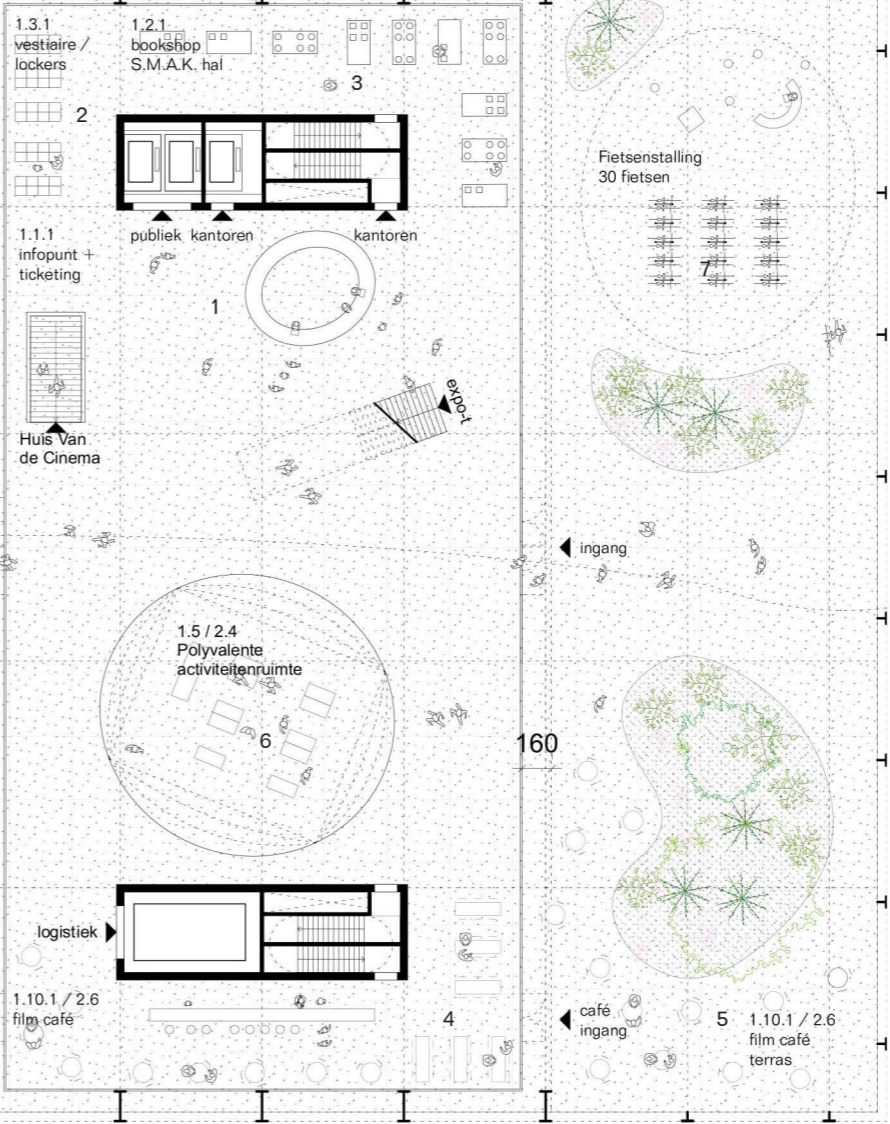
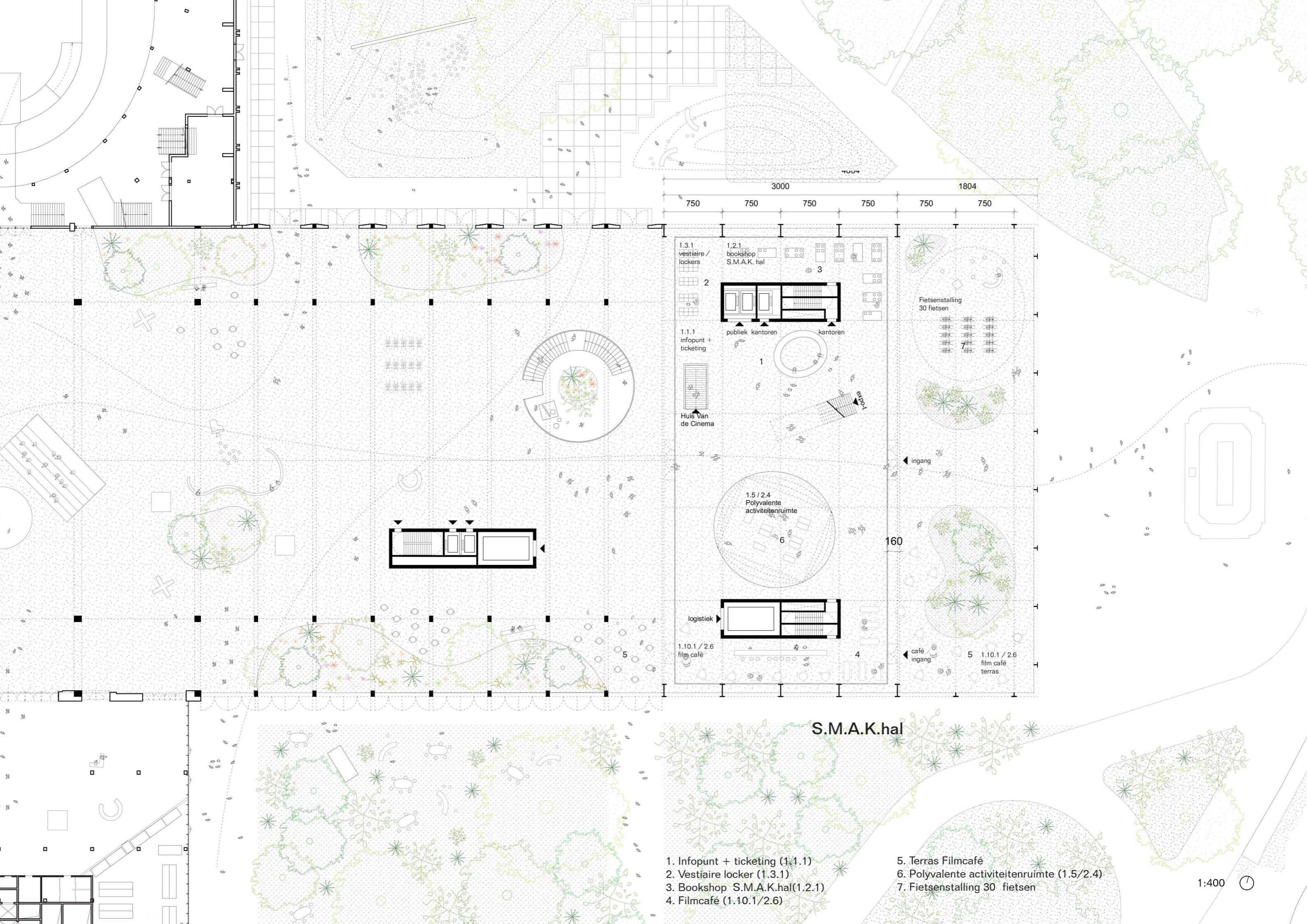
5.10 onderzoek centrum
3.2.2 vergaderzalen
3.1.4 flexdesk
9

1.9 Leeszaal / Bibliotheek
6
1.10.3 Parkcafé + picknick groepen
logistiek

4

Collectiehuis

- 1. Infopunt + ticketing (1.1.2)
- 2. Vestiaire locker (1.3.2)
- 3. Bookshop collectie (1.2.2)
- 4. Parkcafé + picknick groepen (1.10.3)
- 5. Terras Parkcafé
- 6. Leeszaal / bibliotheek (1.9)
- 7. Onderzoek centrum (5.10)
- 8. Vergaderzalen (3.2.2)
- 9. Flexdesk (3.1.4)

S.M.A.K.hal

- 1. Infopunt + ticketing (1.1.1)
- 2. Vestiaire locker (1.3.1)
- 3. Bookshop S.M.A.K.hal(1.2.1)
- 4. Filmcafé (1.10.1/2.6)
- 5. Terras Filmcafé
- 6. Polyvalente activiteitenruimte (1.5/2.4)
- 7. Fietsenstalling 30 fietsen

Collectiehuis - De hoogte van het gelijkvloers is bewust lager dan dat van de S.M.A.K.Hal, en creëert een intimiteit voor de functies gelegen op het gelijkvloers.

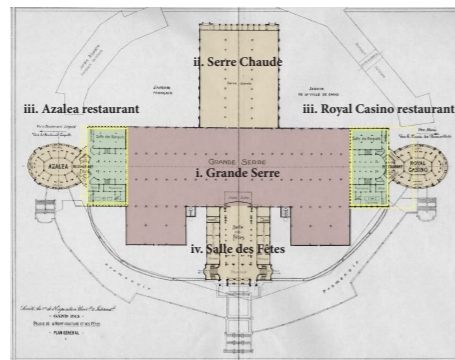
S.M.A.K.Hal - Het zicht vanuit een van de belangrijkste toegangspoorten van het Citadelpark. De transparante perimeter met buitenruimte zorgt ervoor dat de S.M.A.K.Hal voldoende afstand neemt van het MSK maar tegelijkertijd de relatie opzoekt.

1 HET MUSEUM ALS GAST IN HET PARK

Het Paleis voor Hofbouwkunde en Feesten werd gebouwd als een kruisvormig bouwwerk in het midden van het Citadelpark, een Engelse landschapstuin aangelegd op de resten van de 'Hollandse Citadel'. Na de Wereldtentoonstelling 'Gent 1913' werd het Paleis de thuishaven van de vijfjaarlijkse horticultuurtentoonstelling (de Floraliën) en gastheer van sportieve festiviteiten, concerten, tentoonstellingen en tal van andere grote evenementen.

De ovale koppen van de restaurants, de voormalige 'Serre Chaude' en de 'Salle de Fêtes' werden gesloopt. De overgebleven gebouwen zoals die vandaag de dag te vinden zijn, ondergingen in de loop der jaren verregaande veranderingen. De overgebleven rechthoekige volumes naast de Floraliënhal werden drastisch

aangepast, waardoor het oorspronkelijke neoklassieke uiterlijk verdween.

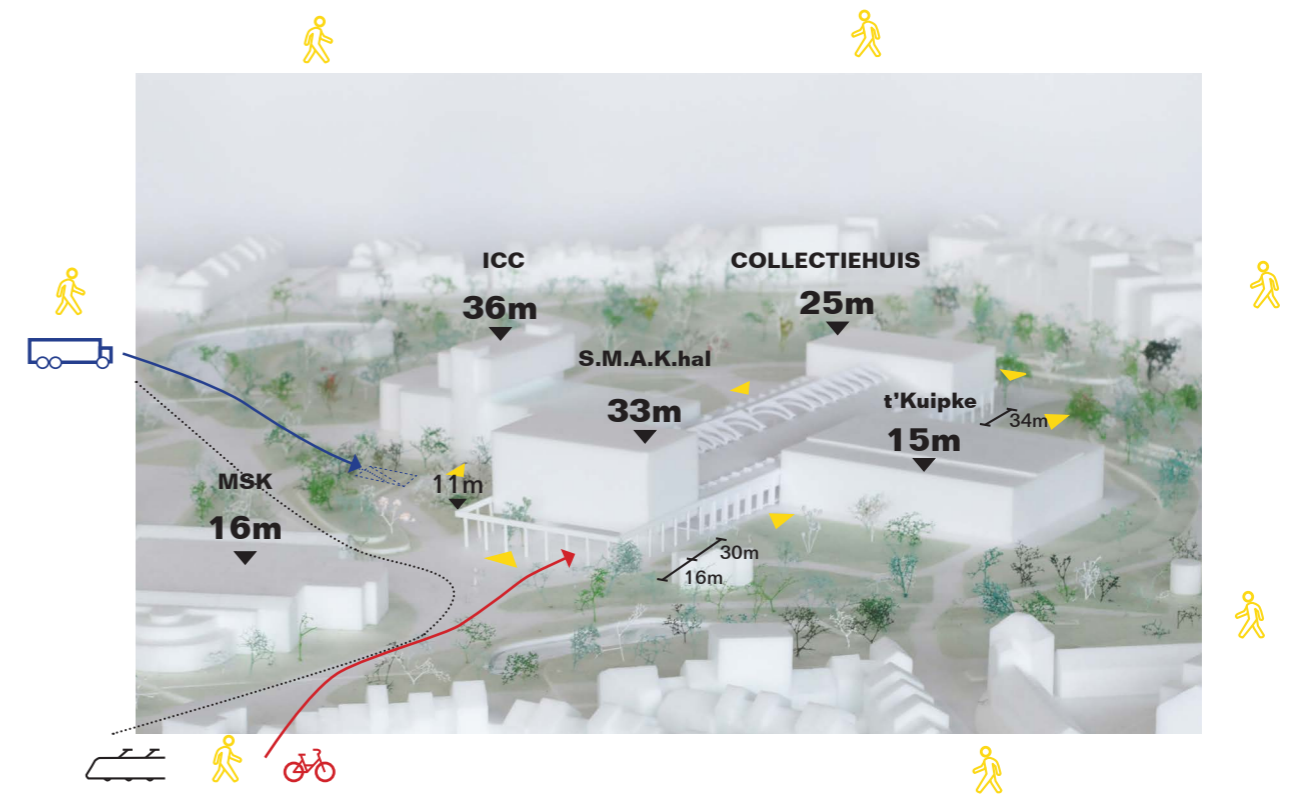
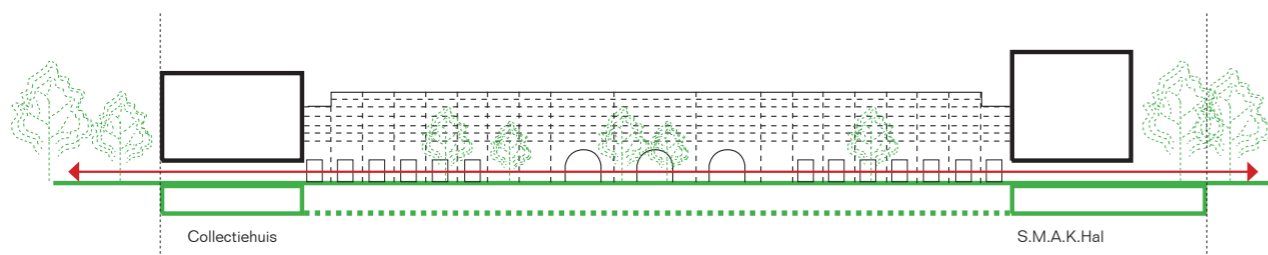

Van het opmerkelijke ensemble van weleer

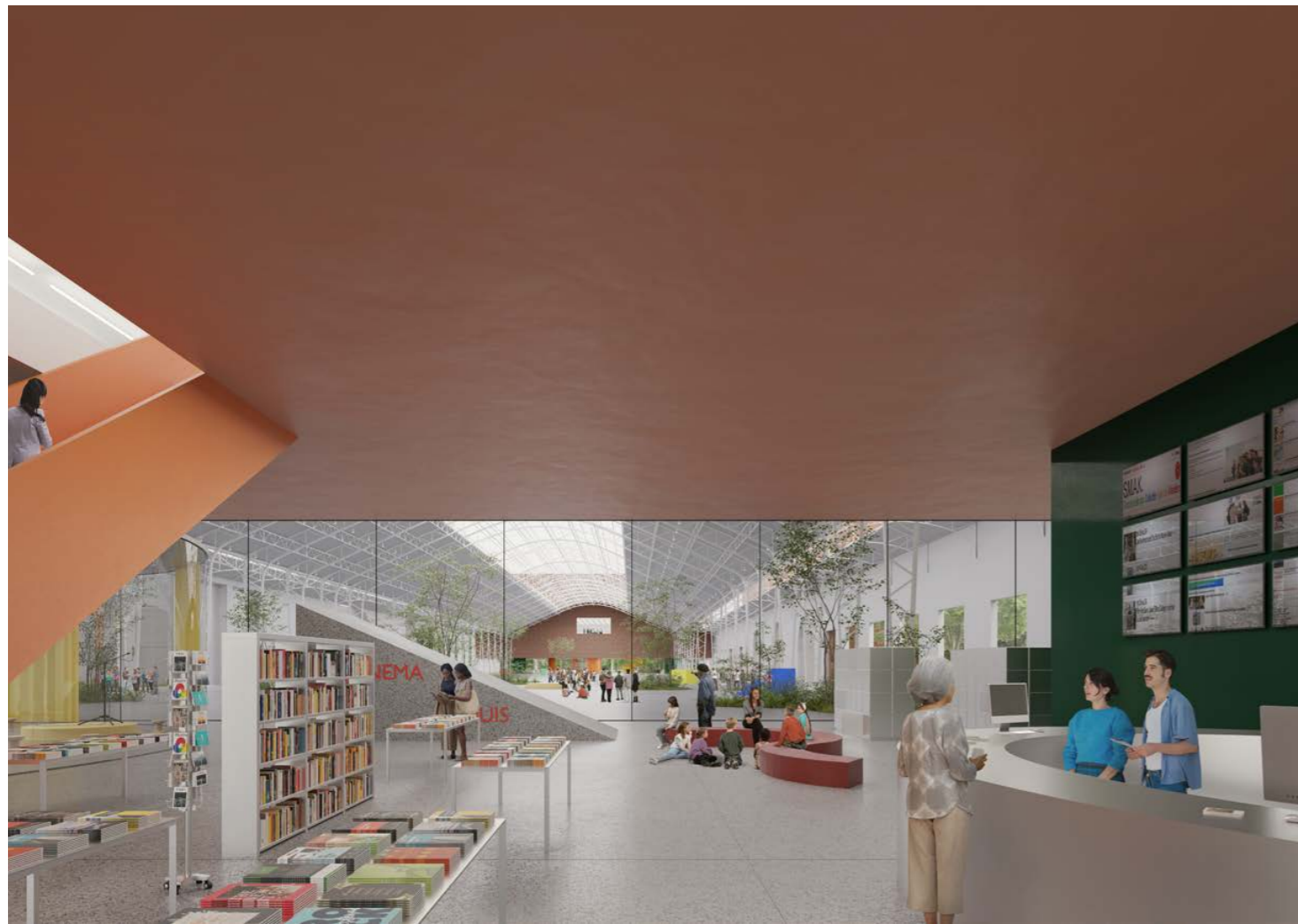
- Bestaand gebouw / ruimte
- Afgebroken gebouwen (1913)
- Grondig verbouwd gebouw / ruimte
- Toekomstige footprint

blijft vandaag alleen nog de voormalige centrale hal met stalen structuur over, genaamd 'Grande Serre' of Floraliënhal. Het masterplan ontwikkeld door 51N4E en NU Architectuuratelier voorziet een nieuwe fase in deze graduele transformatie: de afbraak van de twee vleugels van de voormalige 'Grande Serre' en de uitbreiding van het park tot in de Floraliënhal, met het S.M.A.K. als Januskop aan weerszijden van de hal.

De ingreep plaatst het museum als 'gast in het park': de kroonlijsthoogte blijft beperkt tot 25 meter, en een zekere afstand tussen het S.M.A.K. en het MSK maakt dat het nieuwe museum kan floreren zonder te domineren. De doordachte integratie van de nieuwe gebouwen tussen het bestaande groen van het Citadelpark blijft dan ook het fundamentele uitgangspunt.

De gebouwen cluster in het Citadelpark met zijn diverse circulatie stromen.

S.M.A.K. Hal - Het gelijkvloers bestaat volledig uit publiek programma zoals de bookshop, infobalie, leeszaal,... De verschillende functies lopen over in elkaar, zonder duidelijke grenzen. De ongeprogrammeerde ruimte maakt plaats voor nieuwe initiatieven en interpretaties, de centrale oranje trap brengt bezoekers naar de hoger gelegen tentoonstellingsruimtes.

Floraliënhal - Zicht op de S.M.A.K. Hal en het MSK. De Floraliënhal is een moderne agora die overloopt in de S.M.A.K. Hal met zijn publieke functies op het gelijkvloers. Op de verdiepingen van het opgeheven volume zorgen zorgvuldig gekozen openingen voor een directe relatie tussen de kantoren en tentoonstellingsruimtes met de Floraliënhal.

2 EEN GEMEENSCHAPPELIJK PLATFORM

Als 'groot dak in het park' overspant de Floraliënhal de vrijgekomen ruimte tussen de twee gezichten van het nieuwe S.M.A.K. De oost- en westgevels worden poreus en transparant, wat licht, zicht en passage dwars doorheen het ensemble mogelijk maakt.

Een nieuwe noord-zuidopening versterkt op haar beurt de verbinding met het park. De twee volumes van het nieuwe S.M.A.K. kijken elkaar aan en worden op een transparante sokkel geplaatst. Ze maken plaats voor een continu doorlopende begane grond met een zo groot mogelijke transparantie en ononderbroken doorzichten over de hele lengte van de Floraliënhal: een dialoog als echo van de visuele relatie tussen de twee restaurants van weleer. Het S.M.A.K. moet een uitnodigend en toegankelijk museum worden, open

voor zowel kunstliefhebber, toevallige passant, Gentenaar en gast, zowel intentionele bezoeker als nieuwsgierige voorbijganger.

Zicht kijkend vanuit het voormalige restaurant naar de Floraliënhal

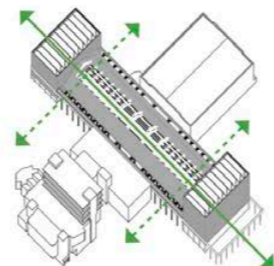
Het museum is tegelijkertijd open en intiem, een moderne agora, maar met plek voor stille reflectie. De publieke functies bevinden zich op de begane grond, met tentoonstellingsruimtes, kantoorruimtes en studieruimtes bovenaan. De nieuwe

volumes combineren bebouwde en geprogrammeerde ruimte met open programmaloze ruimtes, en creëren kansen voor toevallige ontmoetingen

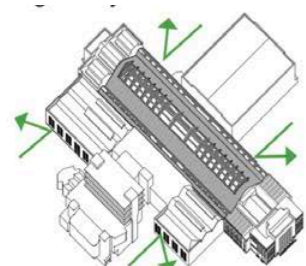

Interieur van het voormalige restaurant

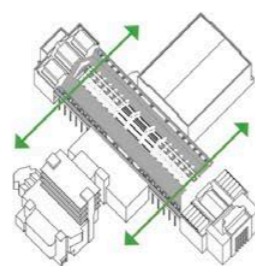
en onverwachte kruisbestuivingen. Het nieuwe S.M.A.K. maakt plaats voor kunst en leven om zich in al hun complexe verbanden te kunnen ontvouwen, voorzichtig geïntegreerd in het grootste park in het centrum van Gent.

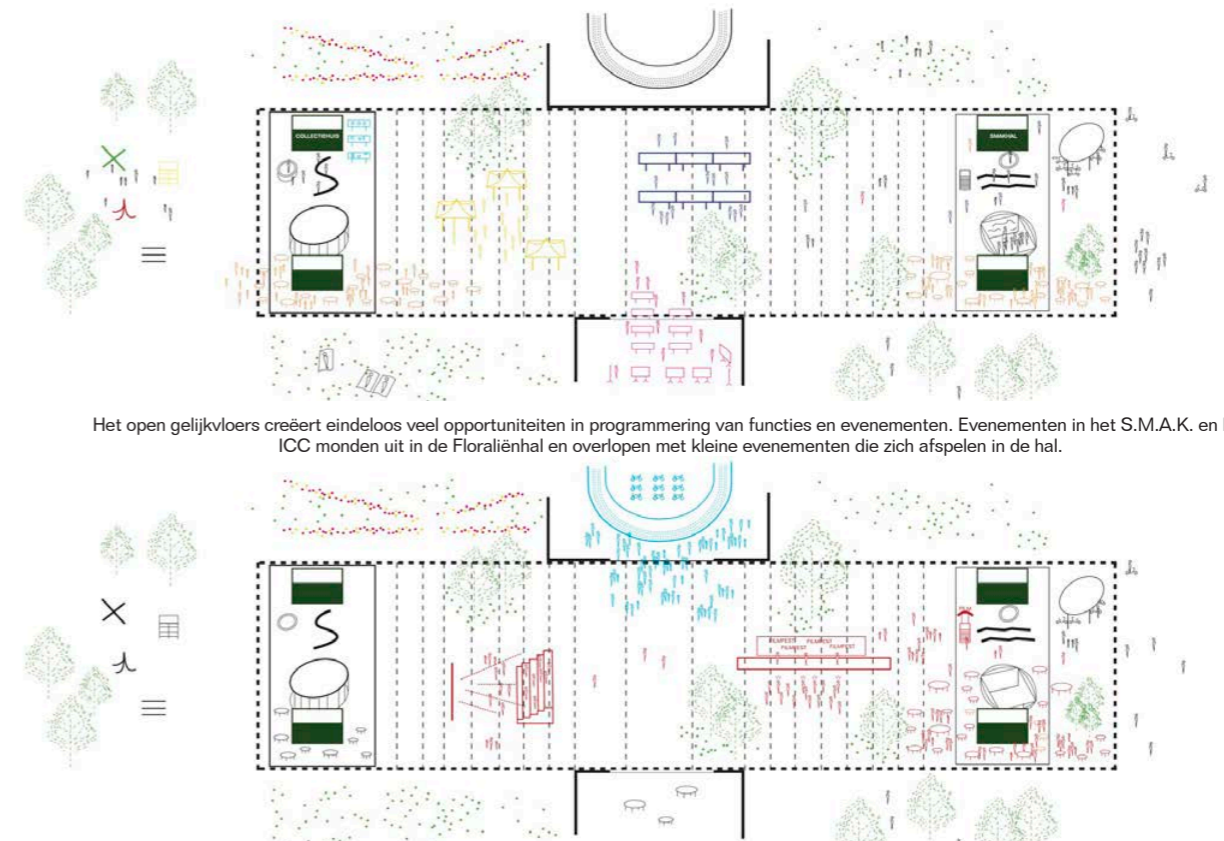
Projectvisie - Uitbreiding van het park in het S.M.A.K. - Porositeit Noord/Zuid georiënteerd

Bestaande situatie - Hermetische cluster

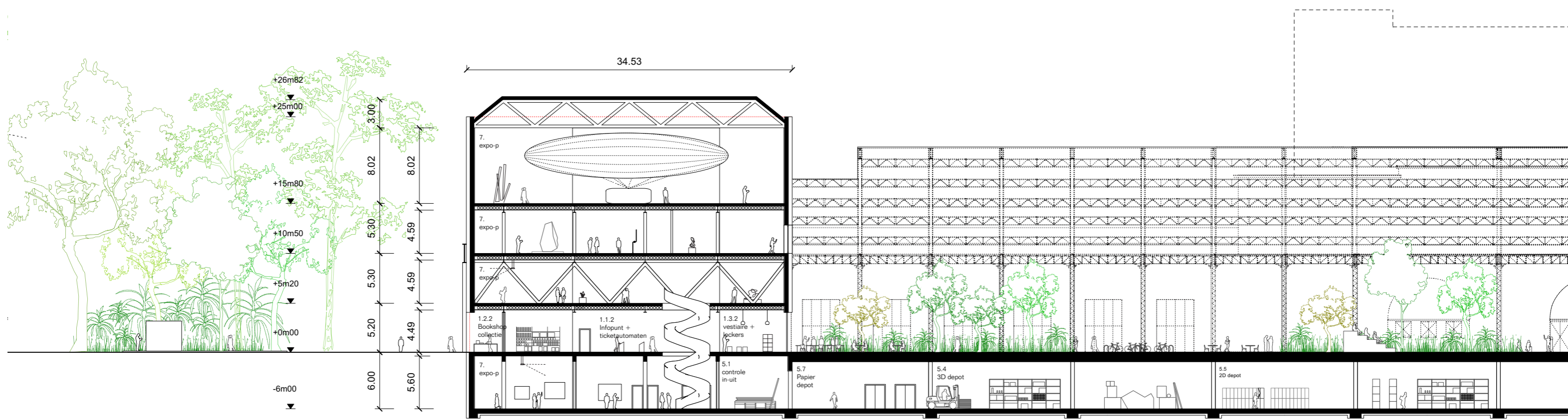

Masterplan visie - Uitbreiding van het park in de hal - Porositeit Oost-West georiënteerd

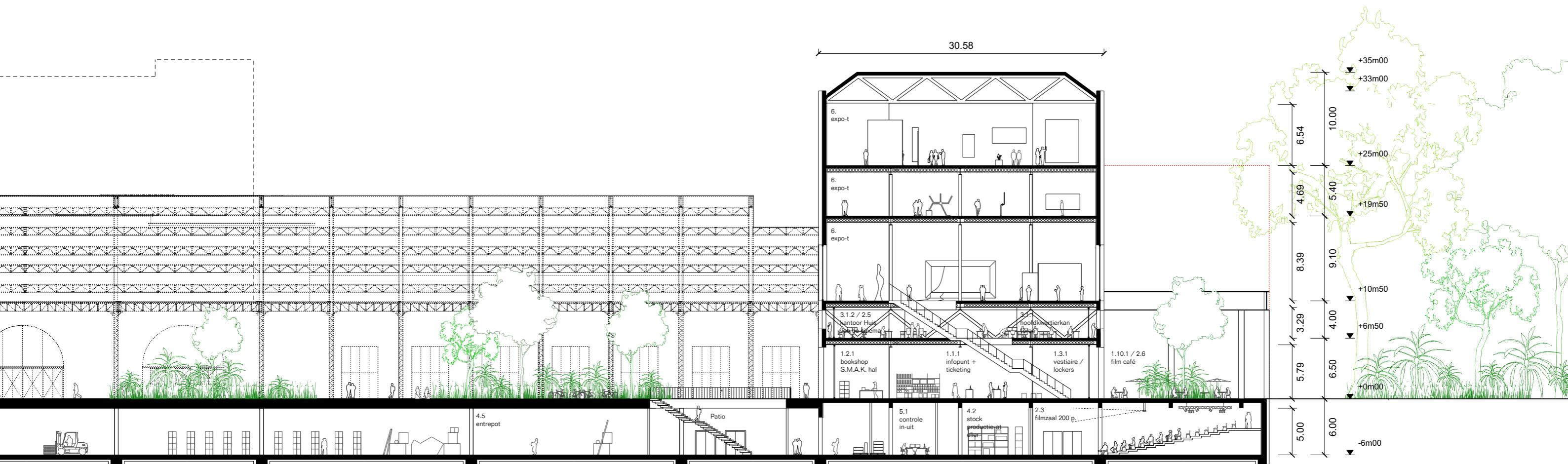
Het open gelijkvloers creëert eindeloos veel opportuniteiten in programmering van functies en evenementen. Evenementen in het S.M.A.K. en het ICC monden uit in de Floraliënhal en overlappen met kleine evenementen die zich afspelen in de hal.

De schaal van de gebouwen cluster in het Citadelpark laat toe om verschillende grote evenementen te organiseren zowel gelijktijdig als individueel hierdoor ontstaat er een interessante wisselwerking en overlap tussen de verschillende actoren op de site.

Collectiehuis

1. Expo P (7)
2. Controle in-uit (5.1)
3. Hall

S.M.A.K.Hal

- 1. Expo T (6)
- 2. HQ Kantoren
- 3. Hall
- 4. Fimzaal
- 5. Control in-uit
- 6. Sluisopslag

Collectiehuis - Zicht vanuit de ligweide naar het collectiehuis dat net als de S.M.A.K.Hal een open gelijkvloers heeft. Het volume is compact en past zich doordacht in in de historische context van het Citadelpark.

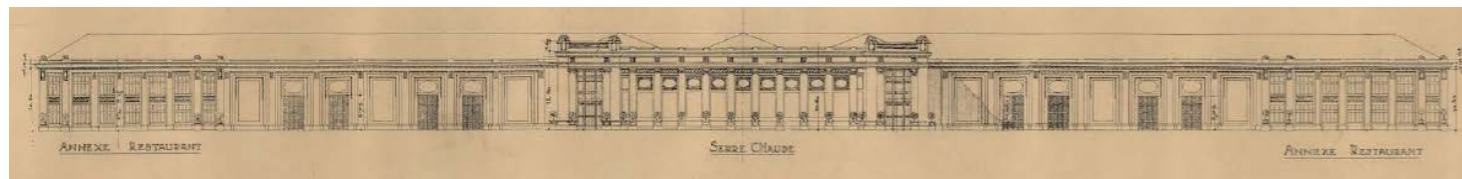
S.M.A.K.Hal - Het depot maakt plaats voor een nieuwe bostuin. De nieuwe openingen in de Floraliëhal samen met de doorwaadbare perimeter van de S.M.A.K.Hal zorgen ervoor dat de grens tussen het park en de gebouwencluster vervagen en activiteiten kunnen overlappen.

3 EEN CONTINUE EN VERENIGENDE PERIMETER

De consistente kroonlijsthoogte en ritmering van het oorspronkelijk Paleis voor Hofbouwkunde zorgde voor een architectonische eenheid, en maakte het gebouw herkenbaar en leesbaar vanuit verschillende gezichtspunten in het park. Deze verbindende elementen werden op twee verschillende manieren ingezet.

belangrijke zuidgevel van de hal verborg, de verbinding met de hoger gelegen promenade oploste, en de idee van het Paleis als een verenigd ensemble versterkte. In het masterplan lijken de twee volumes aan de tegenovergestelde uiteinden van de Floraliëhal los van

en open gelijkvloers, omarmt een eengemaakte perimeter de twee volumes en de Floraliëhal. Deze perimeter wordt gedefinieerd door het ritme en de kroonlijsthoogte van de bestaande gevelstructuur van de Floraliëhal, en strekt zich uit als een colonnade rondom de twee nieuwe volumes.

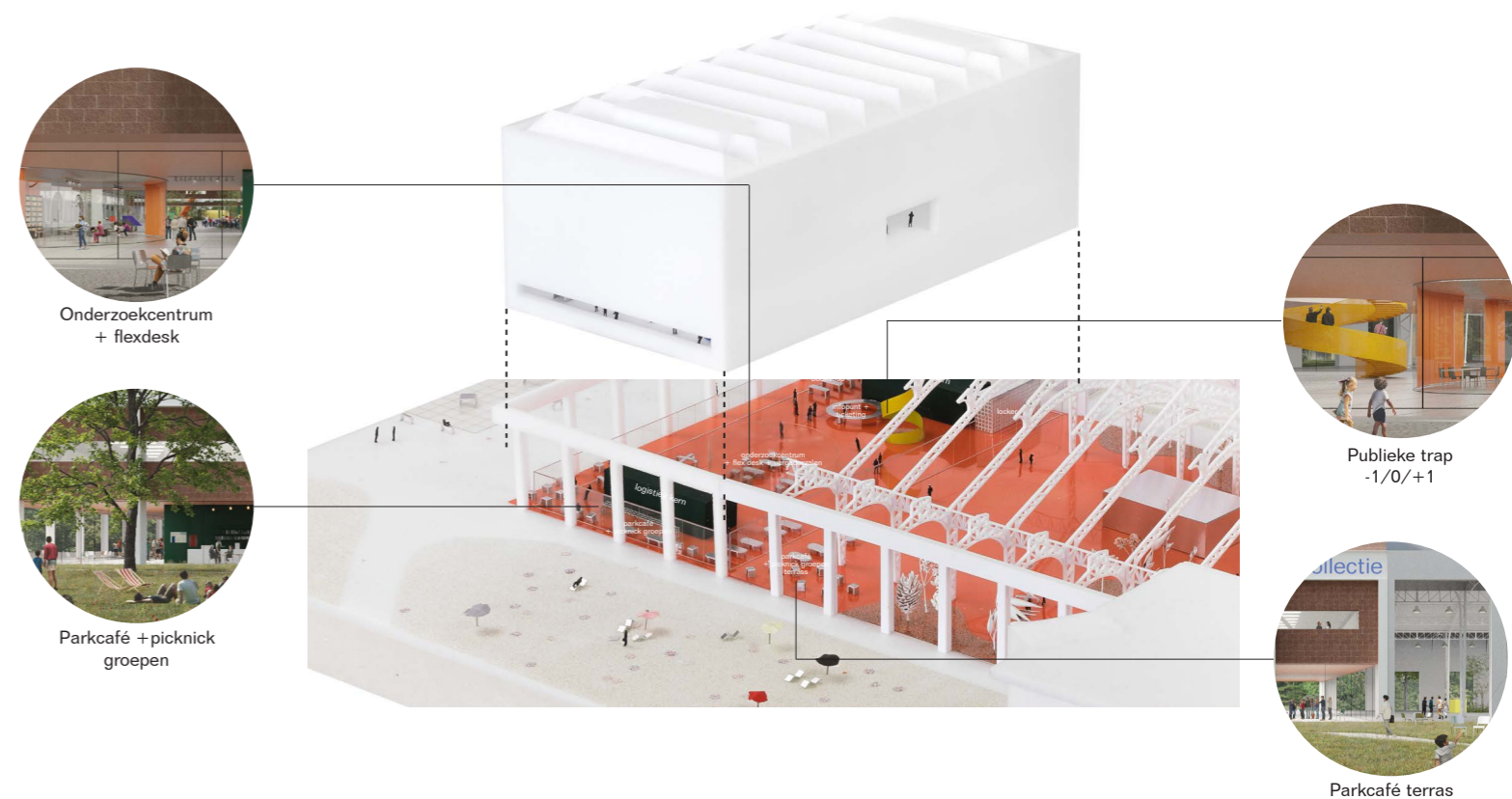
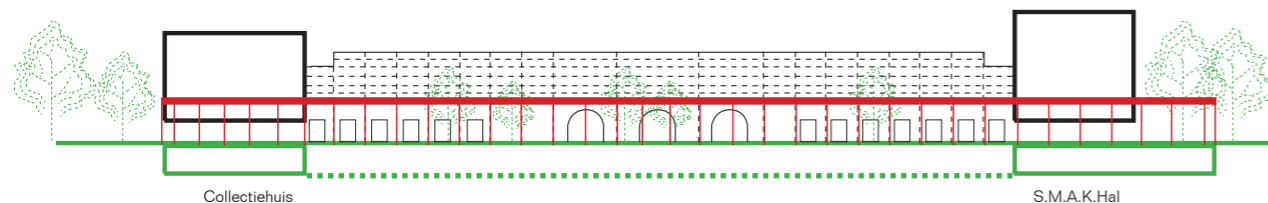

Gevel aanzicht van de oude gebouwencluster

Enerzijds in de neoklassieke gevels in direct contact met het park, opgebouwd uit grote pilasterrijen met terugliggende gevelpanelen en getrapte omlijstingen, elementen die nog steeds aanwezig zijn in de noordgevel van de Floraliëhal. Anderzijds in het hekwerk dat de minder

elkaar te staan, terwijl deze tegelijkertijd het S.M.A.K. als één coherent vormgegeven geheel horen te representeren.

Om deze eenheid te bereiken, zonder afbreuk te doen aan de ononderbroken

Onderzoekcentrum + flexdesk

Publieke trap -1/0/+1

Parkcafé + picknick groepen

Parkcafé terras

Collectiehuis - Zicht vanaf het Collectiehuis naar de Floraliënhal met achteraan een glimp van de S.M.A.K.Hal. Het park café mondt uit in de hal en de ligweide, de bestaande speeltuin aan de voorzijde wordt behouden en maakt de connectie met het gelijkvloers van het Collectiehuis

S.M.A.K.Hal - Zicht op de S.M.A.K.Hal. Met zijn transparant en open gelijkvloers vooraan creëert de perimeter een afgebakende buitenruimte zonder specifiek toegewezen programma en vormt het verlengde van het nieuwe volume en de Floraliënhal.

Deze doorwaadbare perimeter heeft een drievoudige functie: het definiëren van een duidelijke vorm van het nieuwe ensemble, de verbinding maken tussen de bestaande en de nieuwe gebouwen, en het structureel ondersteunen van de nieuwe volumes.

Aan de kant van de S.M.A.K.Hal omsluit de perimeter een buitenruimte met een fietspaviljoen, verbonden met de ingang van het museum en een terras op het zuiden verbonden met het overdekte filmcafé. De back of house van het café omsluit de logistieke kern en biedt een directe verbinding met de opslagruimte in de ondergrond. Rond de andere kern bevinden zich het infopunt en ticket balie, de lockers en de bookshop van de S.M.A.K.Hal. We willen dat deze functies open, transparante zones vormen, waarbij alleen de multifunctionele ruimte

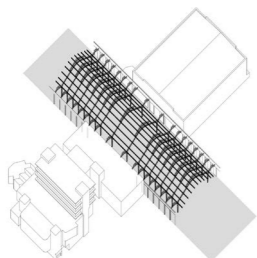
een gesloten volume is. Het gelijkvloers van beide volumes biedt een aanpasbare, niet geprogrammeerde ruimte, een soort uitbreiding van de gebruiksruimte van de Floraliënhal.

Toegang tot de filmfest- en expositieruimtes wordt mogelijk gemaakt door twee aparte trappartijen. Deze kunnen een adresserende rol spelen, maar zijn voorlopig voorzien als placeholders, in afwachting om hun nut en functie te verduidelijken in dialoog met de stakeholders van het project.

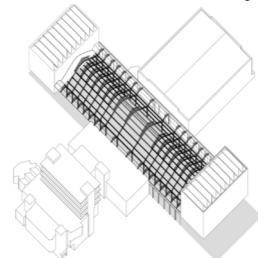
Aan het Collectiehuis neemt het verhoogde volume de hele perimeter in beslag om zo laag mogelijk te blijven uit respect voor het historisch park. Het terras van het parkcafé bevindt zich bijgevolg in de Floraliënhal, verbonden met de binnenruimte die uitkijkt op de

zuidgerichte Ligweide.

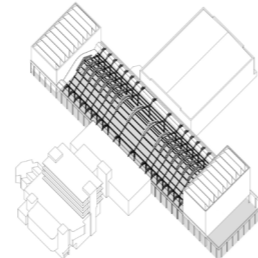
De indeling van het gelijkvloers is vergelijkbaar met die van de S.M.A.K. Hal, met twee open zones rond de kernen, een trap naar de tentoonstellingsruimtes en een afgesloten ruimte voor het onderzoekscentrum, de flexdesk en de vergaderruimte. Om de eenheid tussen de S.M.A.K.Hal en het Collectiehuis te versterken, stellen we een terrazzo vloerafwerking voor, gemaakt van sloopmaterialen van de bestaande volumes, die doorloopt in de hal, en zo de figuur compleet maakt en de bezoeker doorheen de volumes begeleidt.

Doorlopende vloerafwerking

Opgetilde volumes

Continue perimeter

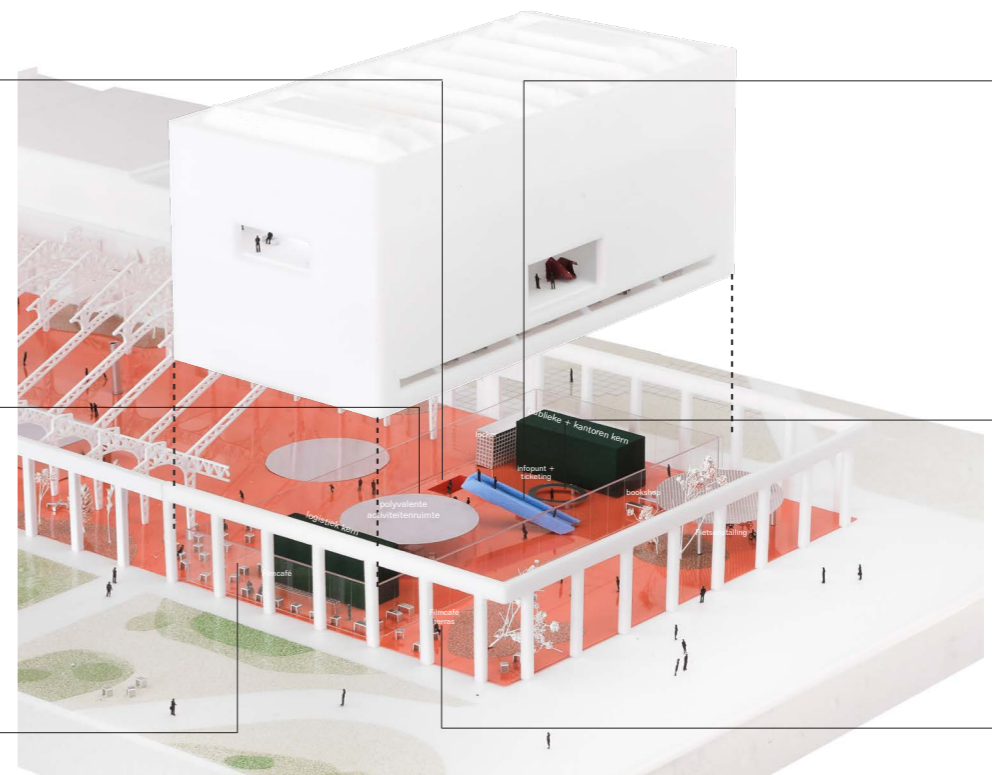
Huis van de Cinema toegang

Polyvalente activiteitenruimte

Filmcafé

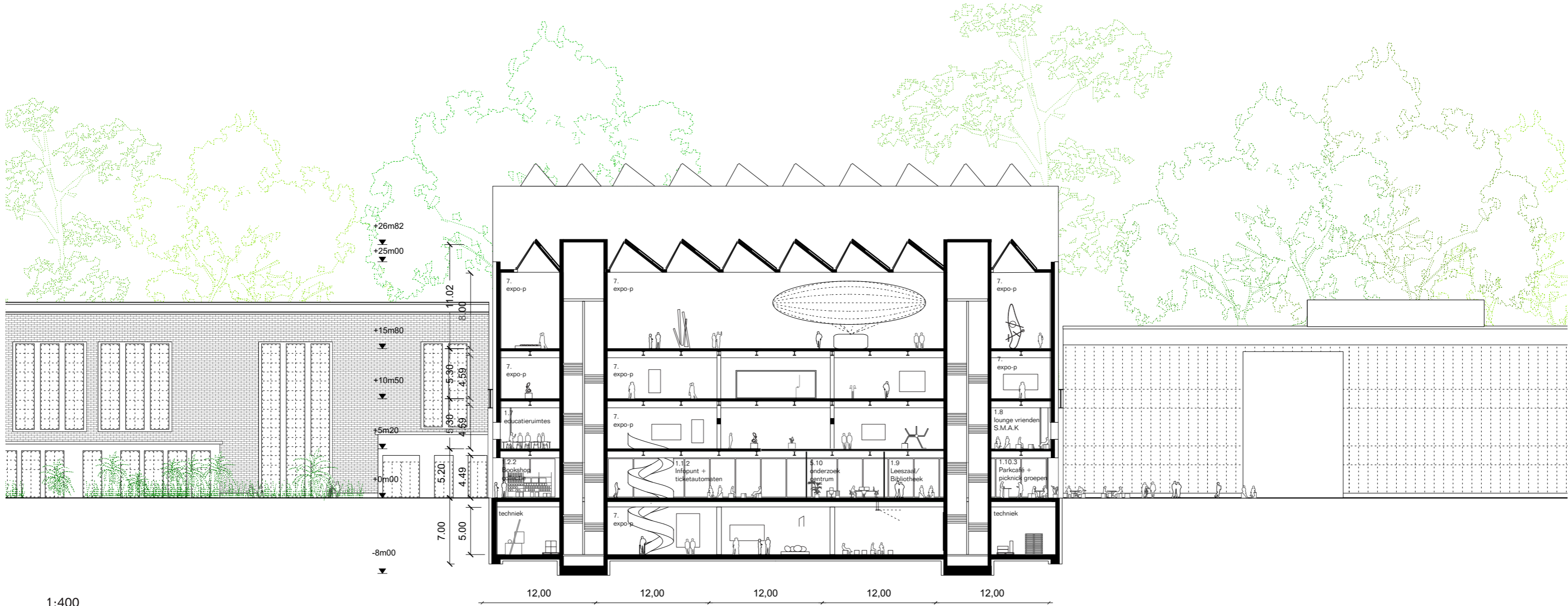
Publieke trap 0/+2

Infopunt + ticketing

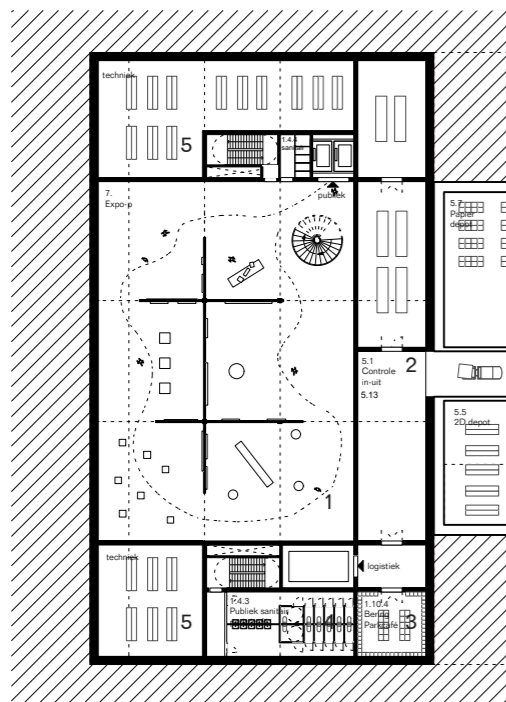

Filmcafé terras

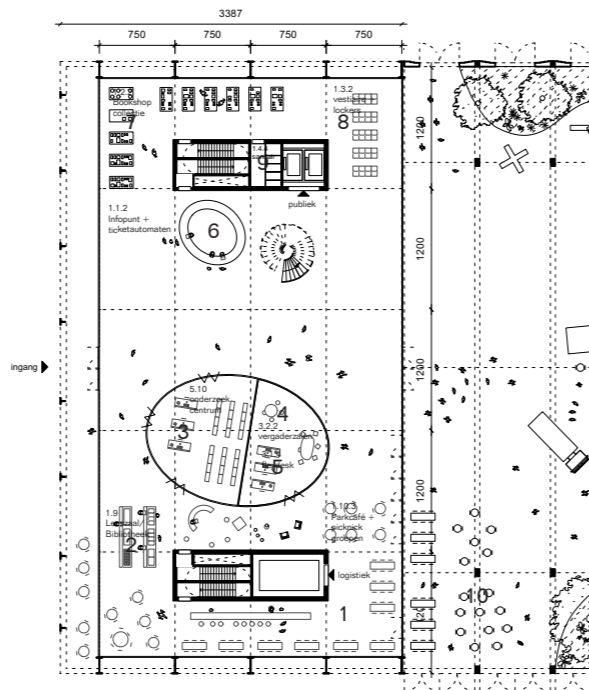

1:400

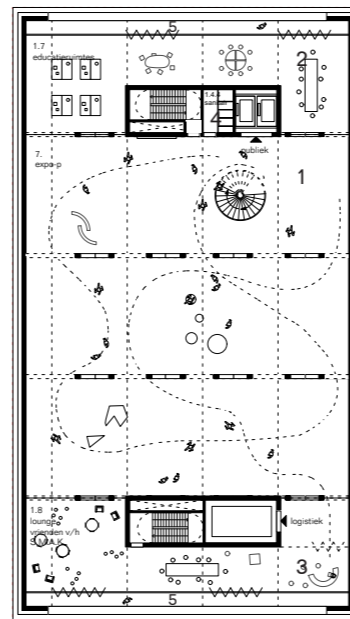
Collectiehuis

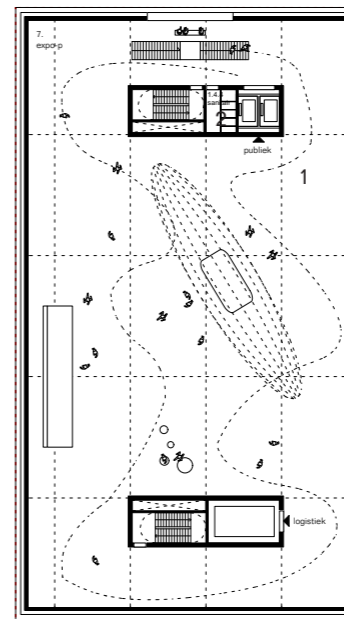
1. Expo P (7)
2. Controle in-uit (5.1)
3. Berging Parkcafé (1.10.4)
4. Publiek sanitair park/café (1.4.3)
5. Techniek

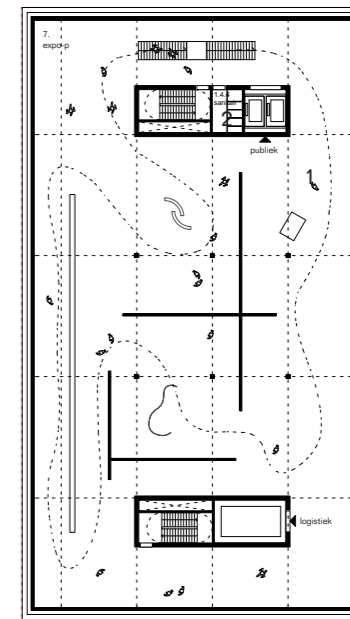
1. Parkcafé + picknick groepen (1.10.3)
2. Leeszaal/bibliotheek (1.9)
3. Onderzoek centrum (5.10)
4. Vergaderzalen (3.2.2)
5. Flexdesk (3.1.4)
6. Infopunt+ticketing (1.1.2)
7. Bookshop Collectie (1.2.2)
8. Vestiaire + lockers (1.3.2)
9. Sanitair (1.4.4)
10. Parkcafé terras

1. Expo P (7)
2. Educatieruimtes (1.7)
3. Lounge vrienden v/h S.M.A.K (1.4.4)
4. Sanitair (1.4.4)
5. Terras 'loggia'

1. Expo P (7)
2. Sanitair (1.4.4)

1. Expo P (7)
2. Sanitair (1.4.4)

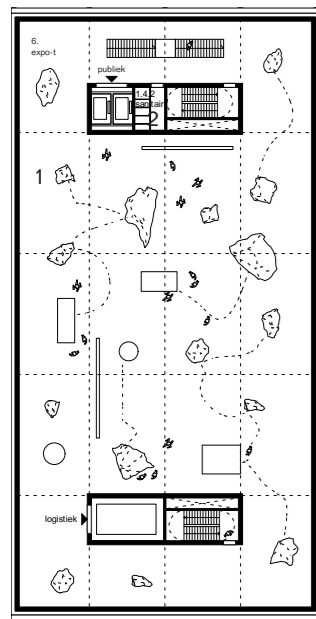

1:750

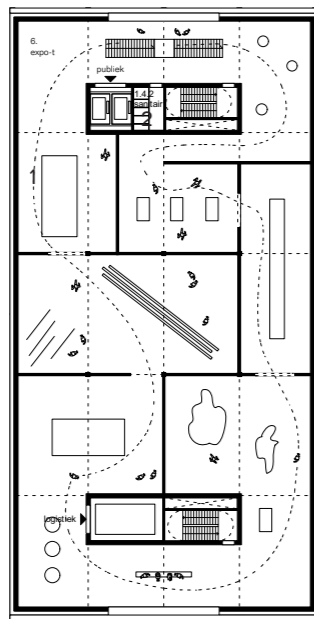

1:400

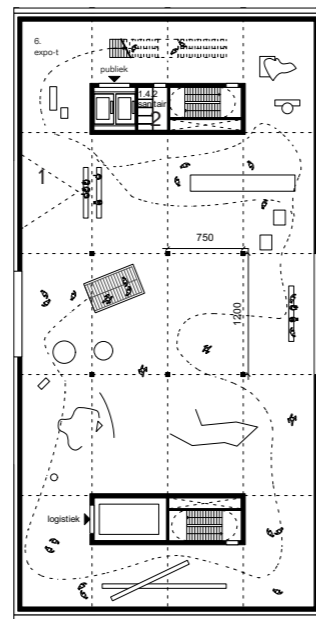
S.M.A.K. Hal

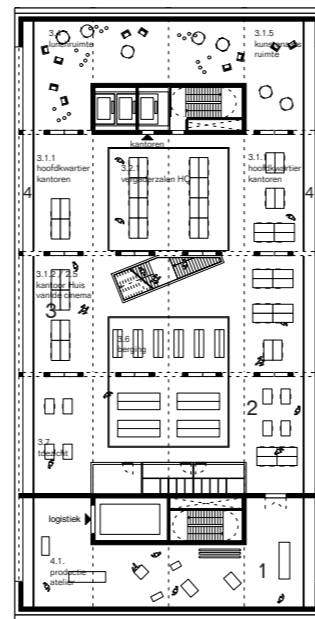
- 1. Expo T (6)
- 2. Sanitair (1.4.2)

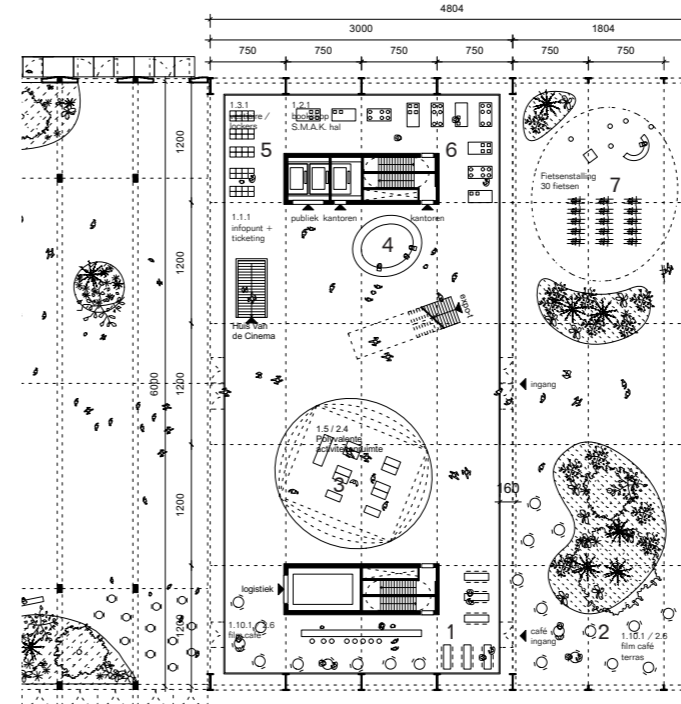
- 1. Expo T (6)
- 2. Sanitair (1.4.2)

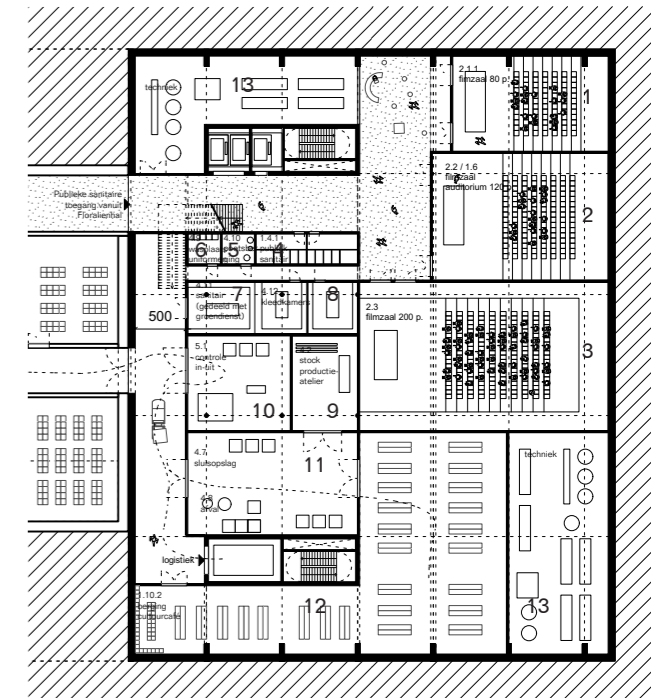
- 1. Expo T (6)
- 2. Sanitair (1.4.2)

- 1. Productie atelier (6)
- 2. HQ Kantoren
- 3. Kantoor Huis van de cinema
- 4. Terras 'loggia'

- 1. Filmcafé (1.10.1/2.6)
- 2. Filmcafé terras
- 3. Polyvalente activiteitsruimte (1.5/2.4)
- 4. Infopunt + ticketing (1.1.1)
- 5. Vestiaire + lockers (1.3.1)
- 6. Bookshop S.M.A.K.hal (1.2.1)
- 7. Fietsenstalling 30 fietsen

- 1. Filmzaal(2.1)
- 2. Filmzaal/auditorium (2.2/1.6)
- 3. Filmzaal (2.3)
- 4. Publiek sanitair
- 5. Wasplaats uniformen(4.10)
- 6. Sanitair (gedeeld met groendienst) (4.11)
- 8. Kleedkamers (4.12)
- 9. Stockproductieatelier (4.2)
- 10. Controle in-uit (5.1)
- 11. Sluisopslag(4.7)
- 13. Techniek

1:750

Collectiehuis - Zicht op de tentoonstellingsruimte op de 2e verdieping (4m)

Zicht op de bovenste verdieping (8m) - Collectiehuis

4 TWEE GELIJKWAARDIGE MAAR AFZONDERLIJKE KOPPEN

Een museum is een plek waar zaken in vraag worden gesteld, en niet worden opgehemeld. Het is geen opslagplaats van het verleden, maar een plek waar kunst en cultuur een essentieel onderdeel van het leven zijn. Een museum is een publieke ruimte die sociale interactie mogelijk maakt. Door kunst te presenteren weerspiegelt het museum de verschillende aspecten van de hedendaagse samenleving: het is "een plek om de wereld binnen te halen". De bewuste verschuiving in de naam van de instelling van 'hedendaagse' naar 'actuele' kunst, maakt het constante bewustzijn van de evolutie van het museum tot een absolute vereiste. S.M.A.K. groeide uit zijn collectie, niet andersom. In de loop der jaren paste de collectie zich aan verschillende soorten ruimtes aan, van privévertrekken tot publieke ruimtes. De confrontatie tussen de bestaande, 'gevonden' ruimte en de kunstwerken, trotseerde de monu-

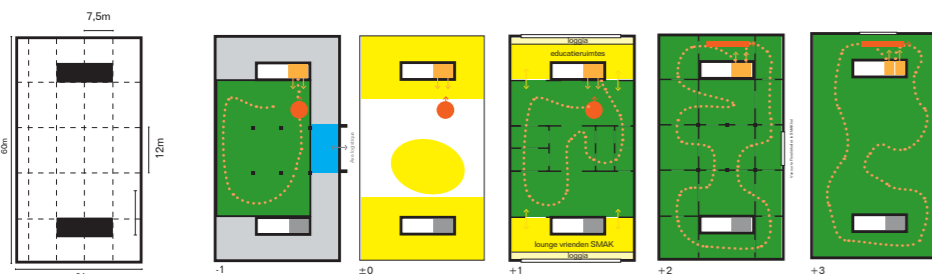
mentaliteit van de tentoonstellingsruimte en zorgde voor een gevoel van directheid en nabijheid in het kijken naar kunst.

Het nieuwe S.M.A.K. moet trouw blijven aan deze erfenis, waarbij het nieuwe gebouw onderdak biedt aan de collectie, maar ook de mogelijkheid biedt om zich verder te ontwikkelen. Het gebouw moet in zijn essentie niet uitgesproken spectaculair of monumentaal zijn, maar moet tegelijkertijd een prominente aanwezigheid in de stad hebben en toekomstige groei en verandering van de collectie zelf ondersteunen.

De twee volumes - het ene met tijdelijke tentoonstellingen, het andere met de permanente collectie - zijn vergelijkbaar in termen van structuur, materialiteit en circulatie, maar ook verschillend in hun grootte, interieurafwerking en gevelopeningen. Hun afgebakende schil biedt een basis voor maximale interne flexibiliteit.

Elke verdieping is anders qua hoogte, proporties en afwerking. De openingen en lichtstraten hebben verduisteringsopties en de temperatuur en luchtvochtigheid worden afzonderlijk geregeld in de verschillende tentoonstellingsruimtes.

De S.M.A.K.Hal en het Collectiehuis zijn ontworpen als toolbox. In deze fase definiëren we slechts de verschillende tools om in dialoog te kunnen werken met alle stakeholders en de voorliggende visie verder te ontwikkelen. Deze visie toont dan ook slechts suggesties van mogelijke structuren, waarbij kolommen en balken een flexibele indeling garanderen, vloeren verhoogd en verlaagd kunnen worden, de vakwerkvloeren opstaand kunnen worden en kolommen in kabels kunnen veranderen... Deze visie presenteert een flexibel kader, waarbinnen alles mogelijk blijft.

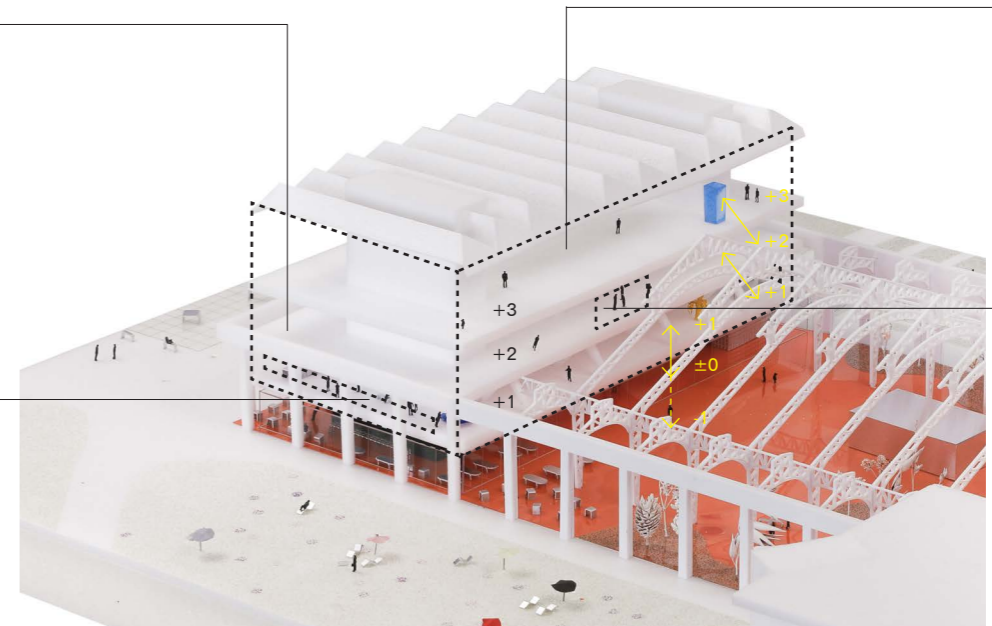
- Publieke ruimtes
- Terras 'loggia'
- Tentoonstellingsruimte - Expo_P
- Controlé in-uit - Collectie depot
- Trip publiek
- Lift publiek
- Lift logistiek
- Technische ruimtes / opslag

Tentoonstellingsruimte 4m hoog

Lounge vrienden van het S.M.A.K., een overdekt terras geeft uitzicht op het park

Publieke trap

Tentoonstellingsruimte 8m hoog

Tentoonstellingsruimte 4m hoog

S.M.A.K.Hal - Zicht vanaf de 2e verdieping (8m)

Zicht van de bovenste verdieping (6m) - S.M.A.K.Hal

Het Collectiehuis

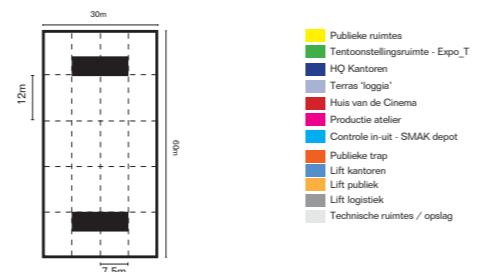
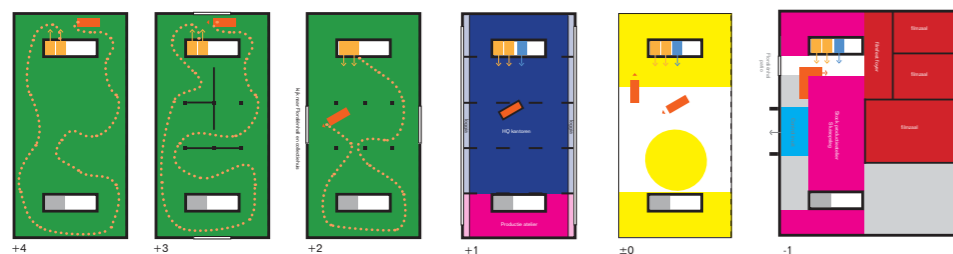
De structurele opbouw maakt de verschillende ruimtes flexibel en onderling inwisselbaar, waarbij de hoogte van vloeren, de positie van kolommen en spanten, en zelfs de hoeveelheid verdiepingen nog vrij te kiezen valt. Een maximalisatie van het vloeroppervlak zorgt voor een beperkt aantal verdiepingen en een beperkte algemene bouwhoogte. De tentoonstellingsruimtes zijn verdeeld over vier verdiepingen, inclusief een ondergrondse bouwlaag, integraal verbonden via liften en trappen. Met een wisselende vrije hoogte, structurele uitwerking en specifieke verlichting, heeft elke verdieping een eigen uitgesproken ruimtelijkheid die de bezoeker begeleidt doorheen een steeds variërend parcours.

Het ondergronds niveau is ongeveer 6 meter hoog, volledig verduisterd om lichtgevoelige werken tentoon te stellen. Het 4 meter hoge eerste verdiep huist de

'vrienden van het S.M.A.K.' en de educatieve ruimtes aan weerszijden van de korte gevel. De grote gevelopening en loggia op dit verdiep garanderen een directe relatie met het park. Het licht van de twee zijdelingse openingen verspreidt zich doorheen de centrale tentoonstellingsruimte, met spanten die ingezet kunnen worden om de ruimte verder op te delen in afzonderlijke kamers. De tweede verdieping, eveneens vier meter hoog, is voorzien van een gevelopening naar de Floraliënhal met zicht op de S.M.A.K.Hal. De derde verdieping is acht meter hoog, voorzien van een raam met uitzicht over het park en de bloementuin, en biedt de bezoeker een moment van verpozing en interactie met het omliggende groen. De vormgeving van de daklichten en de keuze om het raam aan de voorkant van de kern te plaatsen voorkomt ongewenste directe daglichttoetreding in de tentoonstellingsruimte.

S.M.A.K.Hal

De ruimtes van de S.M.A.K.Hal zijn volgens dezelfde principes ontworpen als die van het Collectiehuis, zij het met hogere verdiepingen om de flexibiliteit verder te vergroten en de constante wisseling van tentoonstellingen mogelijk te maken. De eerste verdieping bestaat uit kantoor- en atelierruimtes, met twee loggia's met grote gevelopeningen gericht op het MSK en de hal. De tweede verdieping is acht meter hoog en voorzien van een raam naar het Collectiehuis, de Floraliënhal en het MSK. De derde verdieping is een zes meter hoge verduisterde ruimte voor lichtgevoelige werken. De vierde en laatste verdieping is zes meter hoog en voorzien van daklichten. De ondergrond biedt onderdak aan filmzalen met een zichtbaar adres vanaf de trap op het gelijkvloers, en een lobby die daglicht ontvangt via de patio van de Floraliënhal.

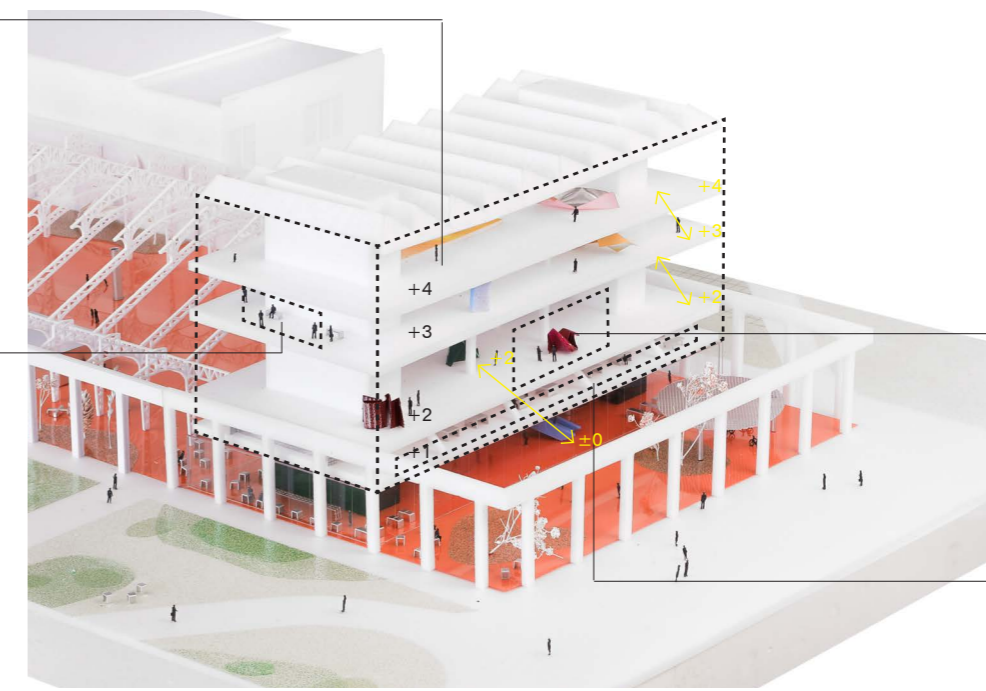
Tentoonstellingsruimte 5m hoog

Tentoonstellingsruimte 5m hoog

'Loggia' uitzicht op het stad

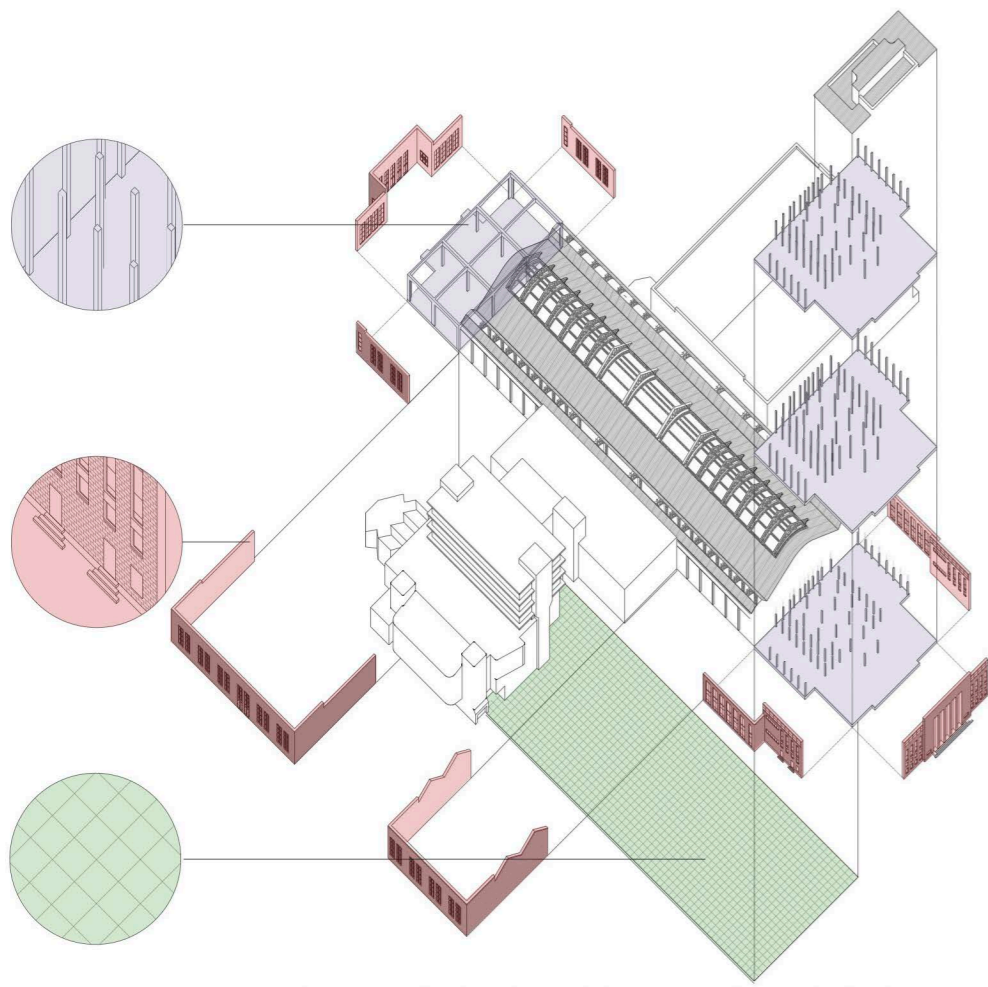

Tentoonstellingsruimte 8m hoog

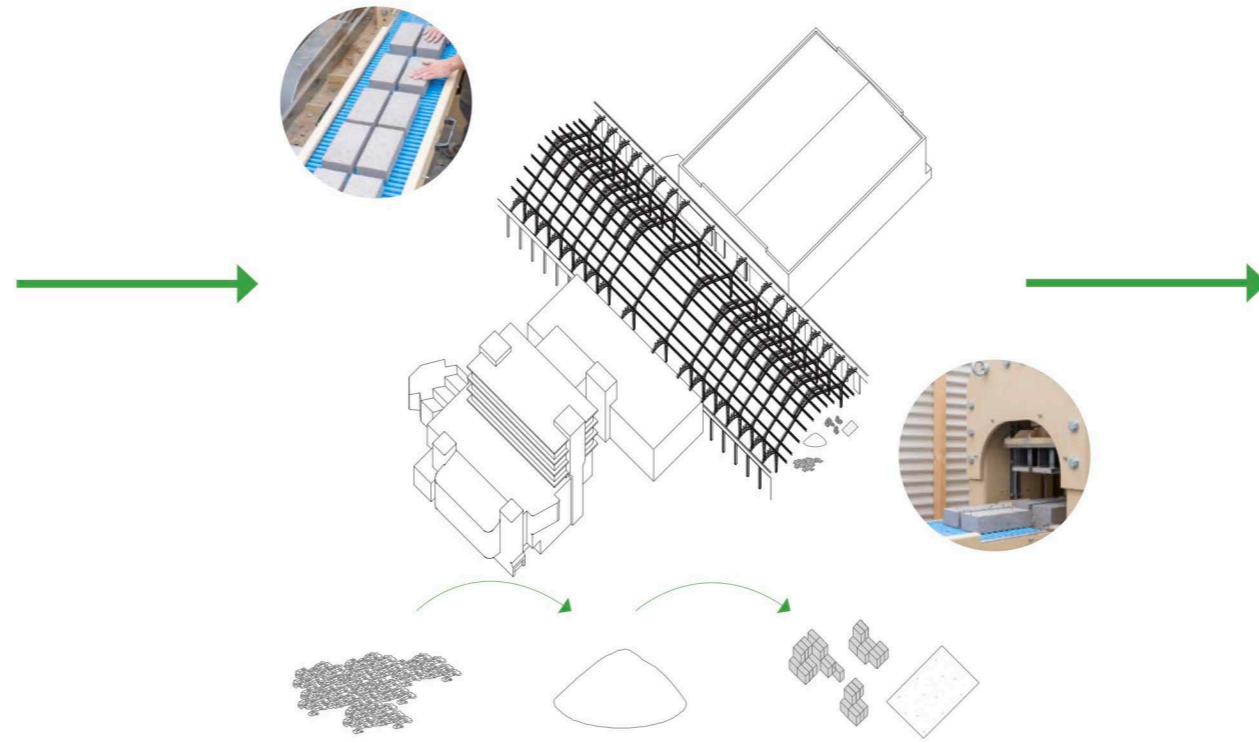

HQ kantoren met een overdekt buitenterras 'loggia' uitzicht op het stad

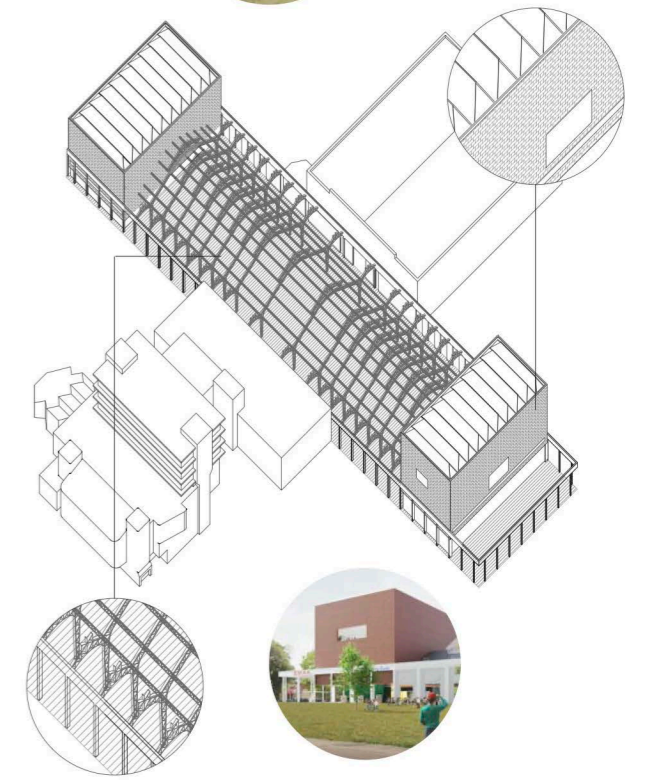
Publieke trap

Inventaris van de volumes beton en bakstenen als resultaat van de afbraak

Floralienhall wordt een laboratorium voor de productie van een nieuwe baksteen en een terrazzo gemaakt van de aggregaten van de afbraak

Gebruik van nieuwe gerecycleerde baksteen voor de gevel en terrazzo voor de vloerafwerking op de begane grond

5

EEN LABORATORIUM VOOR CIRKULARITEIT

Zowel het Citadelpark als het Paleis voor Hofbouwkunde en Feesten hebben een geschiedenis van bouwen bovenop voormalige structuren en het bestaande hergebruiken om iets nieuws te creëren. Voor de Engelse Tuin werden fragmenten van de historische "Hollandse citadel" gebruikt als parkelementen, voor het Paleis van Hofbouwkunde en Feesten werden hekwerken en een promenade bovenop de Kasematten gebouwd.

Ons voorstel voor het nieuwe S.M.A.K. zet deze traditie voort - bestaande bakstenen van de gevels van het S.M.A.K. en het Casino, hun structurele elementen en de betonnen tegels van de Floralienhal worden hergebruikt om een nieuwe "S.M.A.K.-steen" en een nieuwe Terrazzovloer te creëren die de geschiedenis van de voormalige structuren draagt. We zullen de volledige 5681m³ baksteen, 22 111m³ beton van de bestaande gevels van het S.M.A.K. en het Casino en de 10 317m³ betontegels van de Floralienhal hergebruiken voor het maken

van nieuwe recyclagebakstenen en een terrazzovloer voor de begane grond. Het product K-briq bijvoorbeeld, is gemaakt van 90% bouwafval (resultaat van 10 jaar onderzoek en ontwikkeling door Gabriella Medero) en de DING-steen, gemaakt van 63% gerecyclede afvalaggregaten, wordt niet gebakken om energie en dus CO₂-uitstoot te besparen. Om het werfverkeer te reduceren in de stad kan er zelfs (bijvoorbeeld in de vrijgekomen Floralienhal) een on-site verwerking van de hergebruikte materialen worden opgestart zoals in het project 543 Hortus (Herzog de Meuron).

Ons structurele ontwerp stelt een licht stalen bouwsysteem voor als hoofdstructuur van de nieuwe S.M.A.K.Hal en het Collectiehuis, gemaakt van gerecycleerd staal, geproduceerd met schone energie en een minimale CO₂-impact (CO₂-neutrale productie). In ons materiaalconcept voor het interieur onderscheiden we de twee museumdelen door hun afwerking van de interieurs: de S.M.A.K.Hal krijgt meer ro-

buuste afwerkingen, de oppervlakken van het Collectiehuis zijn verfijnder. Voor beide delen dient het geoptimaliseerde ontwerp van constructieve elementen om een royale en maximale ruimte te bieden voor het tentoonstellen van de kunstwerken. De technische systemen zijn onafhankelijk van de structuur en garanderen een eenvoudige toegang voor onderhoud en een verlengde levensduur. Een plafond van stalen golfplaten en betonnen vloeren geeft de S.M.A.K.Hal een meer industrieel uiterlijk. De meer verfijnde look van het Collectiehuis combineert lokale eiken vloeren met een witgeschilderde variant van het plafondsysteem voorzien in de S.M.A.K.Hal. De binnenwanden in alle tentoonstellingsruimtes zijn opgebouwd uit een massief gipsen wandstelsel, dat een optimale acclimatisatie van de ruimte combineert met een hoog draagvermogen voor het opvangen van kunstwerken.

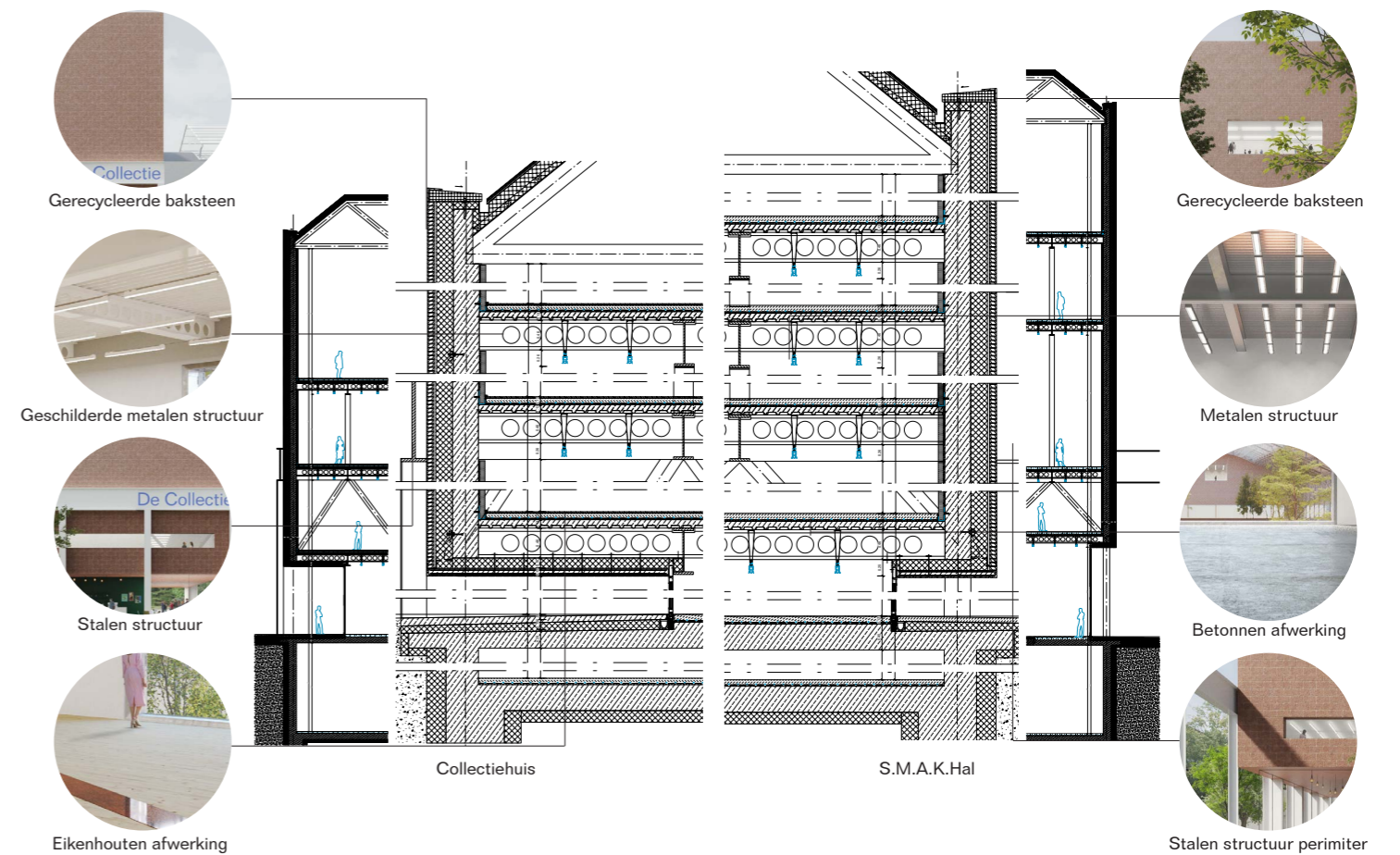
DING - baksteen gemaakt van 63% gerecyclede afvalaggregaten

DING - divers ontwikkelingsproces

K-briq - baksteen gemaakt van 90% gerecyclede afvalaggregaten

Gerecycleerde baksteen

Geschilderde metalen structuur

Stalen structuur

Eikenhouten afwerking

Collectiehuis

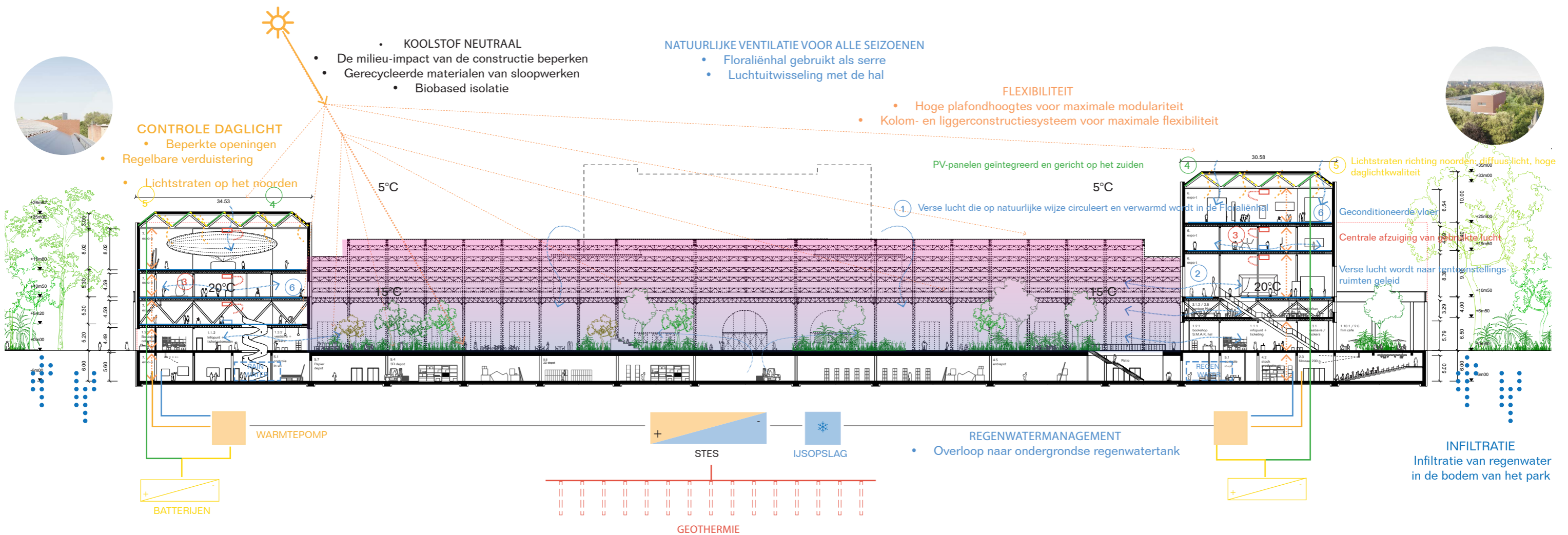
S.M.A.K.Hal

Gerecycleerde baksteen

Metalen structuur

Betonnen afwerking

Stalen structuur perimter

6

EEN DUURZAAM MUSEUM

Het museum is duurzaam op vele vlakken: het puin van de afbraak van de bestaande gebouwen wordt hergebruikt om gerecycleerde bakstenen en terrazzo-vloeren te produceren; er wordt veel zorg besteed aan integrale toegankelijkheid, inclusiviteit en flexibiliteit; het dak wordt gevrijwaard van lawaaiertechne installaties; doelgerichte ontwerpbeslissingen zorgen voor een optimalisatie van het natuurlijke klimaat: een natuurlijke luchtstroom vanuit de hal, lichtbeheersing dankzij beperkte gevelopeningen, onderhoudsvriendelijkheid van de ruimtes; een compacte gebouwtypologie en geïntegreerde structuur zorgen voor een flexibel gebouw, afgestemd op de noden van de toekomst.

Synergiën

Ons voorstel voorziet synergiën op schaal van de hele site: thermische batterijsystemen zoals geothermie, STES en ijsopslag maken dat de verschillende gebouwen

onderling energie kunnen uitwisselen, wat zorgt voor een circulair gebruik van energie en een significante reductie in uitbatingskosten. De Floraliënhal doet dienst als grote serre en natuurlijke filter voor verse lucht naar de S.M.A.K.Hal en het Collectiehuis, en creëert een bufferzone voor de temperatuurschommelingen eigen aan het wisselende Belgische weer. Het grote potentieel tot natuurlijke ventilatie maakt de Floraliënhal tot groene long, clustert de verschillende gebouwen rond één gemeenschappelijk klimaatconcept, en draagt zo bij tot een werkelijk duurzame site.

Daglicht

Een beperkt aantal openingen in de gevel voorziet de juiste hoeveelheid daglicht en brengt bezoekers in contact met de omgeving van het Citadelpark. Doorheen het ontwerp zullen we ervoor zorgen dat de vereiste hoeveelheid jaarlijkse lux-uren niet overschreden wordt, in samenwer-

king met conservatoren en afhankelijk van de tentoongestelde kunstwerken. De bovenste verdiepingen zullen een royale hoeveelheid diffuus daglicht krijgen door middel van luifels die op het noorden gericht zijn. Alle openingen kunnen worden verduisterd.

Ventilatie

De gebouwen kunnen op natuurlijke wijze worden geventileerd, geholpen door centrale ventilatieopeningen in het hart van elke verdieping. De verse lucht stroomt op natuurlijke wijze door de Floraliënhal, geconditioneerd door natuurlijke effecten zoals zonnewinsten in de winter en nachtelijke koeling in de zomer. De helft van het jaar kan het ventilatiesysteem in deze vrije convectiemodus worden gebruikt. De gewenste vochtigheid (bijv. 40% in de winter en 60% in de zomer, seizoen afhankelijk overgang), temperatuur (bijv. 19°C in de winter en 25°C in de zomer, seizoen afhankelijk overgang) en CO2 wordt be-

haald door de gemeten afvoerlucht aan te passen. Tijdens de winter en in warmere zomerperiodes kunnen de tentoonstellingsruimten volledig mechanisch worden geventileerd om het beoogde klimaat te behalen. Tijdens deze seizoenen wordt ook de verse lucht van centrale luchtbehandelingsunits naar de verdiepingen getransporteerd. Hierdoor kan de toevoerlucht worden geconditioneerd voordat deze de tentoonstellingsruimten bereikt en kan de warmte van de afvoerlucht in de winter worden teruggewonnen, met een efficiëntie van meer dan 80%. In open tentoonstellingsscenario's wordt de lucht geïntroduceerd als verdringingsventilatie en kan vrij door de ruimte bewegen. In meer gecompartmenteerde scenario's leiden kanalen de lucht door een minimale hoeveelheid infrastructuur in het plafond, aangezien het systeem een minimale hoeveelheid mechanisch behandelde lucht levert - slechts zoveel als mensen nodig

hebben om te ademen (in tegenstelling tot airconditioning om ruimten te koelen).

Ruimteconditionering

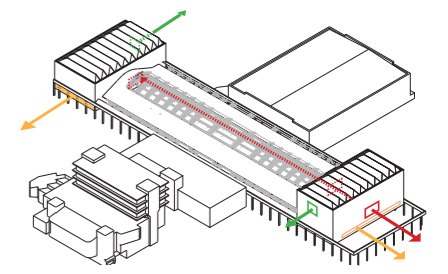
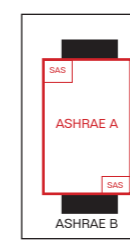
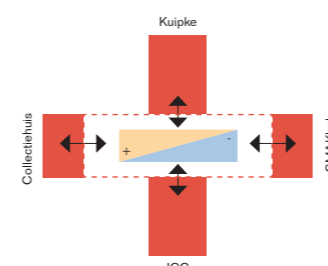
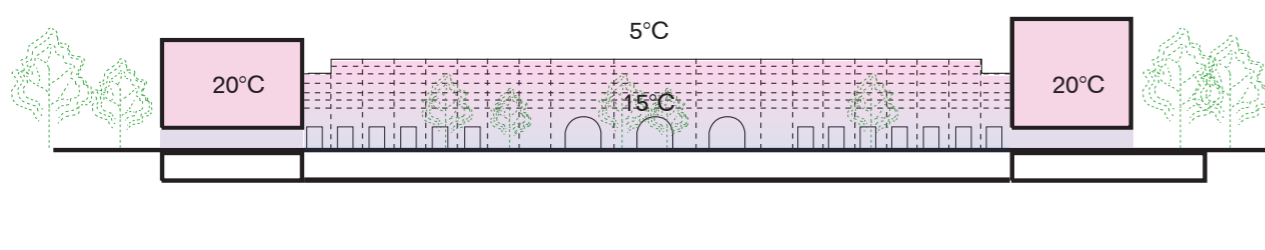
Om de ruimten thermisch te conditioneren, te verwarmen en te koelen, worden alle galerijen en kantoorruimten uitgerust met een gecombineerd verwarmd en gekoeld vloersysteem, dat werkt op zeer milde temperaturniveaus. Het stralingsstelsel werkt goed samen met het voorgestelde energievoorzieningsconcept met geothermische warmte en koeling, warmtepompen en de ijsopslag.

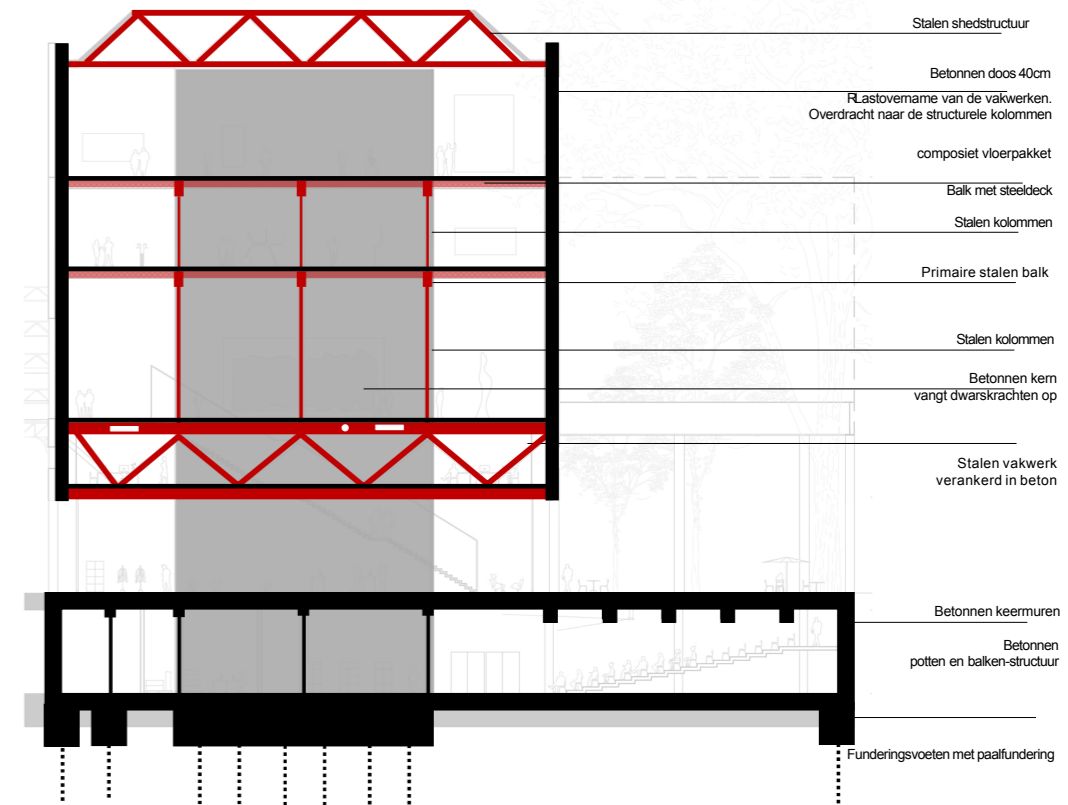
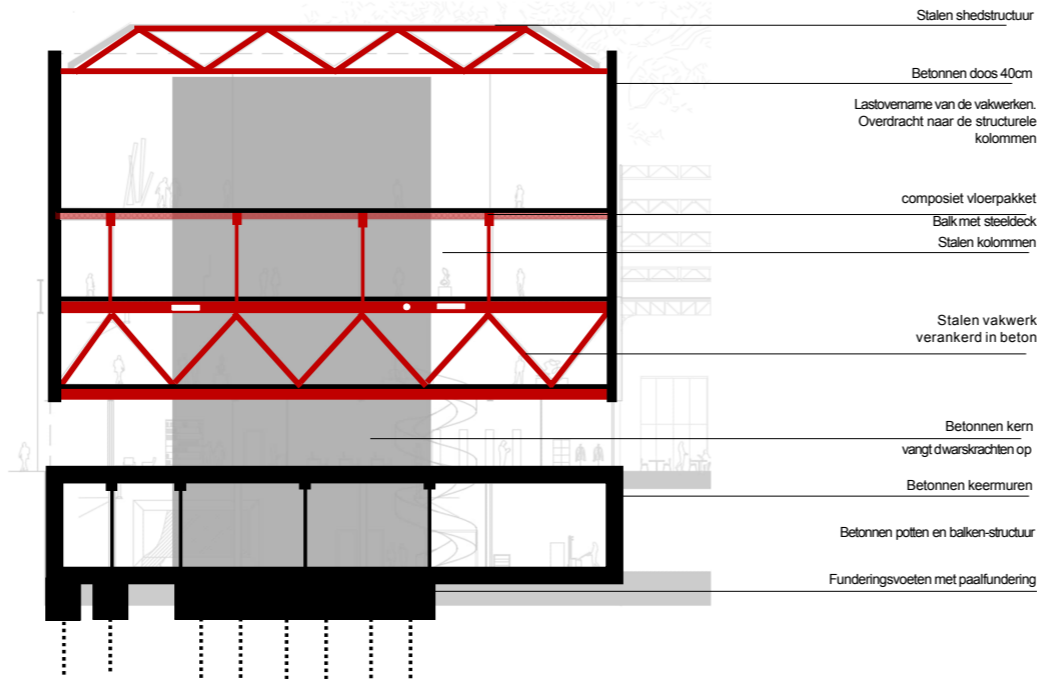
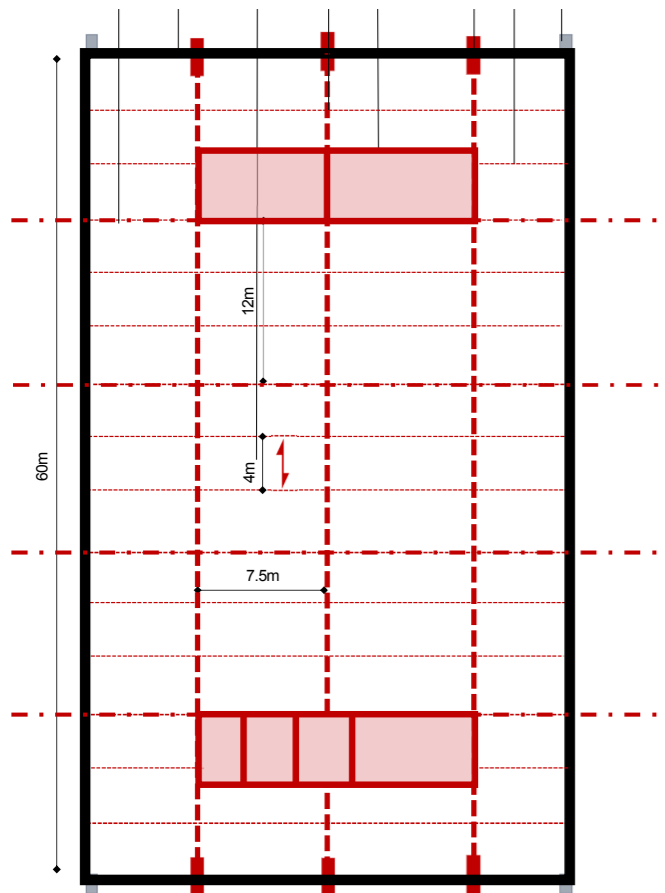
Energievoorzieningsconcept

Het bovengenoemde geothermische systeem zal zowel verwarming als koeling leveren (afhankelijk van lokale onderzoeken) en kan een centraal gelegen ijsopslag voeden. Als centraal energiecentrum kunnen delen van de gebouwen die verwarming nodig hebben (bijv. woningen), warmte onttrekken aan delen van de

gebouwen die momenteel koeling nodig hebben (bijv. tentoonstellingsruimten). De volumes zullen worden uitgerust met thermisch geactiveerde PV-cellen die niet alleen elektriciteit, maar ook warm water produceren. Het water kan worden gebruikt om de ijsopslag te smelten, waaruit warmte kan worden gehaald om de verschillende vloerplaten op te warmen.

Duurzaamheid heeft vele facetten die elk een impact hebben op de verschillende ontwerpdisciplines. Om deze impact in kaart te brengen en een duidelijke leidraad te voorzien voor de te nemen maatregelen, maken we gebruik van de Vlaamse duurzaamheidsmeter GRO. De GRO streeft naar een geïntegreerd ontwerpproces dat leidt tot toekomstgerichte, leefbare gebouwen. Het principe PEOPLE, PLANET, PROFIT vormt de kapstok van de GRO en weerspiegelt de diversiteit aan aandachtspunten waarmee rekening moet worden gehouden.

6 EFFICIËNTE STRUCTUUR & RUIMTELIJKE GENEROSITEIT

Hangende betondoos
De structuur van de twee nieuwe gebouwen van het S.M.A.K. volgt het architecturale ontwerp door de illusie te creëren van een hangende doos in de leegte op de begane grond. Deze betonnen doos, met een dikte van 40 cm en een hoogte van ongeveer 20 m, ondersteunt het gebouw over de hele breedte van de Floraliënhal, namelijk 60 meter, door de belasting over te brengen op de 3 stalen kolommen aan de omtrek. De kolommen aan de rand van de doos worden niet gebruikt als kolom van de doos om ervoor te zorgen dat de belasting wordt verdeeld over de centrale elementen over de breedte van de betonnen doos. Binnenin de doos maakt de stalen structuur, bestaande uit 4 vakwerken die zich uitstrekken over de volledige hoogte van de eerste verdieping, het mogelijk om de 30 meter lange binnenste overspanning

van de betonnen doos te overbruggen. Deze vakwerken ondersteunen een stalen kolom- en liggerstructuur op de bovenste niveaus, wat het aantal kolommen in de tentoonstellingsruimtes tot een minimum beperkt en zo een maximale openheid van de ruimtes garandeert. De laatste niveaus van de twee betonnen doos zijn vrij van elke verticale structuur dankzij de installatie van shed-vakwerken op het dak. Twee betonnen kernen zorgen voor de stabiliteit van het gebouw in beide horizontale richtingen. Op het snijpunt tussen deze kernen en de vakwerken nemen deze laatste de belastingen van de vakwerken over en brengen deze over naar de funderingen. De combinatie van staal en beton voor de realisatie van de doos maakt een overspanning van 60 meter mogelijk, terwijl de vloeren van staal zo licht mogelijk worden ontworpen om de zware belastingen

van het museumgebouw op te vangen.

Vloeren die de ruimte ritmeren
Gedurende het hele project is de zichtbare structuur ontworpen om de ruimtes te ritmeren en zich aan te passen aan het algehele architecturale concept. De vloer bestaat uit een rooster van samengestelde stalen balken waarop stalen platen en een betonnen plaat rusten. Met het oog hierop worden sommige balken honinggraatvormig ontworpen om de verschillende technieken door het gebouw te laten verspreiden.

Op het bovenste niveau van de eerste verdieping zullen de onderste membranen van het rooster worden versterkt om de openingen te creëren die nodig zijn voor de doorgang van deze verschillende technieken. Deze aanpassing zal een harmonieuze integratie van de technische

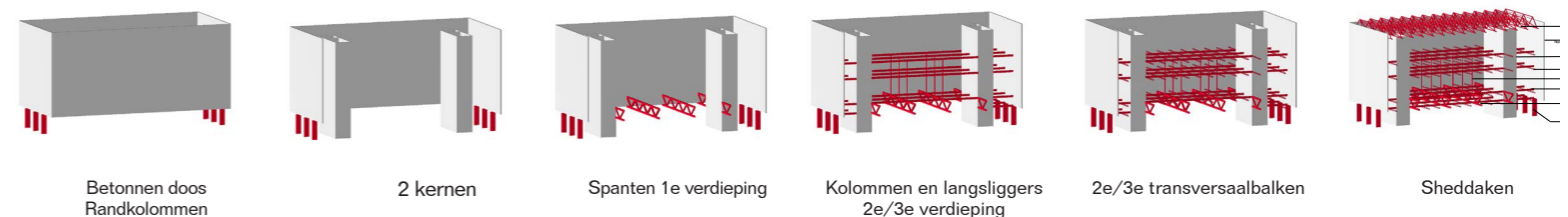
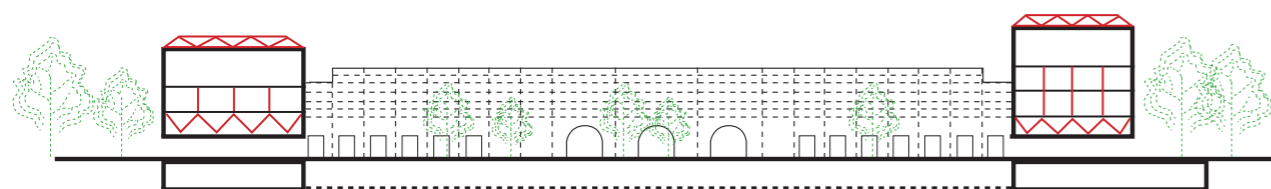
elementen in de algehele structuur van het gebouw mogelijk maken, terwijl een optimale functionaliteit van de ruimtes wordt gegarandeerd.

Een netjes geordende doos
De constructie van deze superstructuur begint met de creatie van de betonnen doos, die bedacht is in ter plaatse gestort beton. Ook de kelder en de begane grond zijn bedacht in ter plaatse gestort beton. De betonnen circulatiekernen worden tegelijkertijd geplaatst. De vakwerken, in het atelier vervaardigd, worden vervolgens op de site geplaatst van onder naar boven. De composiet staal-betonvloeren worden op elk niveau verbonden om de horizontale krachten over te dragen. Het ontwerp van een compacte doos past in een duurzame strategie voor de bouw van nieuwe gebouwen. Immers, de optimalisatie van de gebruikte ruimte minimaliseert

de onnodige oppervlakken en maximaliseert de efficiëntie van de inrichting. De perimeter van het gebouw bestaat uit betonnen wanden, waarbinnen het volume is opgevuld met een stalen grid, waardoor strategieën voor hergebruik of recycling van deze interne stalen structuur worden bevorderd. Deze aanpak getuigt van een engagement om duurzaamheid en efficiëntie in het ontwerp en de constructie van het gebouw te integreren.

Een logistieke en ondergrondse verbinding
De integratie van een verbinding met de kelder van de Floraliënhal voegt een extra dimensie toe aan het project door ruimtes te bieden die vanaf de buitenkant van het museum verborgen zijn. Het ondergrondse niveau zal worden gerealiseerd op een maximale diepte van 8 meter. De kelder blijft hierdoor boven de

watertafel (de paalfunderingen hebben geen probleem met water). De ondergrondse ruimte zal volledig worden opgebouwd met behulp van prefab betonelementen, wat zorgt voor een efficiënte uitvoering en een robuuste structuur. Een keermuur langs de omtrek wordt opgericht om interferentie met de bestaande omliggende structuren te voorkomen. De belasting van de ondergrondse doos zal volledig rusten op de 6 centrale kolommen en de betonnen kernen, waardoor de ondersteuningspunten worden verplaatst ten opzichte van de bestaande structuren. Deze ontwerpbenadering zal ongewenste interacties tussen de bestaande en nieuwe funderingen voorkomen, wat de stabiliteit en integriteit van het gehele project waarborgt.

7

EEN ERVAREN EN SOLIDE TEAM

We beschouwen het budget dat we samen vaststellen als een maximum, niet als een doel dat het ontwerpteam moet bereiken. Ons doel is altijd om maximale functionaliteit te bieden en tegelijkertijd optimaal te besparen. We bereiken dit op verschillende manieren: i) door wensen versus behoeften te identificeren en deze te prioriteren, ii) door budgetten per discipline te creëren waarbinnen ons team kan werken, zodat elke discipline wordt gestimuleerd, iii) door reeds in de ontwerpfase pragmatische keuzes te maken die gericht zijn op het uitsparen van middelen, en iv) door zaken op een eenvoudige en logische manier te presenteren, zodat alle teamleden ze kunnen begrijpen. De sleutel tot succesvol bouwkostenbeheer is om zo vroeg mogelijk een nauwkeurig, aanvaardbaar en volledig budget op te stellen en het

budget onder controle te houden door middel van directe, proactieve en voortdurende beoordeling op regelmatige tijdstippen tijdens het ontwerpproces, inclusief regelmatige beoordeling van risico's en onvoorziene uitgaven. Ons kostenramingsproces omvat de volgende elementen: We identificeren en prioriteren de belangrijkste vereisten, waarbij elke specialist de kosten van deze pakketten berekent en zo actief bijdraagt aan het kostenbeheer. We betrekken voortdurend het hele team om informatie te verstrekken over alternatieven en om het team te helpen financieel verantwoorde beslissingen te nemen. We hebben een flexibele aanpak die een vergelijkende kostenanalyse voor verschillende ontwerp oplossingen mogelijk maakt. Al onze schattingen worden formeel gepresenteerd aan de

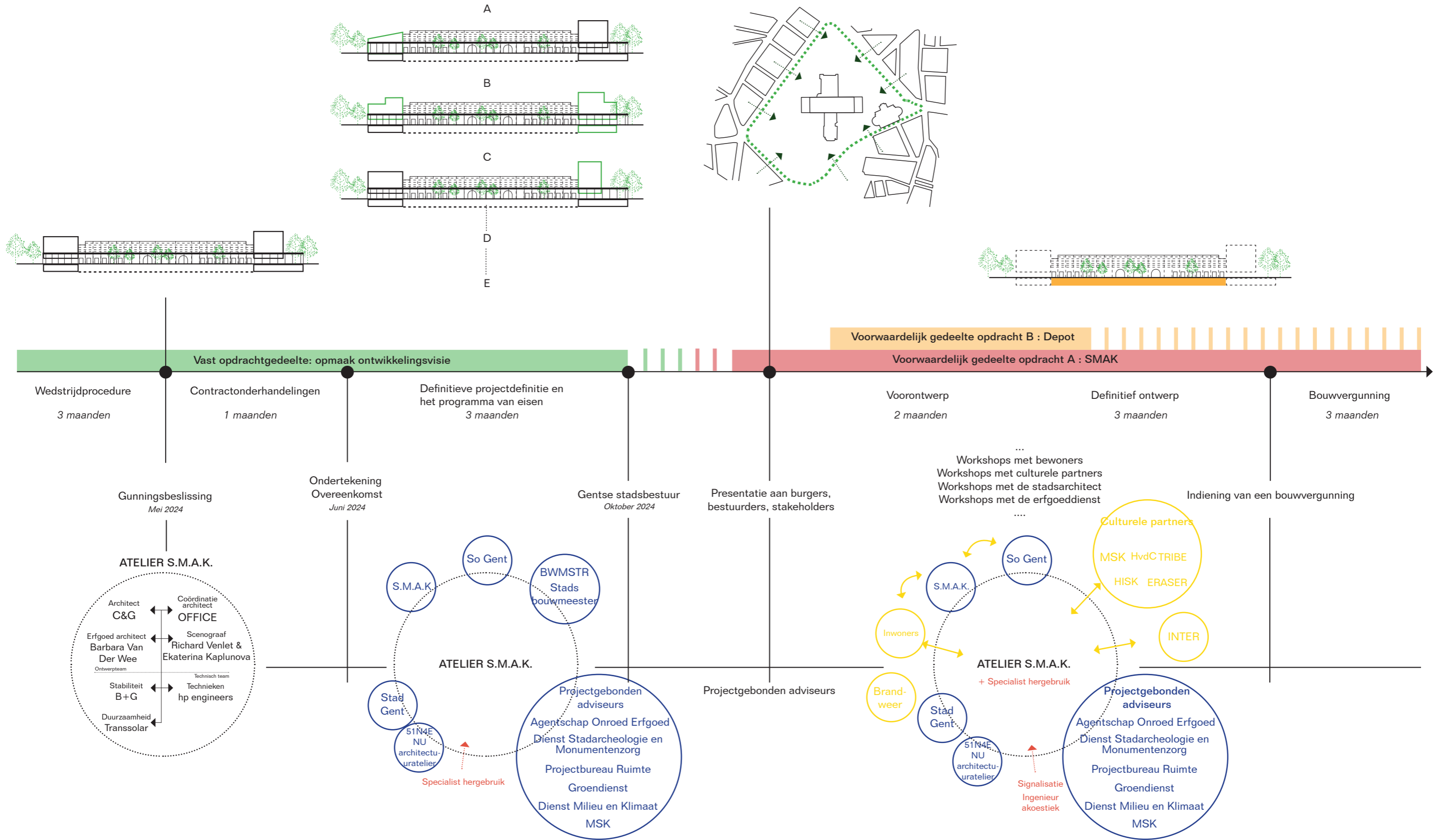
bouwheer om een duidelijk inzicht te garanderen in de veronderstellingen die in de raming zijn opgenomen. We bieden een nauwkeurige analyse in elk stadium van het ontwerp, waarbij we voor elk belangrijk element van het project de bouwbaarheid, beschikbaarheid van materialen en alternatieve ontwerpopties onderzoeken.

Door deze principes te volgen, streven we naar een effectief en verantwoord kostenbeheer tijdens het hele project. Om het budget/m2 van onze visie uit te werken, baseren we ons op de huidige marktprijzen en op onze ervaring met onder andere het uitbreidingsproject MACBA in Barcelona door Christ en Gantenbein, de galerij Tim Van Laere en het VRT-gebouw door OFFICE Kersten Geers David Van Severen.

	S.M.A.K.hal	Collectiehuis
Tentoonstellingsruimte	2 300 €/m ²	2 800 €/m ²
Kantoren	1 200 €/m ²	1200 €/m ²
Lobby	1 800 €/m ²	1 800 €/m ²

	S.M.A.K.hal	Collectiehuis
Auditoria / filmzaal (ondergronds)	2 100 €/m ²	-
Opslag / technische ruimtes (ondergronds)	750 €/m ²	750 €/m ²
Buitenruimte	600 €/m ²	-

	Totaal	OFFICE Kersten Geers David Van Severen		Christ & Gantenbein	Barbara Van Der Wee Architects	Richard Venlet & Ekaterina Kaplunova	Bollinger + Grohmann	Hp engineers	Transsolar	Gemeenschappelijke kosten
		Coördinatie	Architect	Architect	Erfgoed architect	Scenograaf	Structuur	Technieken + EPB	Duurzaamheid	
	Verdeling van het erloon per opdracht	Aandeel in totaal budget	Bedrag van de vergoeding EUR excl. BTW	% EUR excl. BTW	% EUR excl. BTW	% EUR excl. BTW	% EUR excl. BTW	% EUR excl. BTW	% EUR excl. BTW	% EUR excl. BTW
Vast opdrachtgedeelte / Opmaak ontwikkelingsvisie										
Totaal	-	150.000	2.000	56.500	56.500	5.000	5.000	9.000	9.000	7.000
Voorwaardelijk opdrachtgedeelte A										
Definitief ontwerp	20,0%									
Bouwaanvraag	30,0%									
Uitvoeringsontwerp / Aanbesteding	20,0%									
Controle van de aanbesteding	5,0%									
Werfopvolging	20,0%									
Voorlopige oplevering	2,5%									
Definitieve oplevering	2,5%									
Totaal	100,00%	12,0%	12,0%	1,00%	3,00%	3,00%	0,30%	0,20%	1,90%	1,90%
Voorwaardelijk opdrachtgedeelte B										
Voorontwerp	5,0%									
Definitief ontwerp	15,0%									
Bouwaanvraag	30,0%									
Uitvoeringsontwerp / Aanbesteding	20,0%									
Controle van de aanbesteding	5,0%									
Werfopvolging	20,0%									
Voorlopige oplevering	2,5%									
Definitieve oplevering	2,5%									
Totaal	100,00%	8,5%	8,50%	0,50%	2,25%	2,25%	0,00%	0,00%	1,90%	1,60%

Visie op het proces en het plan van aanpak

Het traject voor het nieuwe S.M.A.K. is er een van lange termijn. Om de ideale partner te zijn, is het volgens ons essentieel om een duidelijk georganiseerd team op te bouwen en ervaren specialisten met sterke affiniteiten te betrekken. We stellen een eenvoudige methodologie voor om het proces tussen de opdrachtgever, de architecten, de scenograaf en de technische

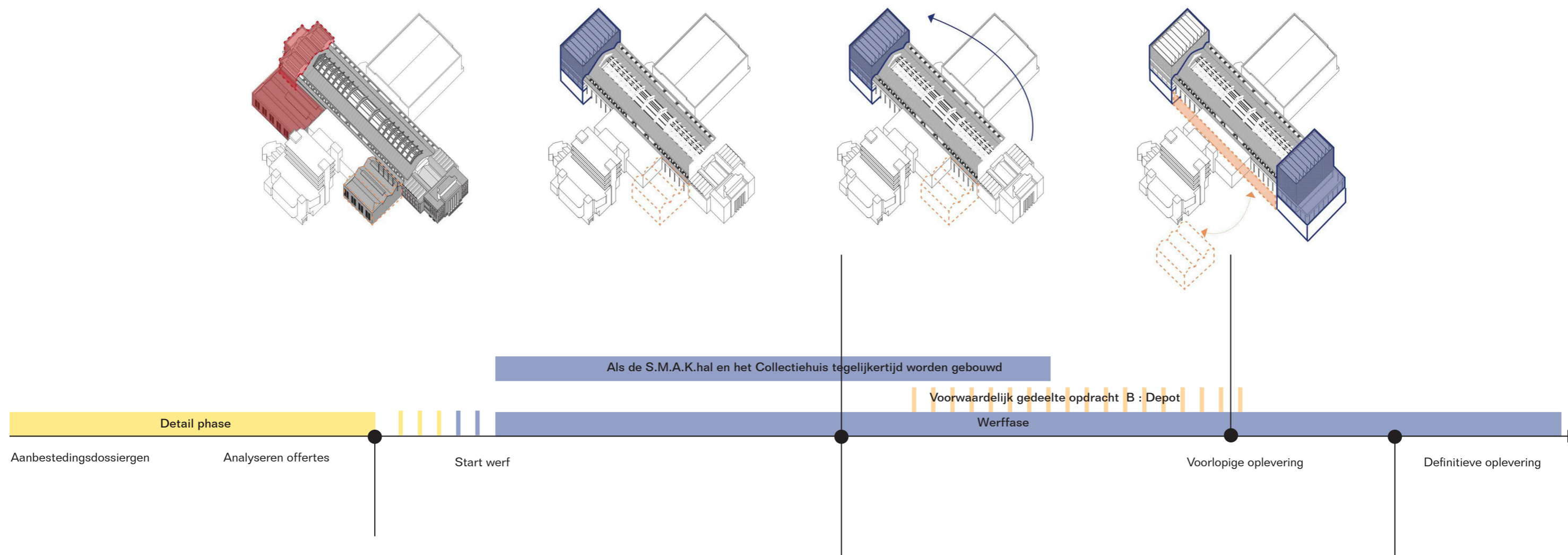
experts te organiseren. Deze methodologie is gebaseerd op de ervaring van Christ & Gantenbein en OFFICE in het ondersteunen van processen door middel van gefaseerde projecten. We zullen een identificeerbaar team opzetten dat we "Atelier S.M.A.K." zullen noemen. Het zal bestaan uit twee groepen: het creatieve team bestaande uit Christ & Gantenbein, OFFICE

CE Kersten Geers David Van Severen, Barbara Van der Wee, erfgoedarchitect, Richard Venlet & Ekaterina Kaplunova, scenografen en kunstenaars. Om de samenhang van de studies te garanderen en de relaties tussen het multidisciplinaire team, de opdrachtgever en de verschillende stakeholders te vereenvoudigen, zullen twee projectmanagers van de architectenbu-

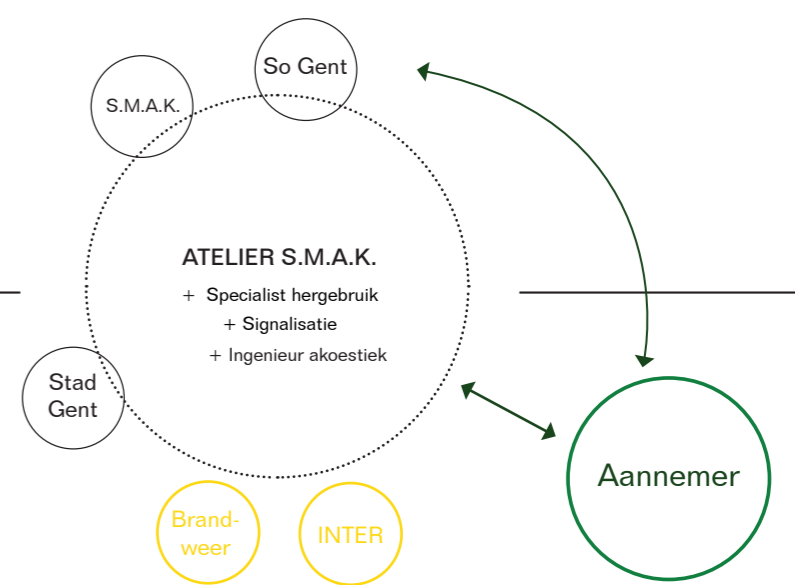
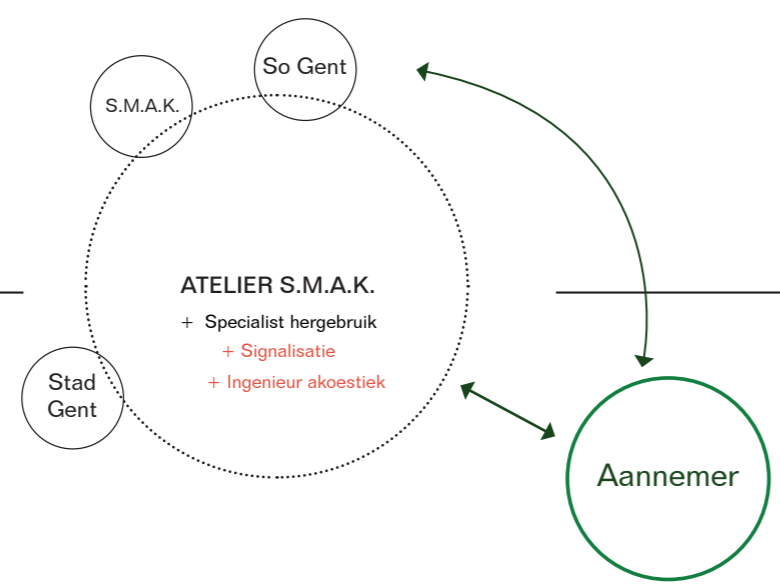
reaus OFFICE (Justine Rossillion - Partner) en Christ & Gantenbein (Jennifer Schmachtenberg - Partner) de belangrijkste vertegenwoordigers en gesprekspartners van het team zijn. Deze zeer ervaren personen zullen verantwoordelijk zijn voor de communicatie en coördinatie van het team tijdens het ontwerp en de implementatie van het project. De projectmanagers zullen

om de twee weken vergaderingen plannen: een ontwerpvergadering met de opdrachtgever over de organisatie van het programma en de ontwikkelde architecturale oplossingen, geïllustreerd door plannen, maquettes en beelden; vervolgens een technische vergadering met de klant en de leden van het team van experts om de vereisten te verduidelijken en vragen nauw-

keurig en efficiënt te beantwoorden. Tegelijkertijd zullen Christ & Gantenbein en OFFICE een constante correspondentie onderhouden met het hele multidisciplinaire team om de technische oplossingen en het architecturale ontwerp op een coherente en efficiënte manier te integreren. In overeenstemming met de workflow die voor de wedstrijd werd aangenomen, zal

...
Communicatie met bewoners
over het bouwproces....

het Atelier S.M.A.K. in Gent gevestigd zijn met een satelliet in Brussel, als ruimte voor productie voor het team van architecten. Tegelijkertijd zal er in Gent op de site van het S.M.A.K. een platform worden opgezet, een gedeeld laboratorium waar vergaderingen en ontwerpworkshops kunnen plaatsvinden. Het Atelier S.M.A.K. wordt een studieruimte waar al het projectmateriaal perma-

nent beschikbaar is voor presentaties, revisies en archief van het project. Deze organisatiestrategie zorgt voor een efficiënte, responsieve en consistente ontwikkeling van het project en vereenvoudigt de organisatie en communicatie. Dit stelt ons in staat om onze gezamenlijke inspanningen te richten op de ontwikkeling van het project en om de workflow met de opdrachtgever en de

vele externe partijen die betrokken zijn bij de verschillende fasen, te articuleren. We zijn ervan overtuigd dat het ontwerpproces voor het nieuwe S.M.A.K. het uitgevoerde onderzoek moet benadrukken, communiceren en transparant maken. De verschillende stakeholders moeten eveneens betrokken worden, waarbij directe onderlinge dialoog centraal staat. Een tentoonstelling

over het project in het Atelier S.M.A.K. kan het publiek begeleiden en betrekken bij het transformatieproces van het nieuwe ensemble in het Citadelpark. Een digitaal platform maakt naast periodieke presentaties het project toegankelijk voor alle omwonenden en houdt alle geïnteresseerden op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Naast het ontwikkelingsproces van het

nieuwe S.M.A.K. willen we ervoor zorgen dat de werking van het museum niet op de achtergrond komt tijdens de werken, met mogelijke tijdelijke tentoonstellingen op onverwachte locaties zoals de stellingen van de werf, analoog aan het werk van Laure Prouvost voor Kanal in Brussel.

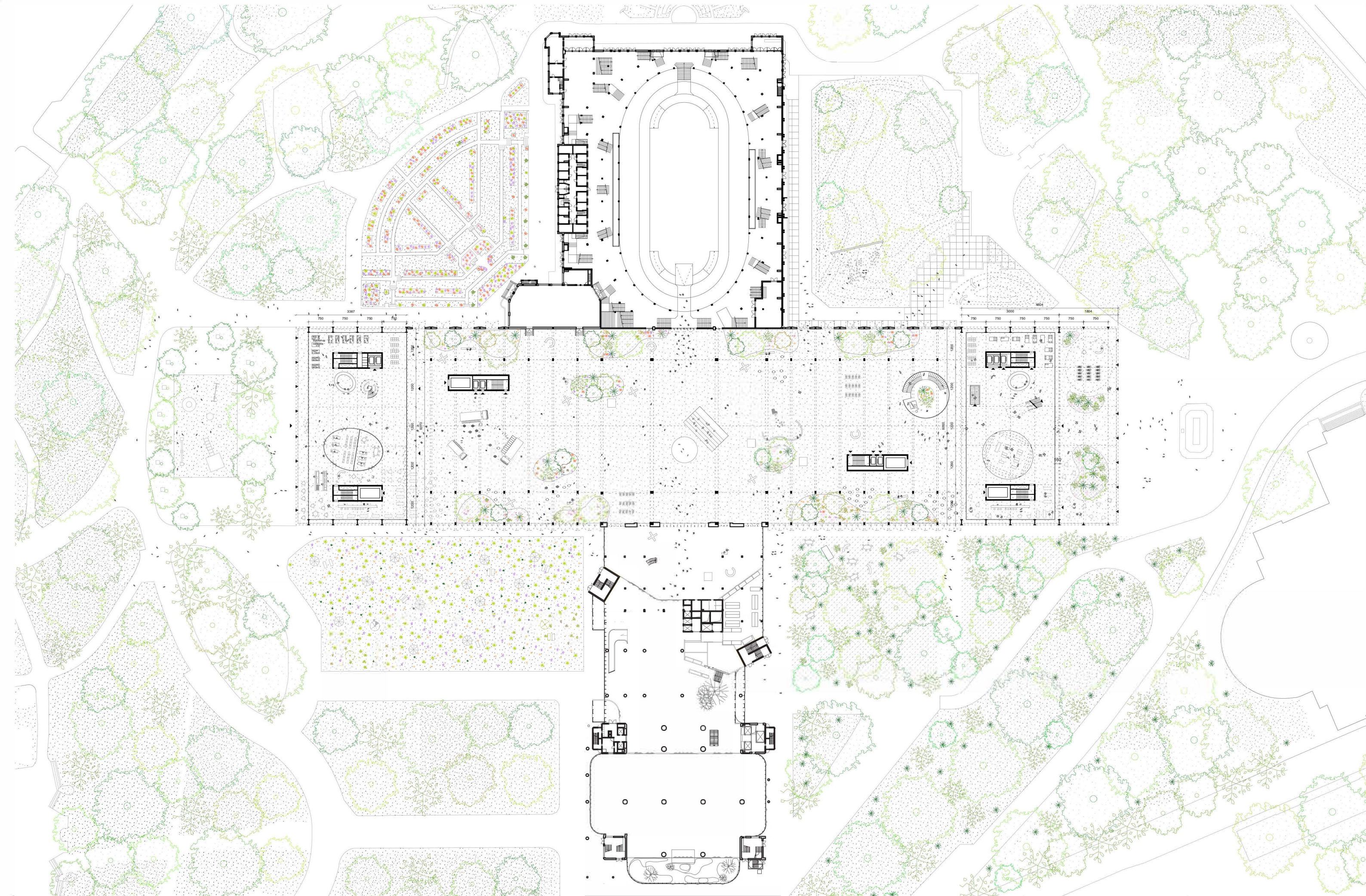

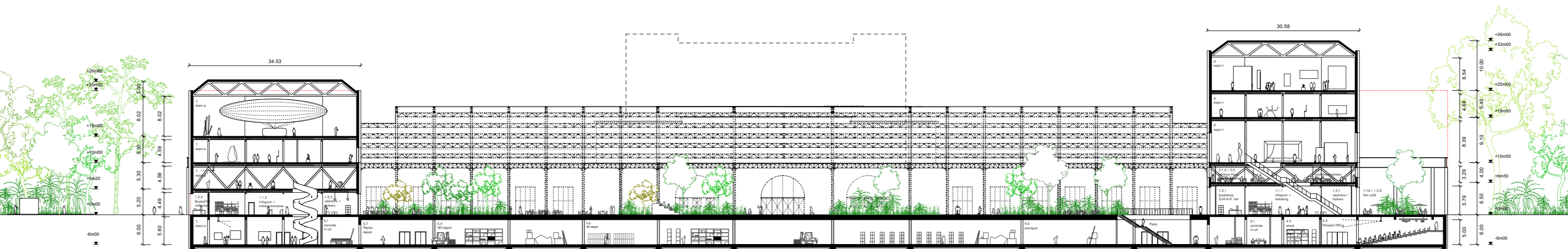
S.M.A.

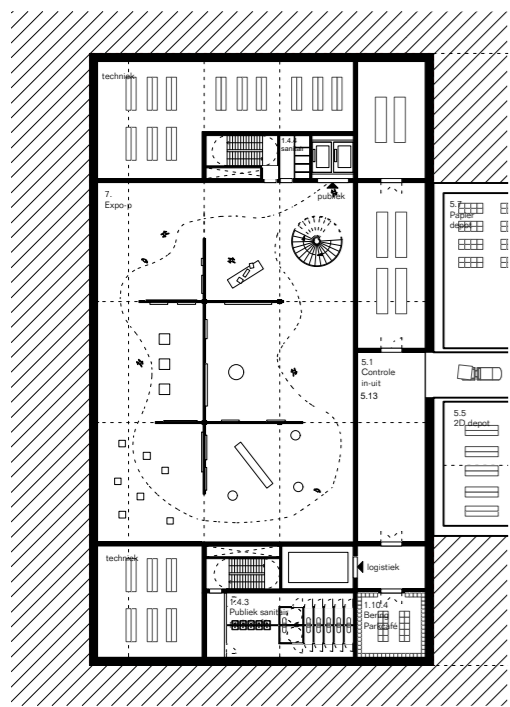
De Collectie

GRAFISCHE DOCUMENTEN

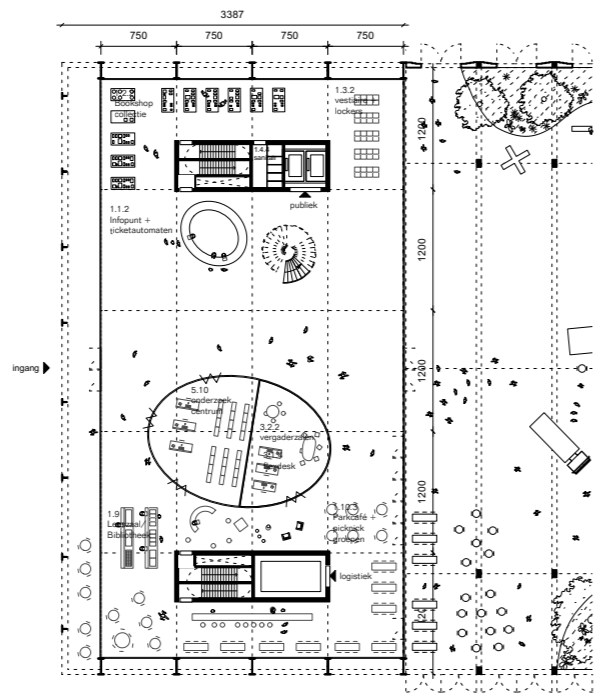

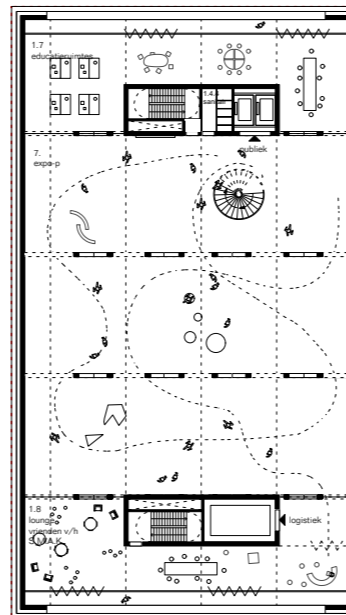

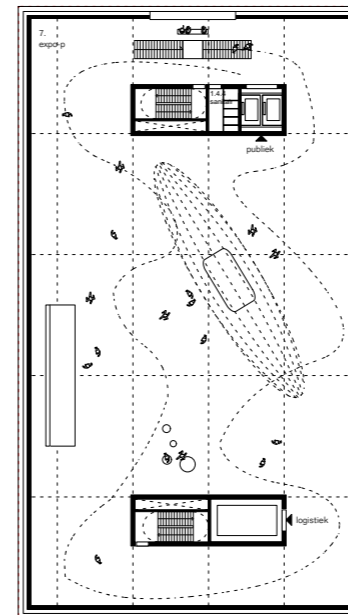
-1

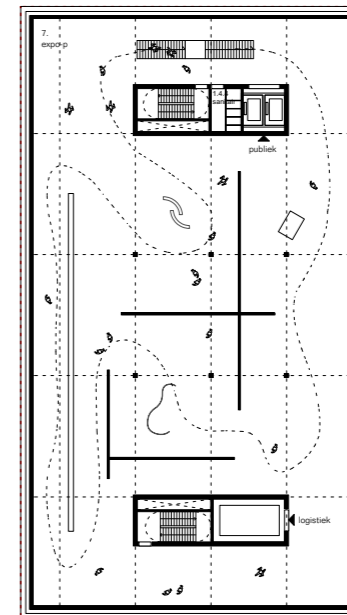
+0

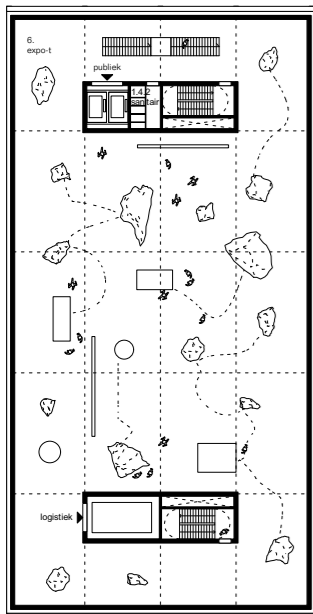
+1

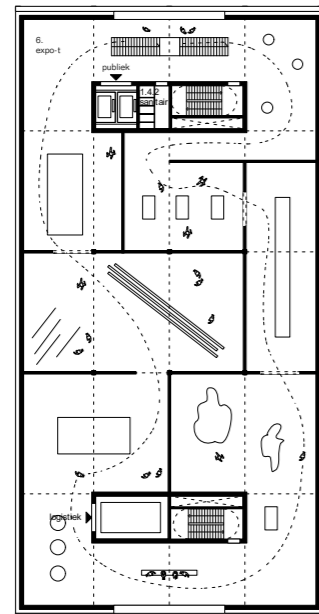
+2

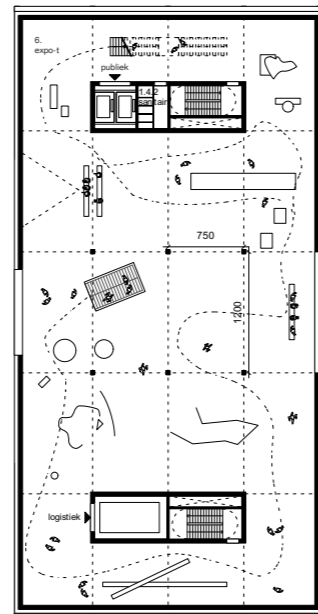
+3

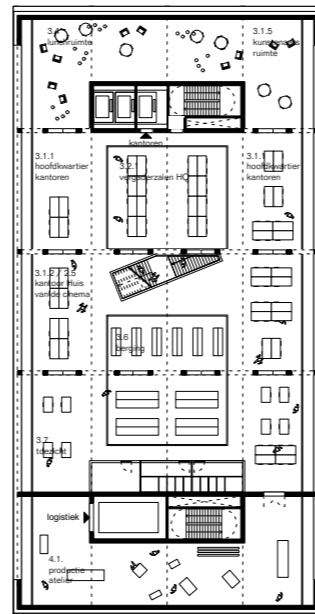
+4

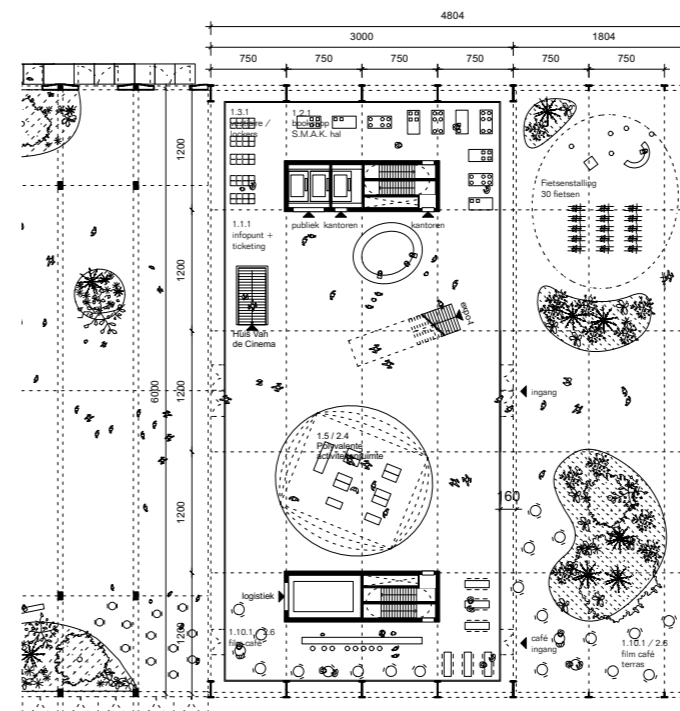
+3

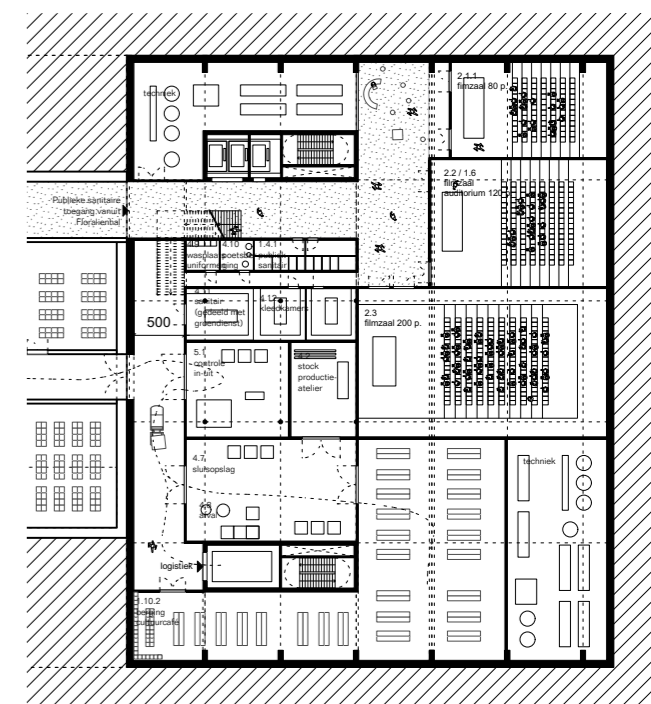
+2

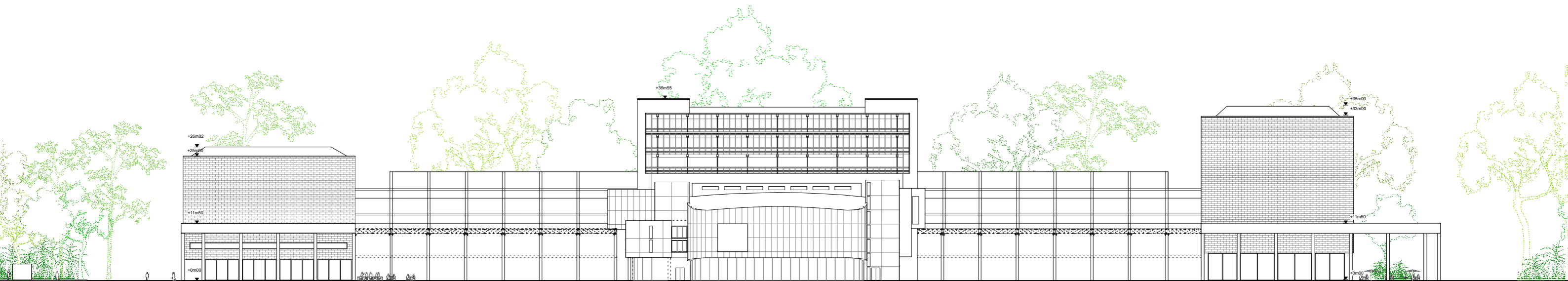
+1

+0

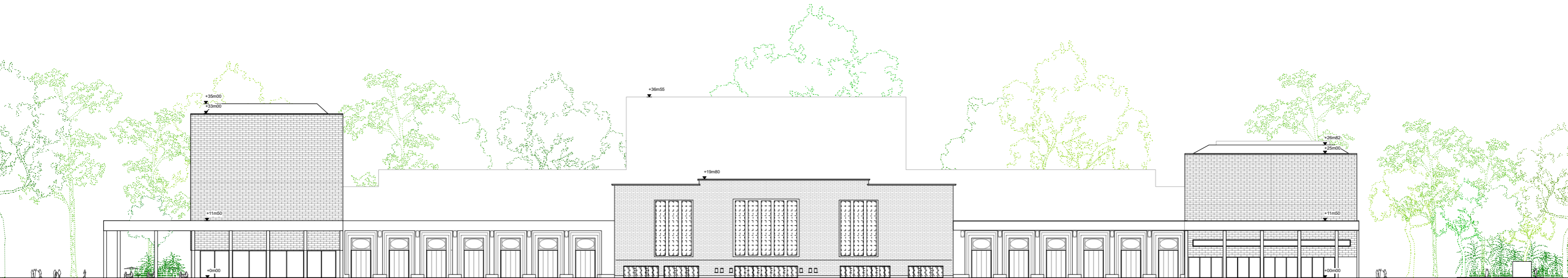
-1

Collectiehuis

S.M.A.K.Hal

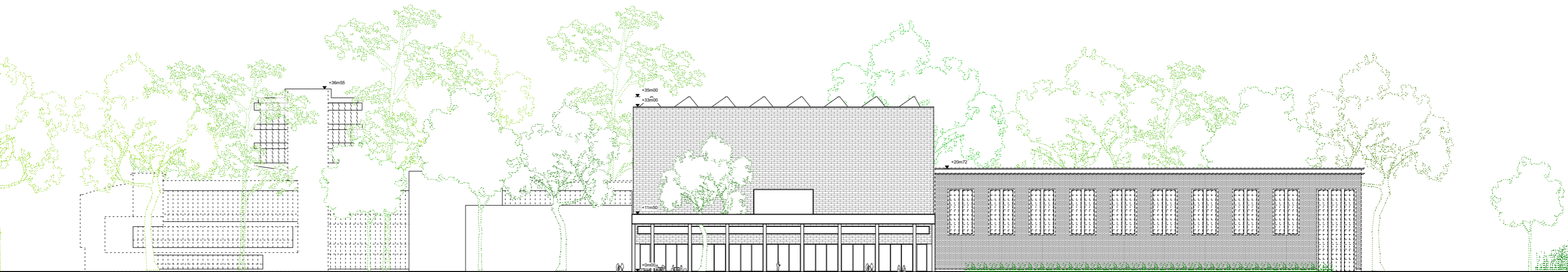
Zuidgevel

S.M.A.K.Hal

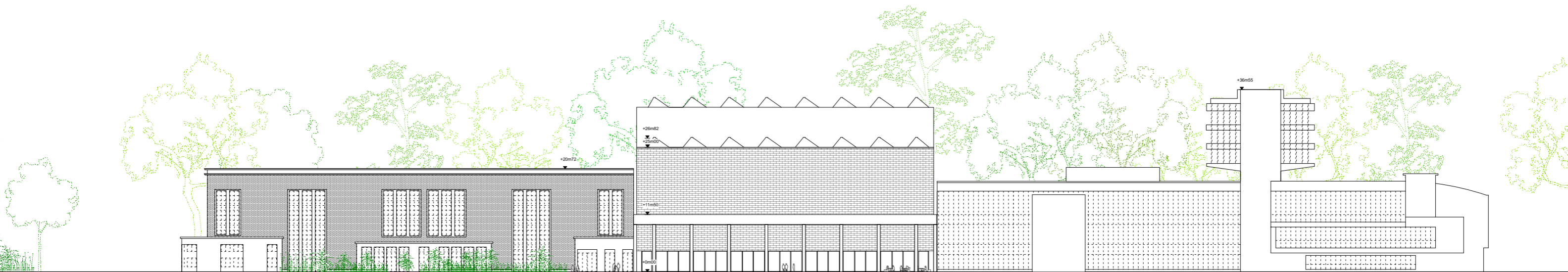
Collectiehuis

Noordgevel

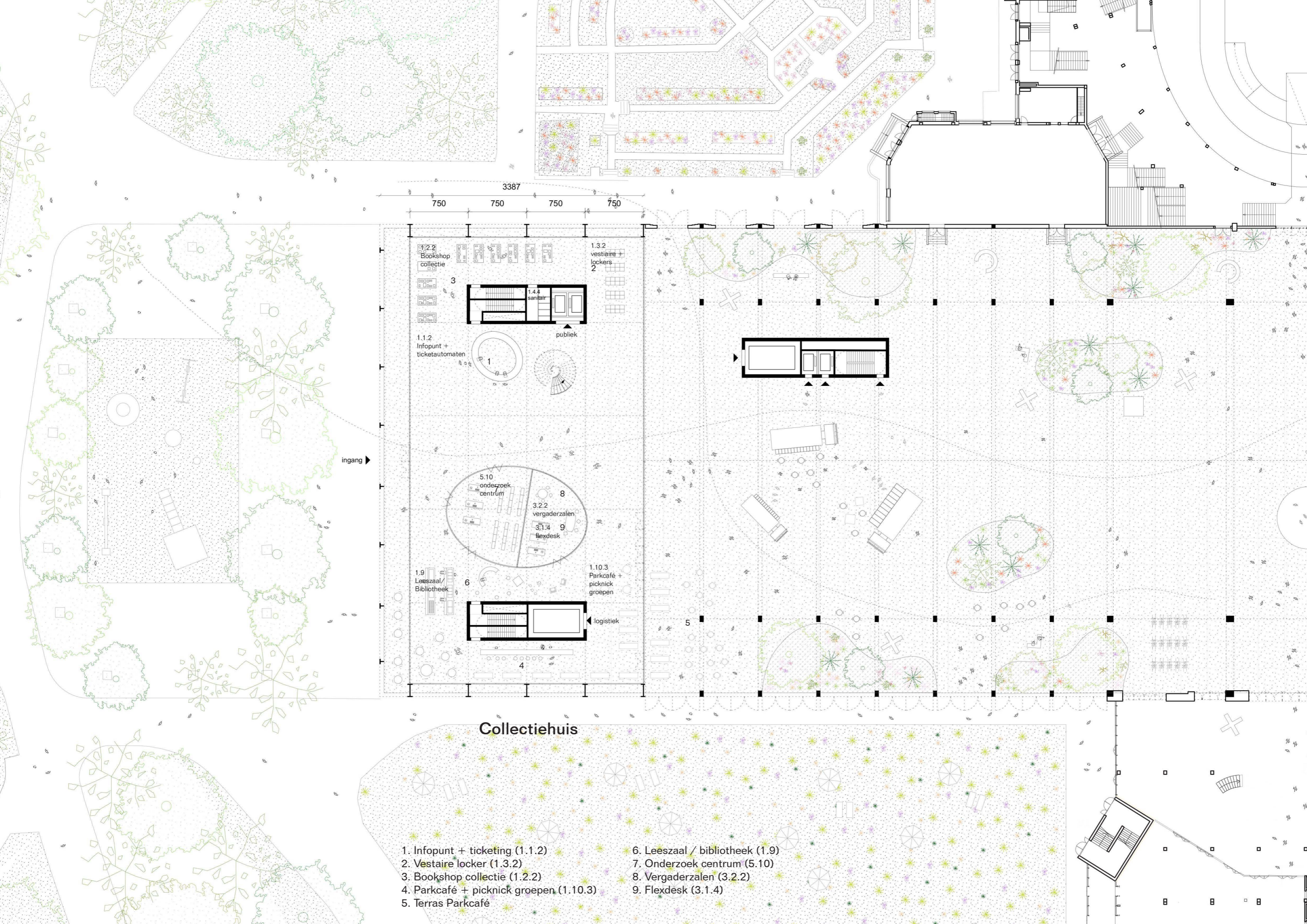
S.M.A.K.Hal

Oostgevel

Collectiehuis

Westgevel

3387
750 750 750 750

1.2.2 Bookshop collectie
1.3.2 vestiaire + lockers 2

3
1.4.4 sanitair
publiek

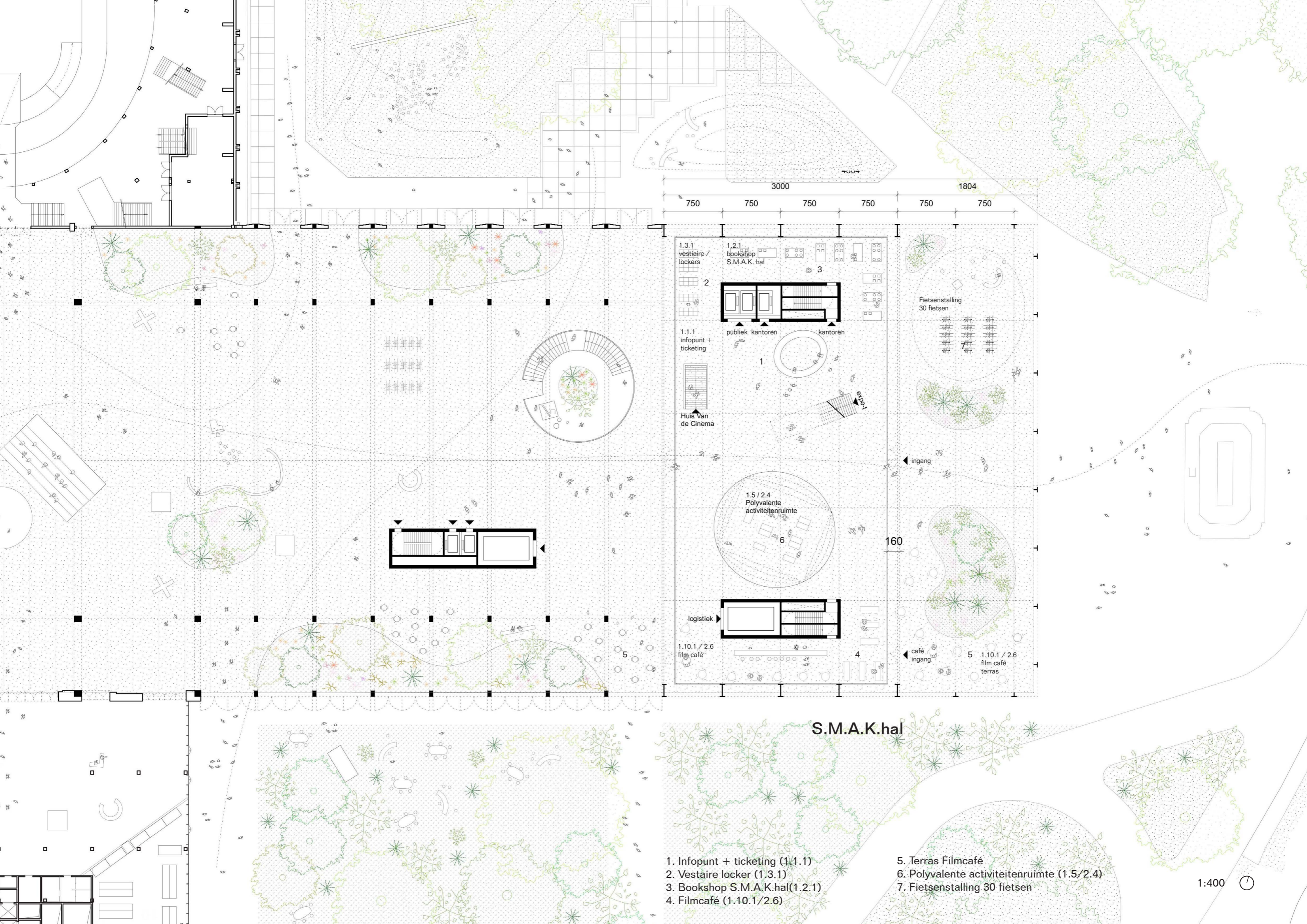
1.1.2 Infopunt + ticketautomaten
1

5.10 onderzoek centrum
3.2.2 vergaderzalen
3.1.4 flexdesk
8
9

1.9 Leeszaal / Bibliotheek
6
1.10.3 Parkcafé + picknick groepen
logistiek
4

Collectiehuis

- 1. Infopunt + ticketing (1.1.2)
- 2. Vestiaire locker (1.3.2)
- 3. Bookshop collectie (1.2.2)
- 4. Parkcafé + picknick groepen (1.10.3)
- 5. Terras Parkcafé
- 6. Leeszaal / bibliotheek (1.9)
- 7. Onderzoek centrum (5.10)
- 8. Vergaderzalen (3.2.2)
- 9. Flexdesk (3.1.4)

1.3.1 vestiaire / lockers
2
1.2.1 bookshop S.M.A.K.hal
3
1.1.1 infopunt + ticketing
publiek kantoren
kantoren
Huis Van de Cinema
1.5 / 2.4 Polyvalente activiteitenruimte
6
logistiek
1.10.1 / 2.6 film café
4
5 1.10.1 / 2.6 film café terras

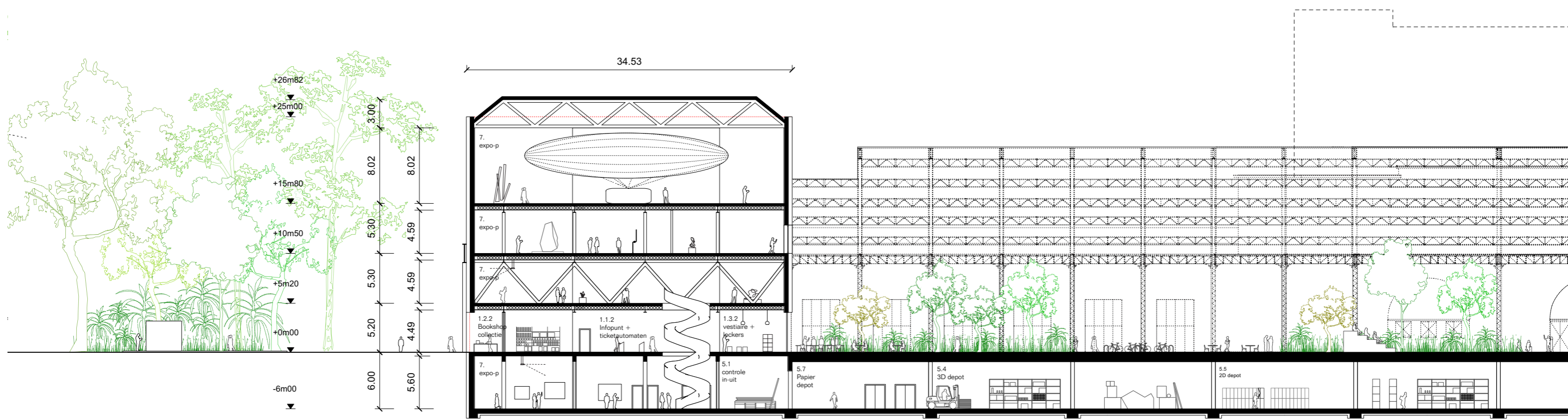
Fietsenstalling
30 fietsen

ingang

café ingang

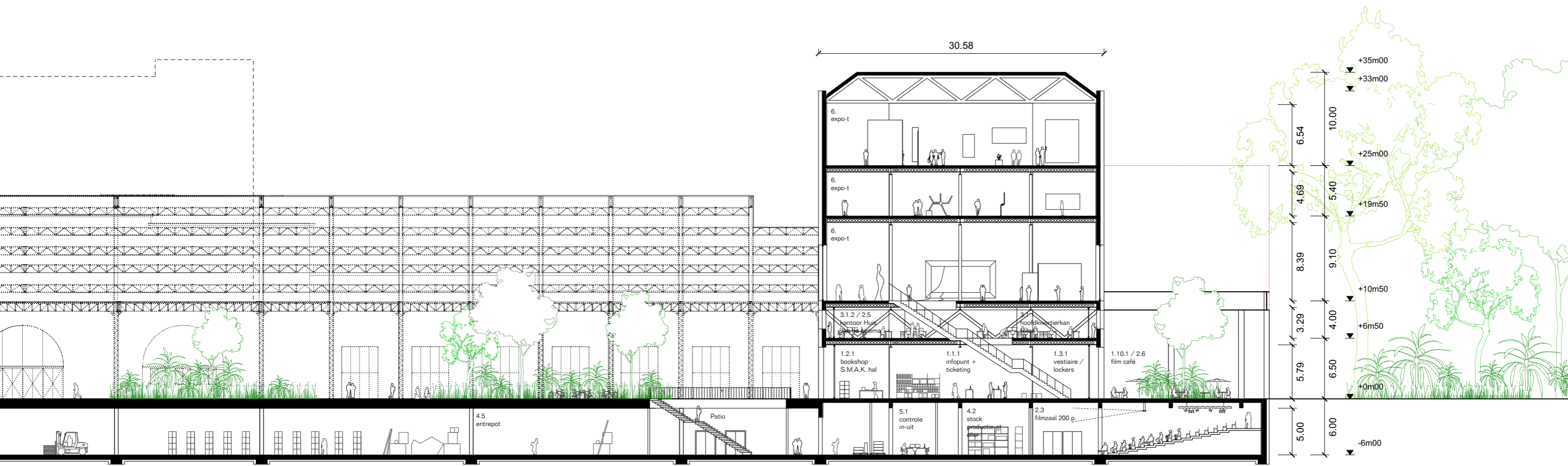
S.M.A.K.hal

- 1. Infopunt + ticketing (1.1.1)
- 2. Vestiaire locker (1.3.1)
- 3. Bookshop S.M.A.K.hal(1.2.1)
- 4. Filmcafé (1.10.1/2.6)
- 5. Terras Filmcafé
- 6. Polyvalente activiteitenruimte (1.5/2.4)
- 7. Fietsenstalling 30 fietsen

Collectiehuis

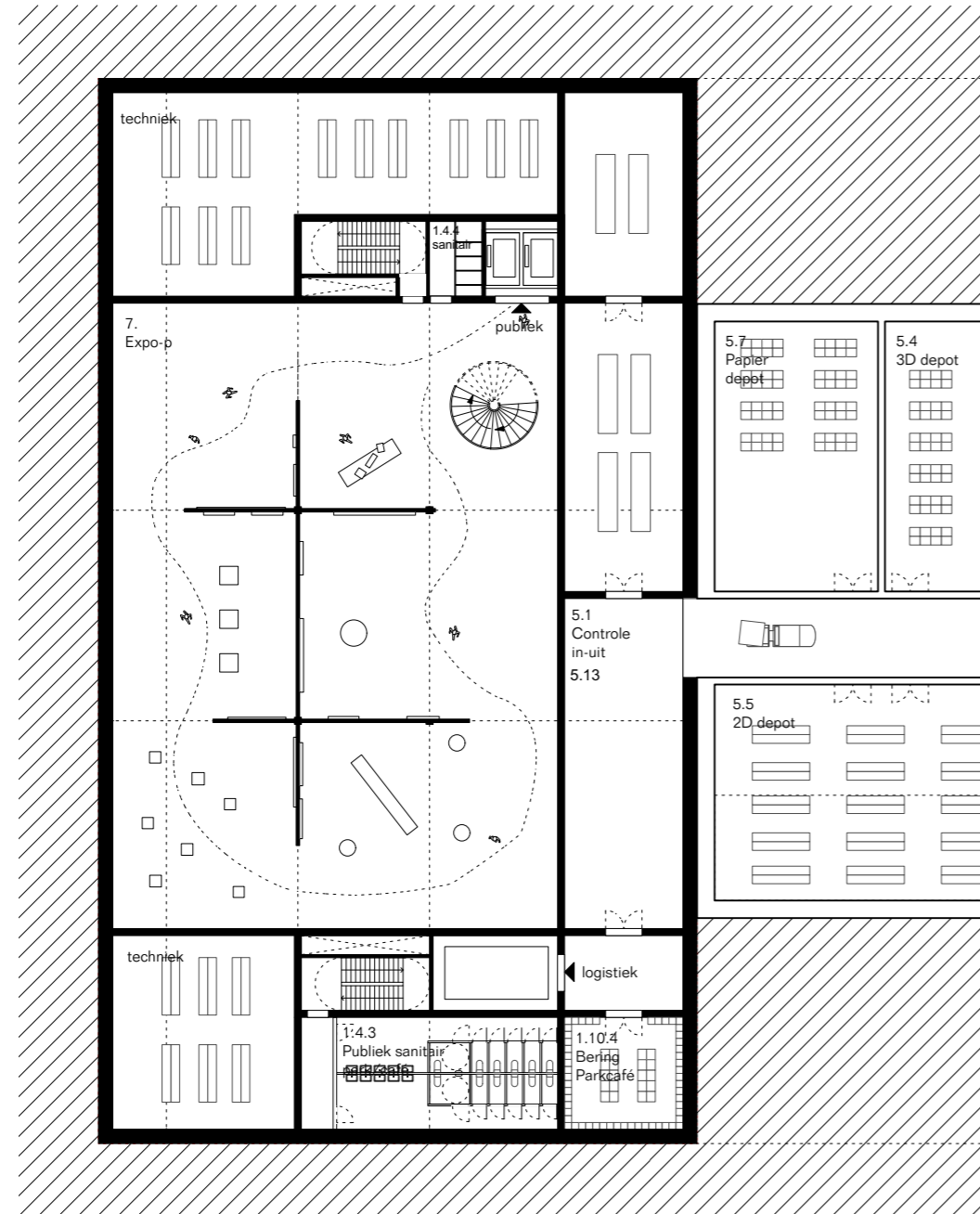
- 1. Expo P (7)
- 2. Controle in-uit (5.1)
- 3. Hall

S.M.A.K.Hal

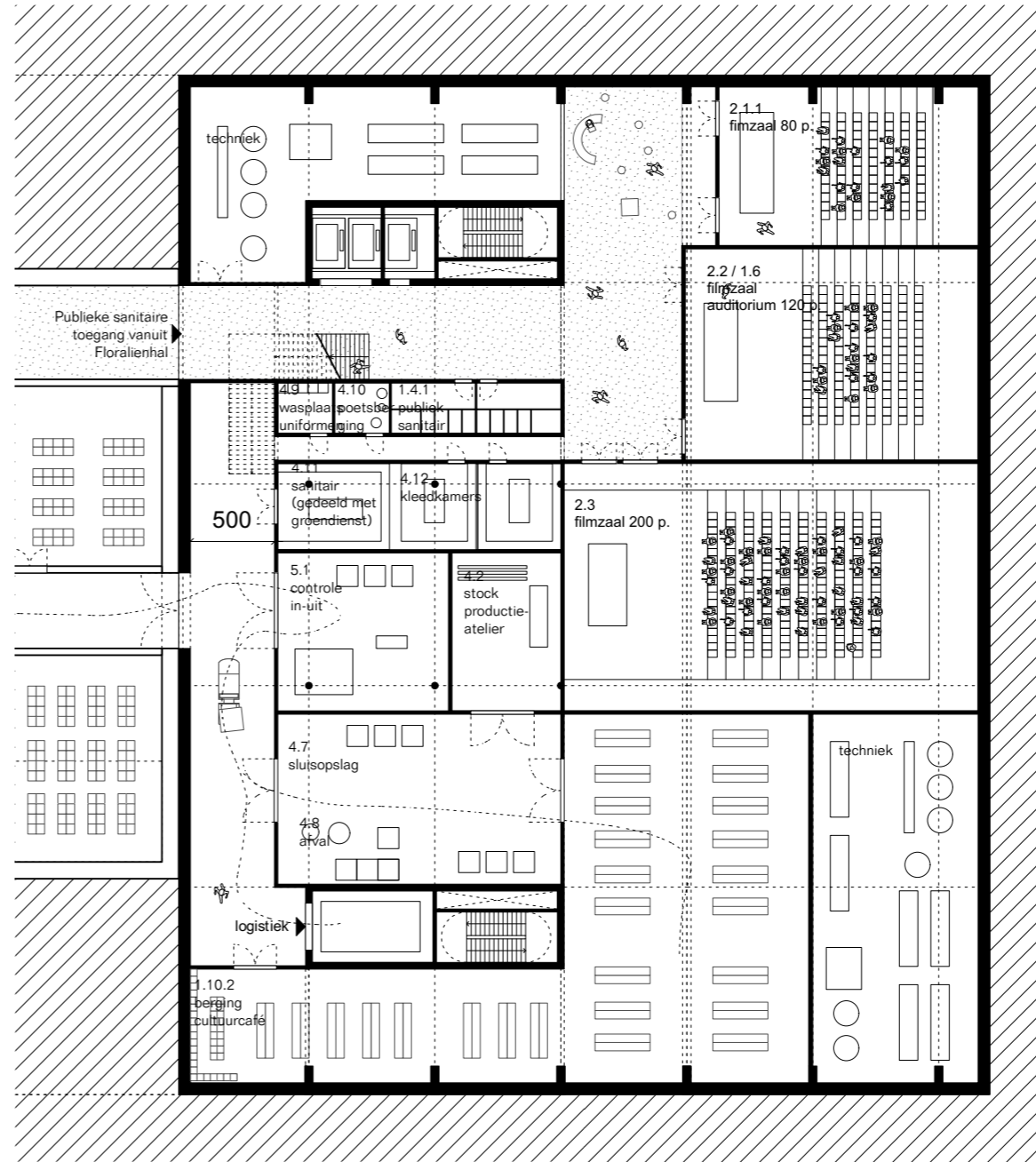
- 1. Expo T (6)
- 2. HQ Kantoren
- 3. Hall
- 4. Fimzaal
- 5. Control in-uit
- 6. Sluisopslag

CollectieHuis

-1

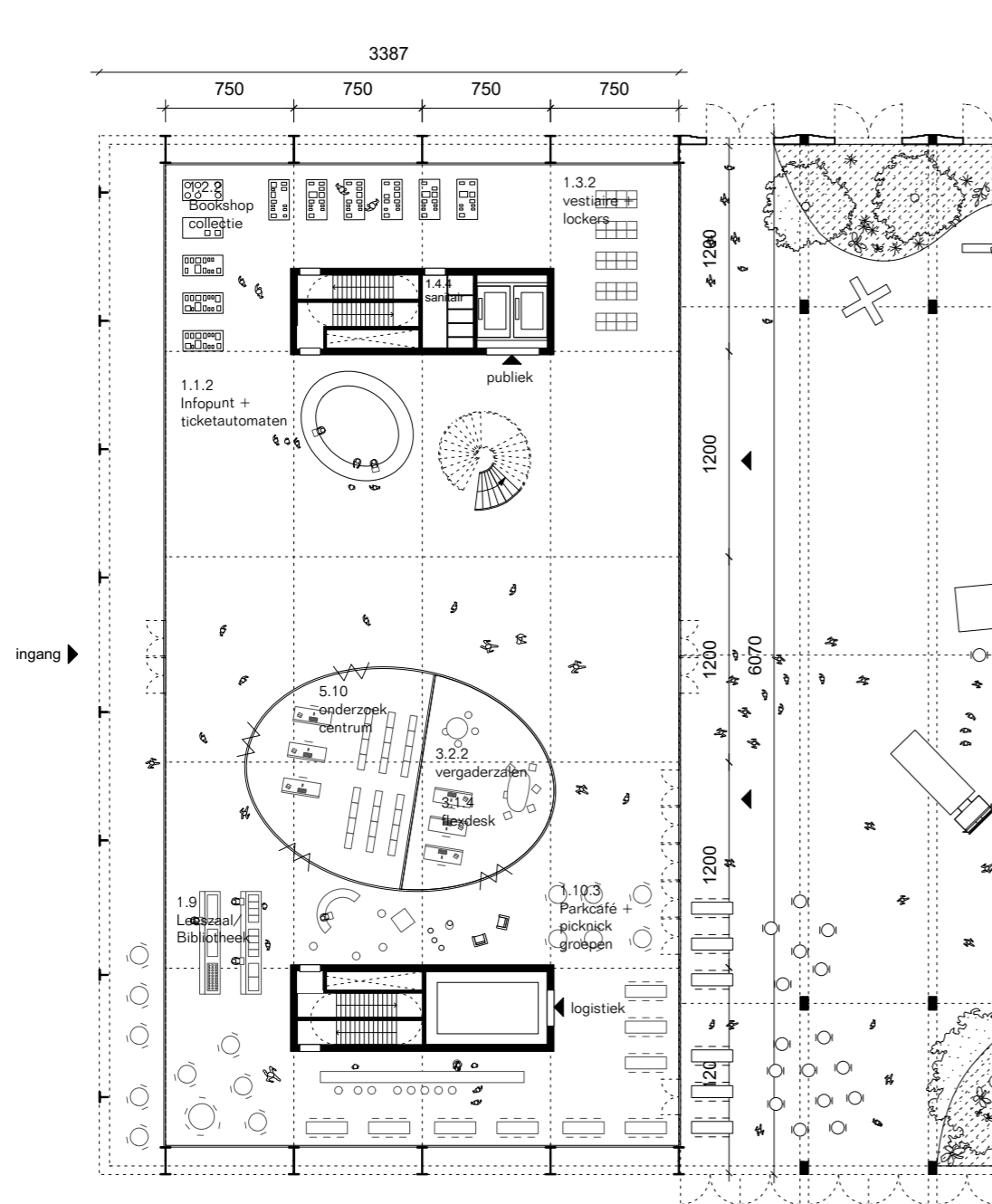
S.M.A.K.Hal

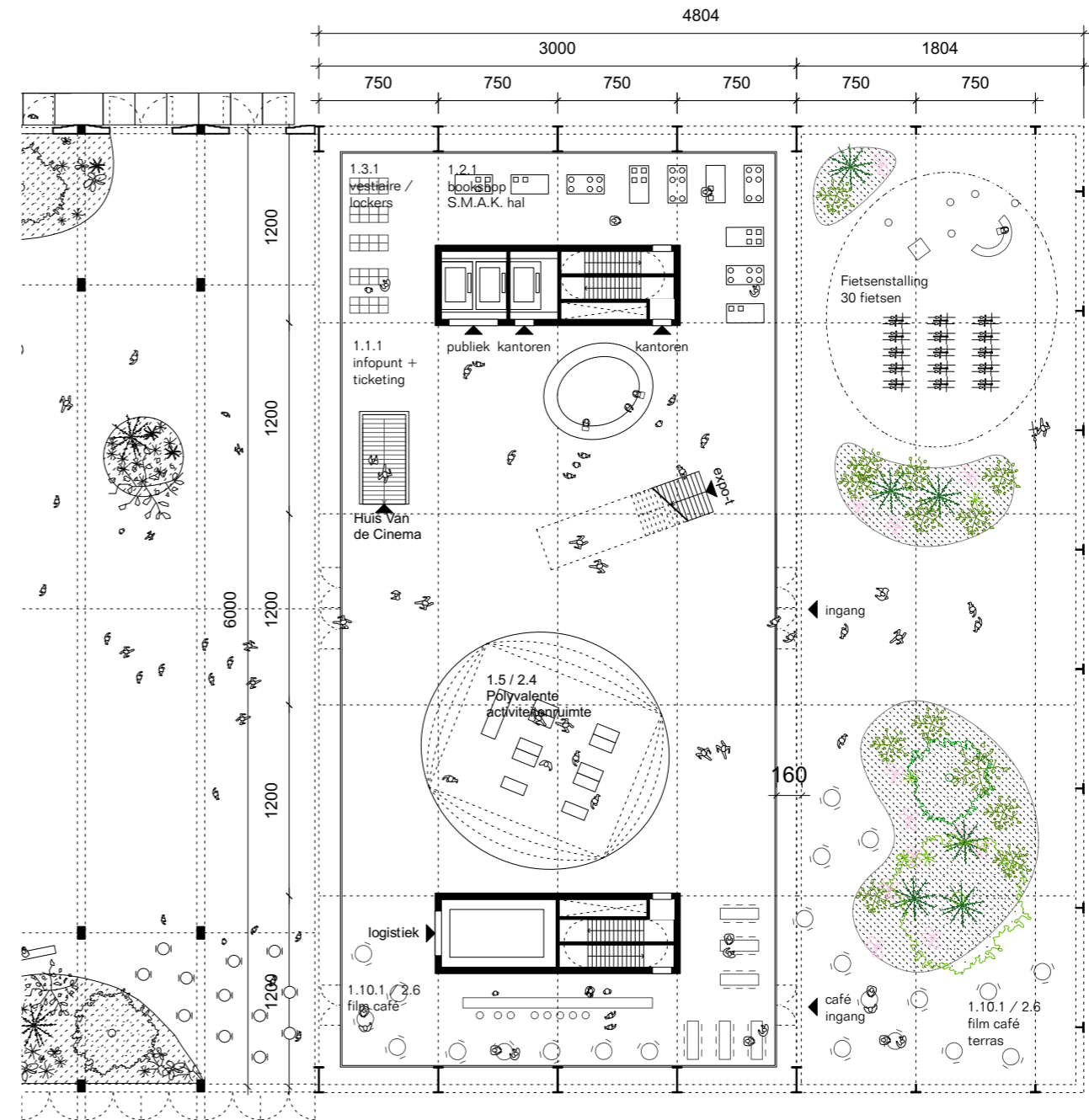
-1

CollectieHuis

S.M.A.K.Hal

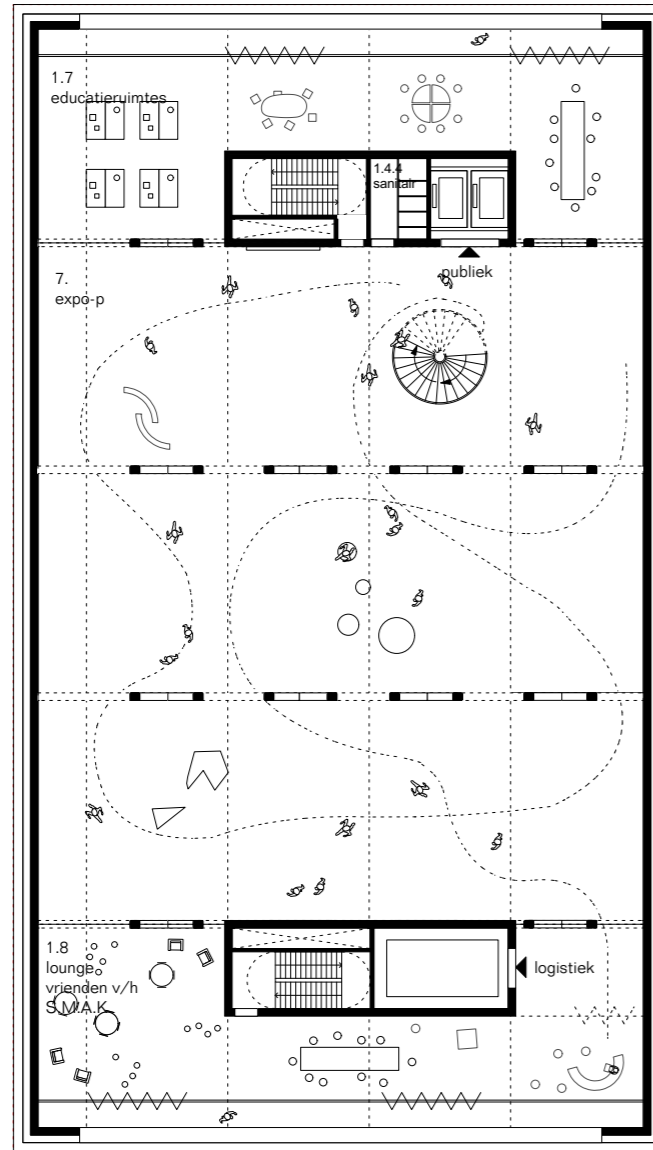

±0

±0

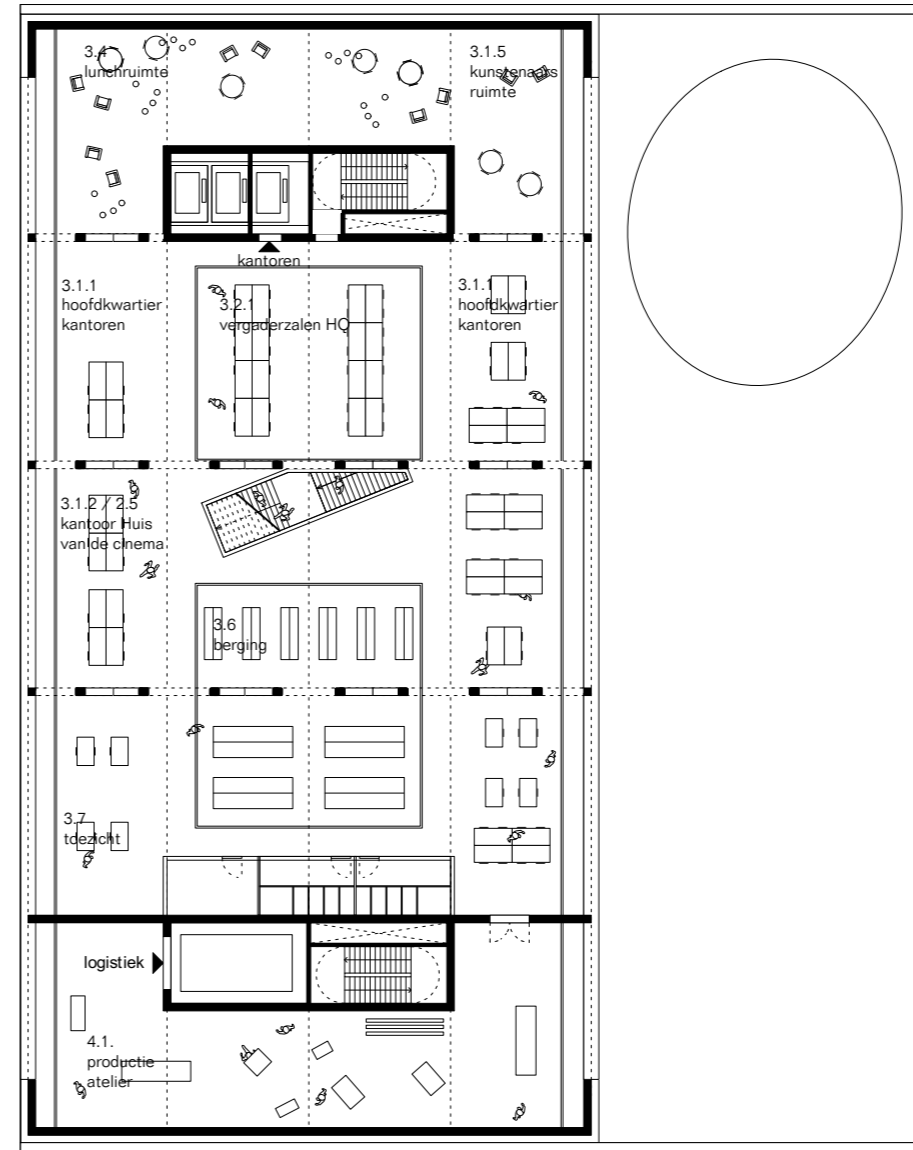
CollectieHuis

+1

3387

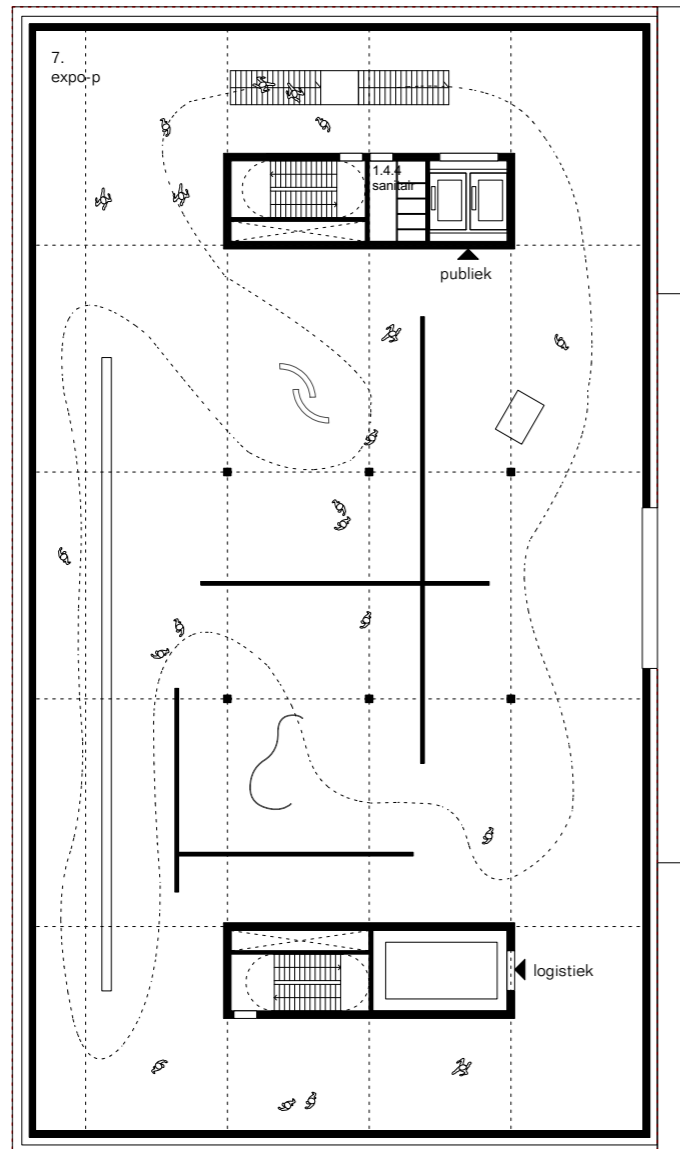
S.M.A.K.Hal

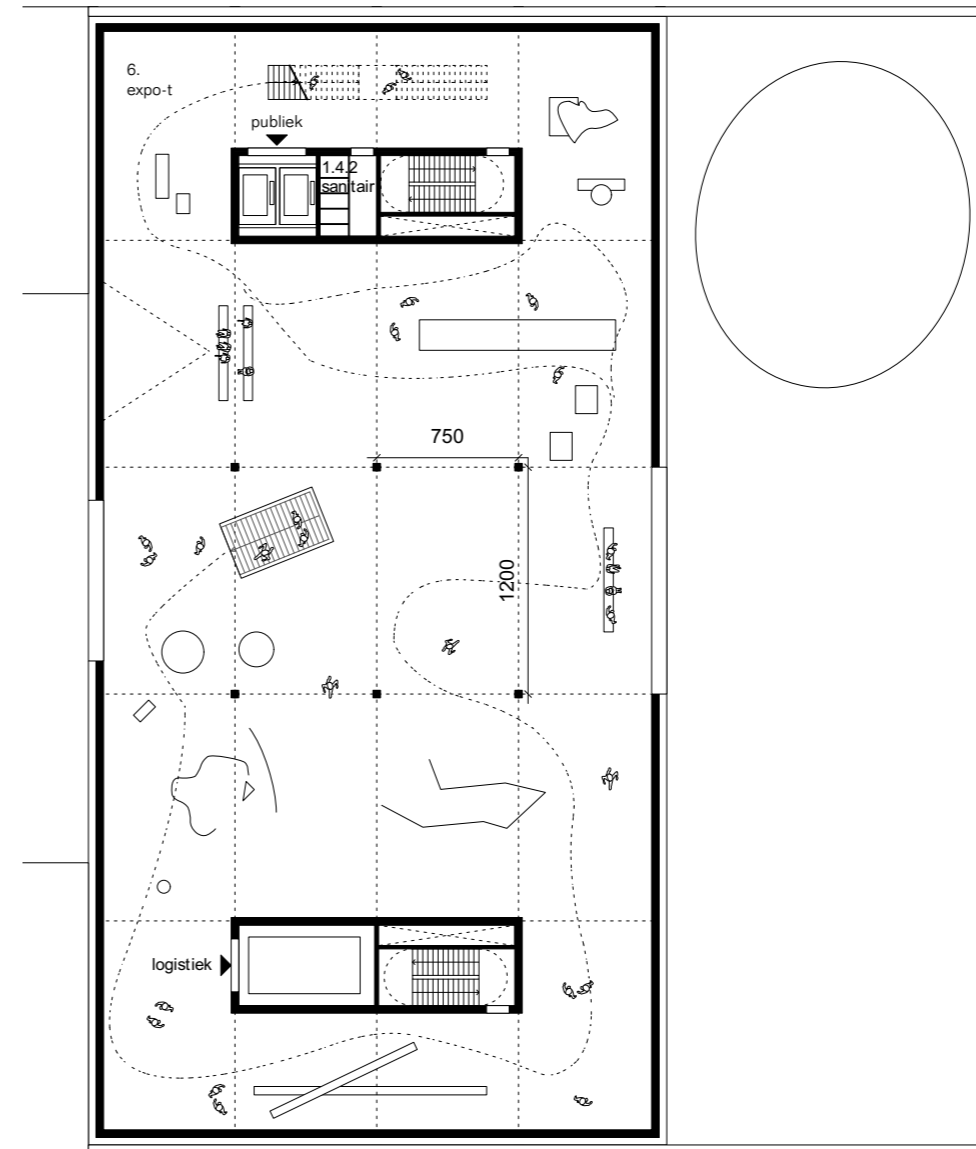
+1

CollectieHuis

S.M.A.K.Hal

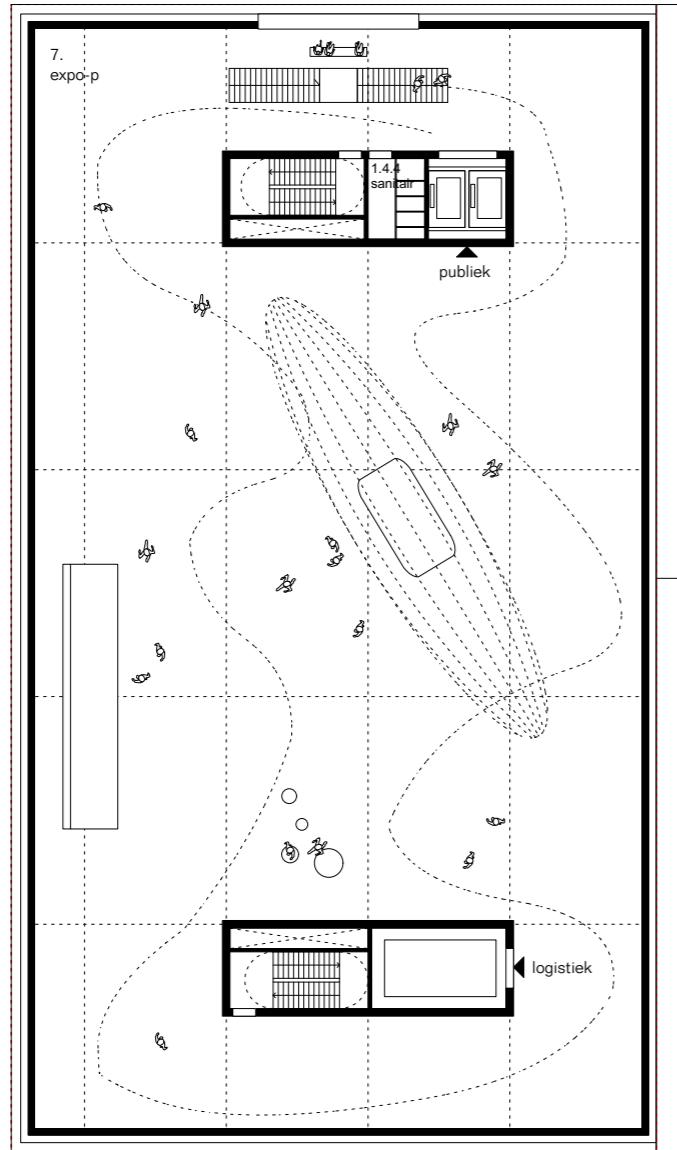
+2

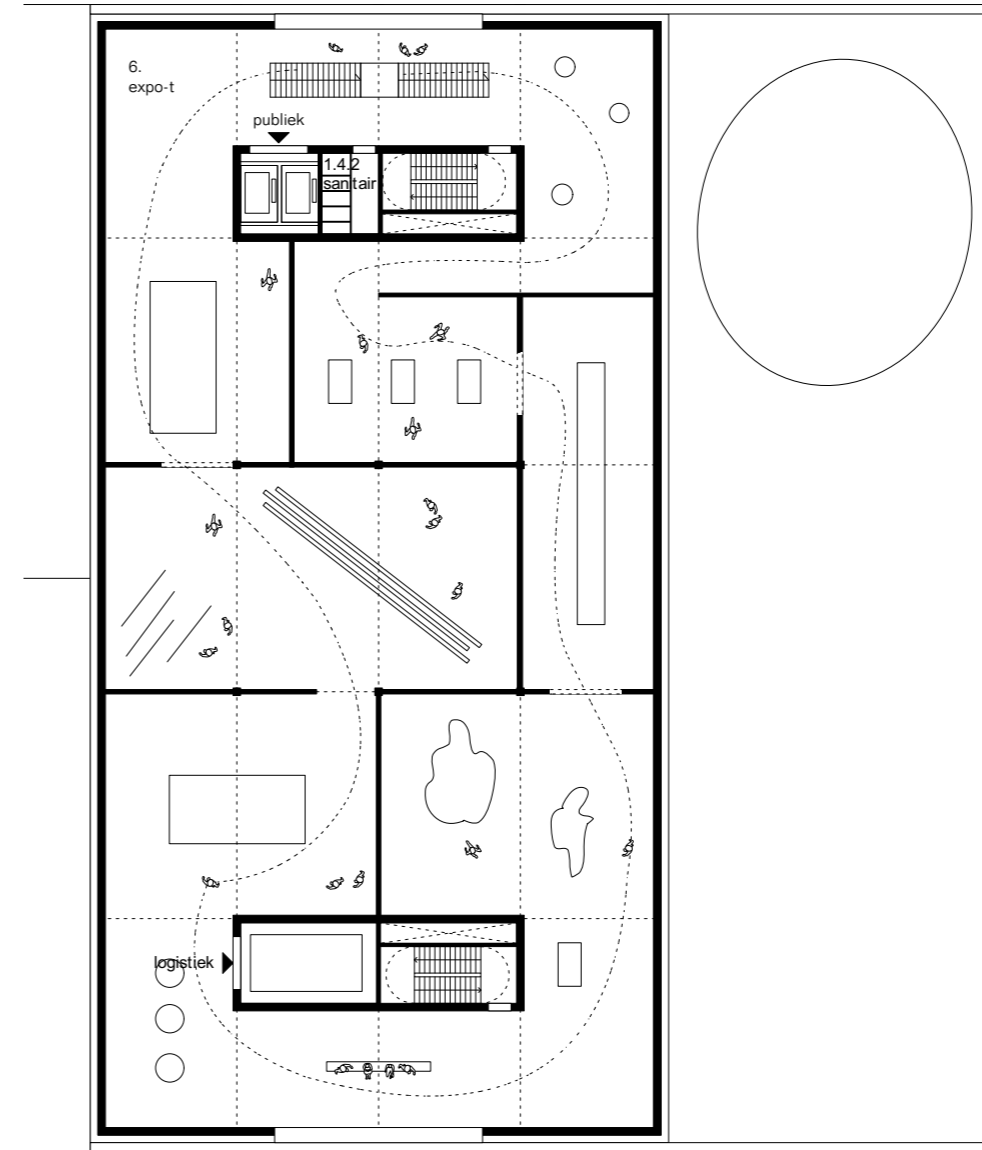
+2

CollectieHuis

S.M.A.K.Hal

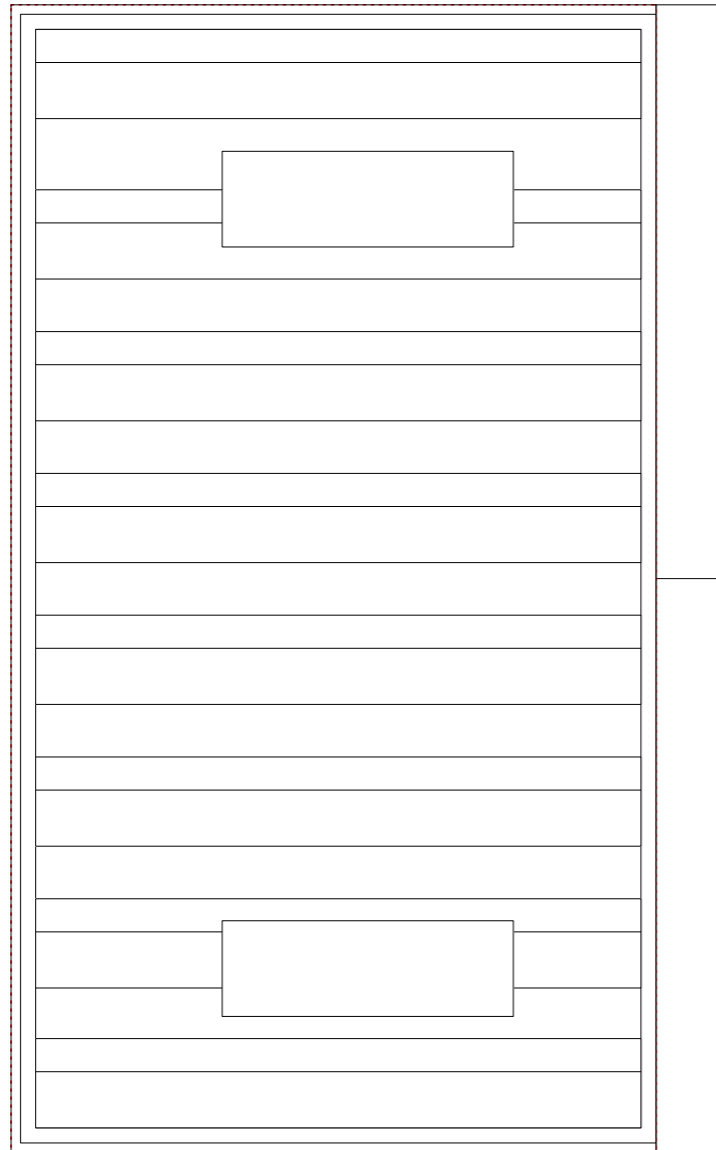
+3

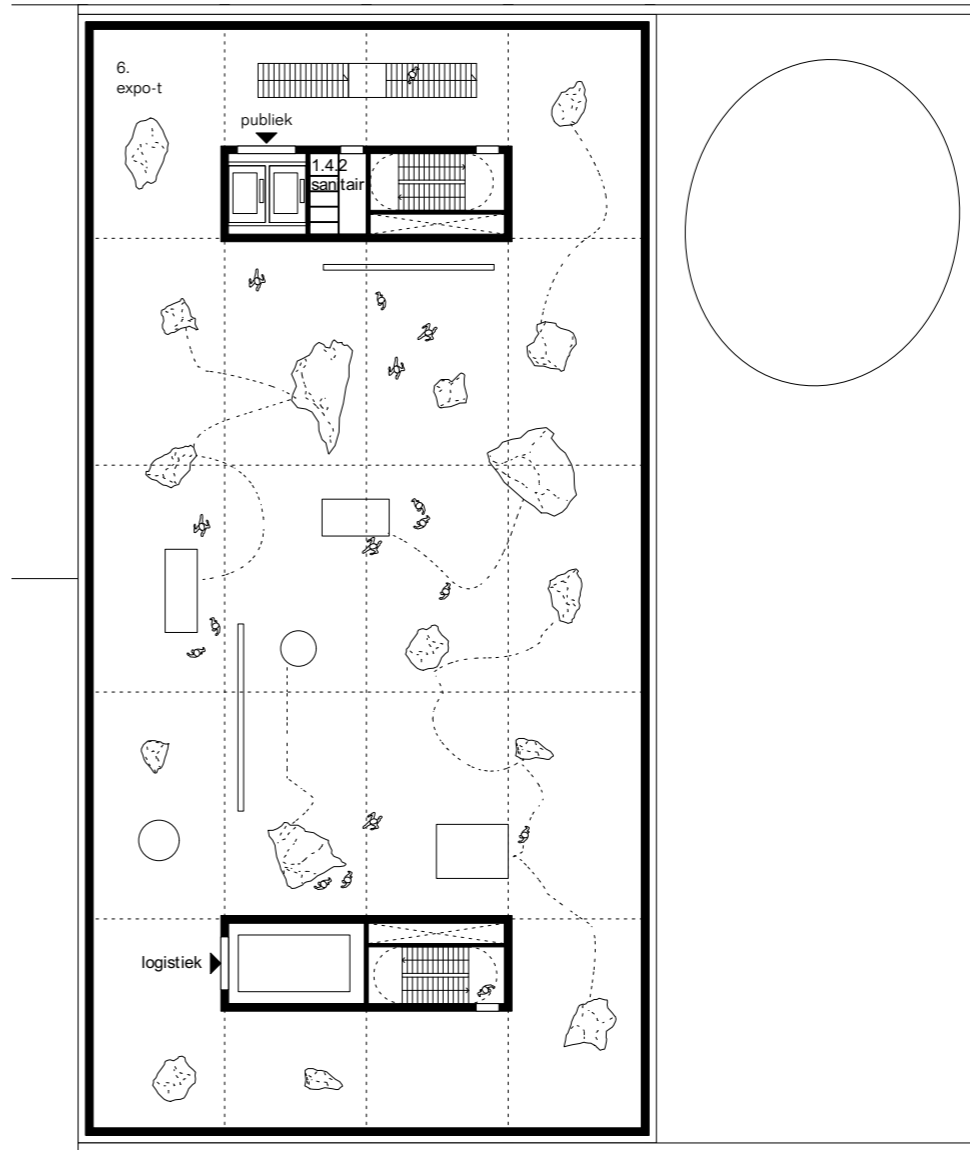
+3

CollectieHuis

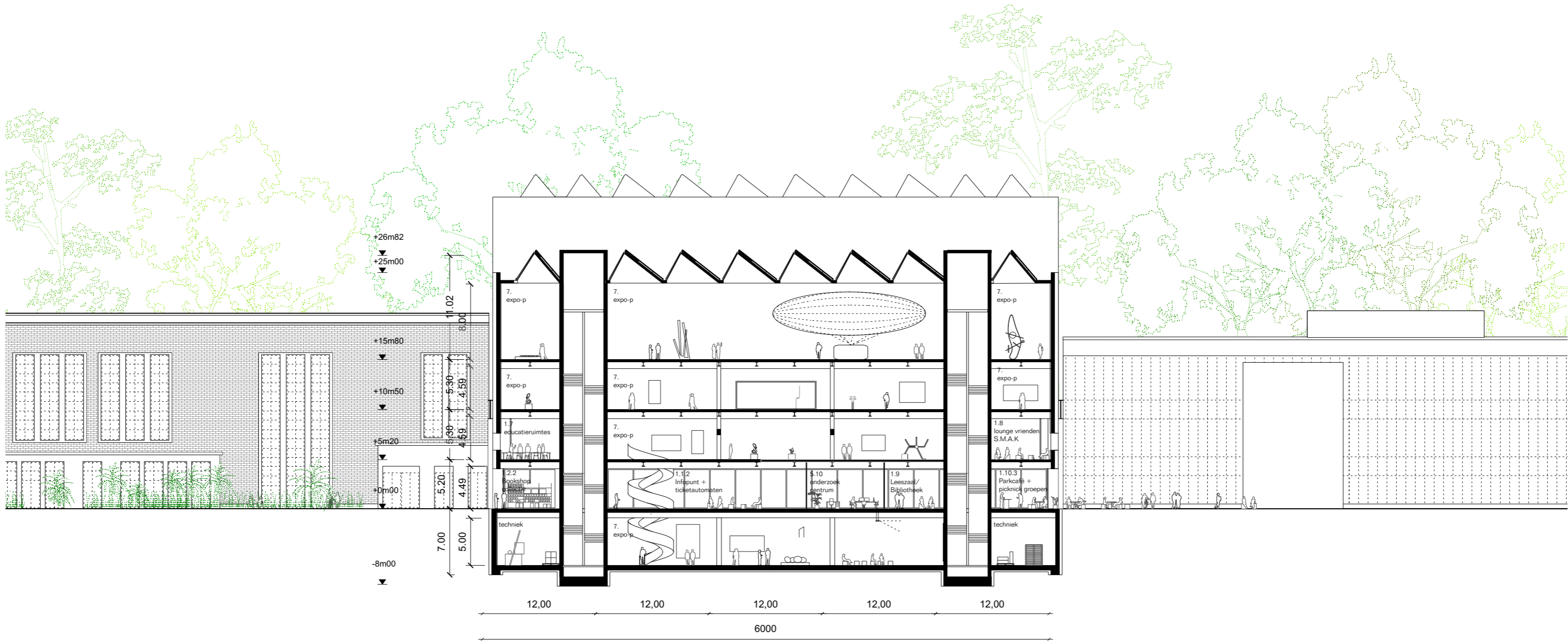
S.M.A.K.Hal

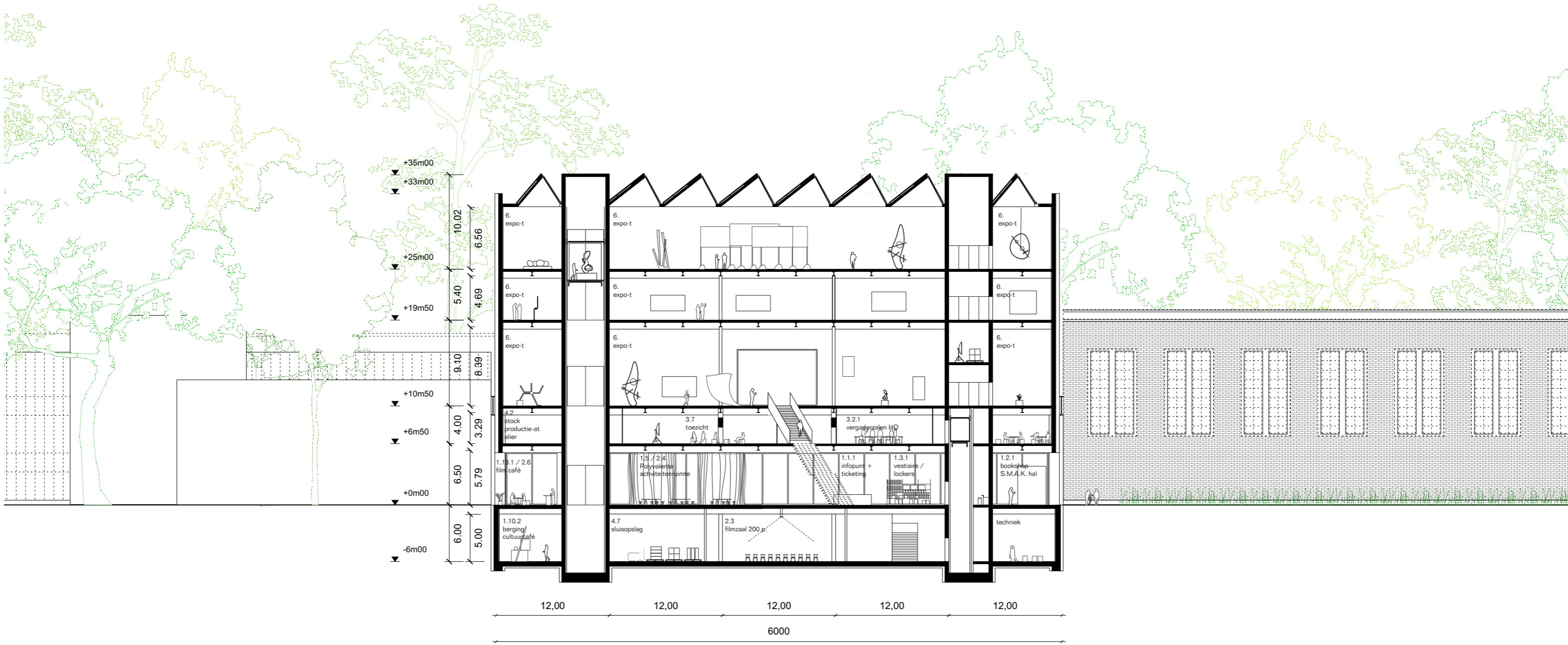
Roof

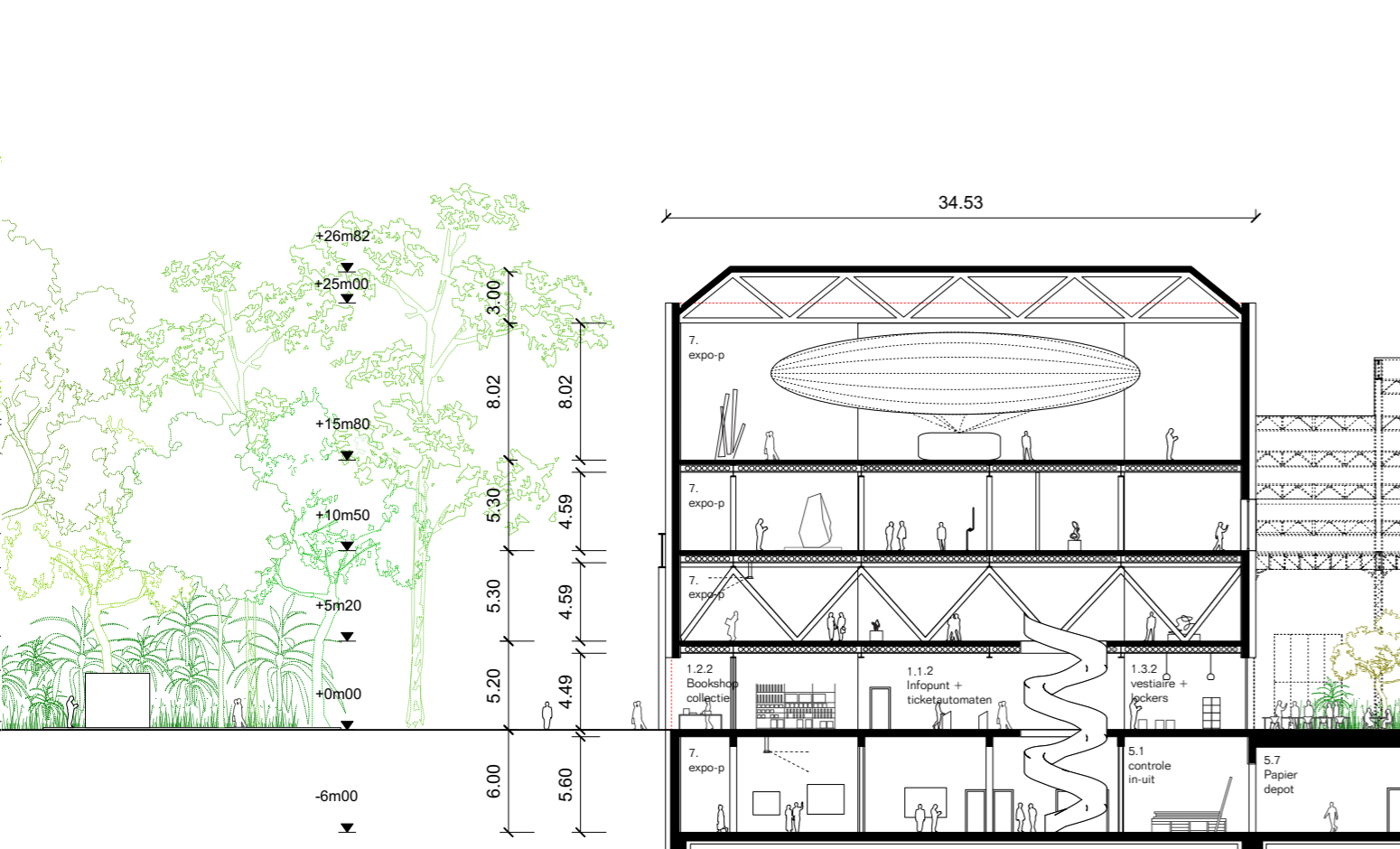
+4

Collectiehuis

S.M.A.K.Hal

Collectiehuis

S.M.A.K. Hal

3D VISUALISATIES

S.M.A.K.Hal

Collectiehuis

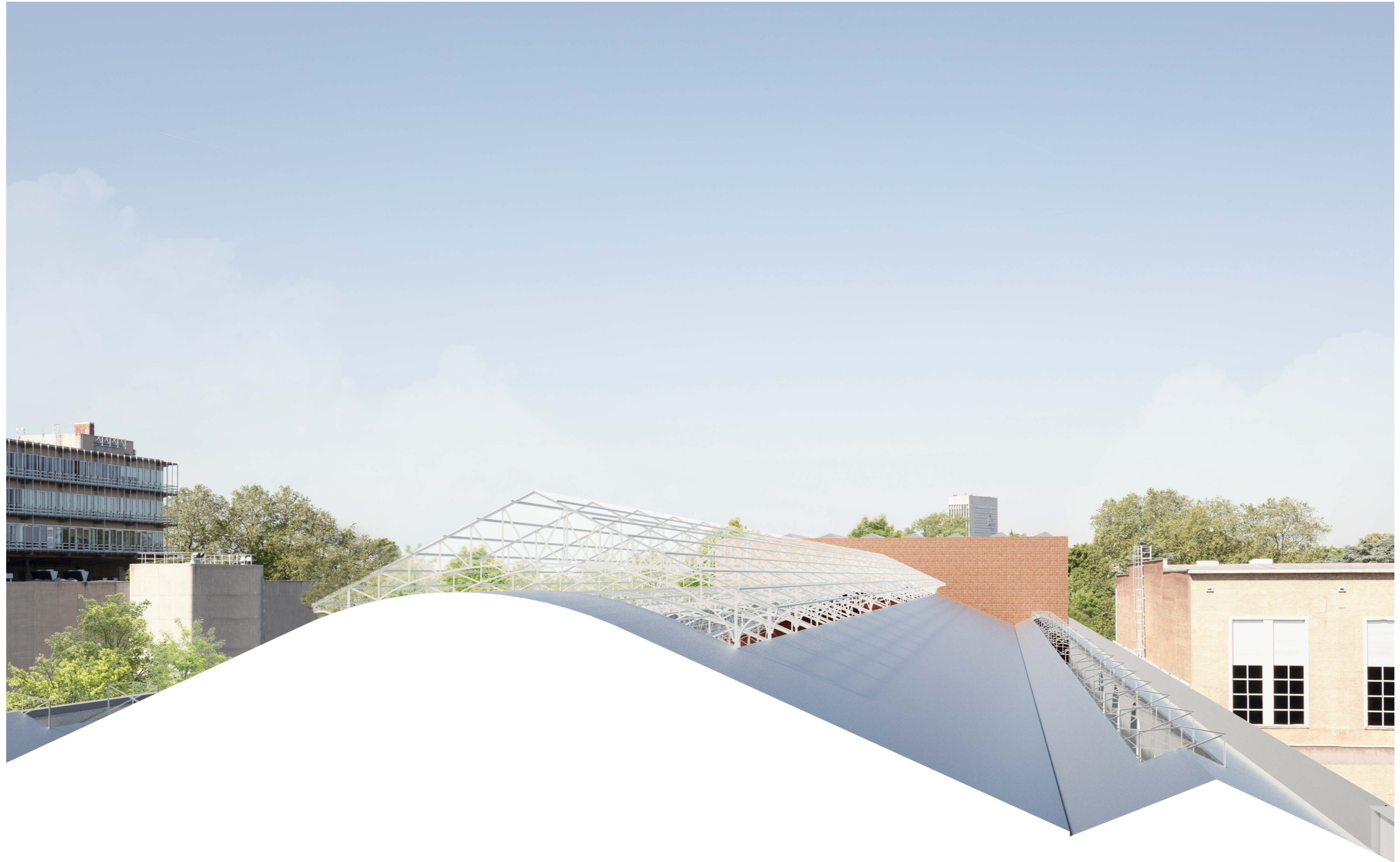
S.M.A.K.Hal

Collectiehuis

S.M.A.K.Hal

Collectiehuis